

Lenin'in bayrağı altında, Lenin'in yolunda

James West

ABD Komünist Partisi Politik Büro üyesi

Raul Valdes-Vivo

Küba Komünist Partisi MK üyesi

Vusizwe Seme

Güney Afrika Komünist Partisi'nin «BBS» dergisi temsilcisi

Bu bir reportaj. «Barış ve Sosyalizm Sorunları» dergisi temsilcileri olarak katıldığımız SBKP 26. Kongresi'nden reportajımız. Uçümüz de, bu reportajı hazırlarken, kongrenin görgü tanıkları olarak edindiğimiz izlenimleri okurlarımızla paylaşmayı düşünüyoruz. İzlenimlerimiz birden ve bütünüyle bir dizgeye konulabilecek gibi değil, çünkü hâlâ kongre atmosferinin etkisi altında bulunuyoruz. Biz sadece o tarihsel günlerde neler hissettiğimizi ve neler düşündüğümüzü anlatacağız.

Kongre, dünya ölçüsünde bir olaydı. Bu her şeyde hissediliyor, daha kongrenin başlamasında farkediliyordu. Biz Moskova'nın tüm dünyadan devrimci güçleri nasıl çektiğine tanık olduk: Sovyet başkentine, tüm dünya komünist, işçi, ulusal-demokratik partilerinden, diğer parti ve örgütlerden 123 heyet geldi. Kongrenin çalışmaları yüzlerce basın temsilcisi tarafından yansıtıldı; ve o günlerde «Moskova-dünya» ulaşım hatlarından daha yüklü iletken yoktu.

Kongre, Leninci idelerin utkusal bir göstergesine dönüştü; emperyalizme karşı, ulusal ve ırksal ezgiye karşı, barış, demokrasi ve sosyalizm için savaşım verenler arasında sınıfsal dayanışmanın ifadesi oldu.

Biz, SBKP MK Genel Sekreteri L. İ. Brejnev yoldaşın kongreye sunduğu

MK çalışma raporunun, çağdaş uluslararası duruma ve SBKP'nin dış politikasına hasredilen bölümle başlamasını çok anlamlı buluyoruz. Bu da anlaşılır şeydir. Çünkü dünya arenasında, günümüzün ana sorunu, savaş ve barış sorunu üzerinde savaşım yürütülüyor. Bundan ötürü, kongrede leitmotifi bu sorun oluşturuyor. L. İ. Brejnev şöyle dedi: «Halkların yaratı enerjisi, eğer barış olursa, bilim ve tekniğin ulaşımlarına dayanarak, bugün insanları düşündüren sorunları çözüme kavuşturacaktır.»

Eğer barış olursa ... Emperyalizmin, her şeyden önce Amerikan emperyalizminin çabaları, bilindiği gibi, uluslararası çevrende bulutları yoğunlaştırdı. Emperyalizmin saldırganlığı hissedilir derecede arttı; emperyalizmin politikacıları ve bu arada yeni ABD cumhurbaşkanı, barışsever olmaktan uzak bir eda ile konuşuyorlar. Uluslararası ilişkilerde durum budur. Bu durumda, Sovyetler Birliği'nin seçenek olarak ileri sürdüğü hareket hattı, SBKP 26. Kongresinin konumu apaçık çizgilerle beliriyor. Biz dikkatle izledik, ama tüm Çalışma Raporunda, dünyadaki cepheleşmeyi sertleştirecek bir tek sözcük işitmedik, şunun veya bunun adresine yönelik tehdidin zerresini bile bulamadık. L. İ. Brejnev'in söylevi, ilk sözcüğünden sonuncusuna kadar, barış düşüncesiyle, yumuşamayı ve bu arada askersel yumuşamayı, geliştirme ve derinleştirme özeniyle, uluslararası havayı yumuşatmak ve sağlığa kavuşturmak için savaşımı sürdürme hazırlığıyla dolgundu.

ABD Komünist Partisi Genel Sekreteri Gus Hall yoldaş, kongreyi selâmlama konuşmasında şöyle dedi: «Bu rapor bir tür pusuladır. 1980 yıllarında barış ve yumuşama uğrunda savaşım hartasıdır. Anti-emperyalizm ve proletarya enternasyonalizmi ruhuyla doludur.»

Lenin'in partisi, 24. ve 25. SBKP Kongreleri tarafından saptanan Barış Programı'nı çok daha geniş ve ardıcıl biçimde açındırdı. L. İ. Brejnev yeni Sovyet önerilerini, barışın ve yumuşamanın savunulmasını, silâhlanma yarışının dizginlenmesini amaçlayan önerileri sıralarken, kongre salonunda, sık sık yükselen alkışların dışında, soluklar kesilircesine bir sessizlik vardı. Bu öneriler yıldırım hızıyla dünyaya yayıldı. Biz bu nedenle sadece kısa bir hatırlatma ile yetineceğiz. Bunlar, güvence sağlama önlemleri alanını genişletme. Afganistan sorununa çözüm getirme ve bu yoldan Basra Körfezi'nde güvenlik sorununu çözme, ABD ile stratejik silâhların sınırlandırılması ve yeni denizaltıların üslenmesi sorunları üzerindeki görüşmeleri sürdürme, Avrupa'ya orta menzilli yeni nükleer-roket araçları yerleştirilmesine moratoryum koyma, bir nükleer savaş felâketini önleme adına sesini yükseltmekle görevli olacak saygın bir uluslararası komite oluşturma önerileridir. Ve ensonu, uluslararası durumu sağlığa kavuşturma yolları aranmak üzere, BMÖ Güvenlik Konseyi'nin, bu konseye üye devletlerin en yüksek düzeydeki yöneticilerinin katılımıyla bir özel oturuma çağırılması önerisi ve en yüksek düzeyde bir SSCB-ABD görüşmesi yapılmasına hazır bulunulduğu

deklârasyonudur. İşte alabildiğine dikkate değer, alabildiğine gerçekçi ve edimsel bir eylem programı!

Küba Komünist Partisi MK Birinci Sekreteri Fidel Castro yoldaş, kongreyi selâmlama konuşmasında şöyle dedi: «Savaş tehlikesinin yeniden başgösterdiği, halkların üzerine saldırı tehlikesinin yükseldiği günümüz koşullarında, Sovyetler Birliği ve sizlerin temsil ettiğiniz şanlı SBKP, barış ümidi olarak, emperyalistlerin egemenlik savlarını gerçekleştirme ve mağrur küstahlıklarına insanları boyun eğdirme olanağı bulamayacaklarının güvencesi olarak, yeniden boylu boyunca doğruluyor.» Ve kongrede, bu sözlerin neden ötürü oybirliğiyle coşkunca alkışlandığı kendiliğinden anlaşılıyor.

O günlerde yabancı ülkelerden komünist yoldaşlarla konuşma olanağı buldukça, kendilerine, kongrenin çalışmalarında en çok nelerin dikkatlerini çektiğini, neyi en önemli bulduklarını sorduk doğal olarak. Ve gördük ki, onlar da, yanıtlarında, ana konunun, barış konusunun birinci plânda geldiğini söylediler.

İrlanda Komünist Partisi Genel Sekreteri Michael O'Riordan yoldaş: «Kongrenin tüm çalışmasından, kırmızı bir çizgi olarak, halklar için barış ve güvenlik isteğinin gözle görülürcesine geçtiği seziliyor. Bu istek, SBKP'nin yeni somut girişimleriyle destekleniyor. Benim için, bir İrlanda komünisti olarak, bu girişimler, Avrupa'da Amerikan emperyalizminin çıkarlarını temsil eden konumlara İrlanda'nın da sürüklenmesi yolunda ülkemizin ve halkımızın mâneviyatının sarsılmak istendiği günümüzde, çok ilginç ve önemli bir nitelik taşıyor.»

Güney Afrika Komünist Partisi Başkanı Yusuf Dadoo yoldaş: «SBKP'nin devrimci özverisi olmadan, direnci ve atımlı çabaları olmadan, yaşamın tüm alanlarında Sovyetler Birliği'nin büyük tarihsel ulaşımları olmadan, sürekli tümel barışın sağlanması olanaksızdır.»

Honduras Komünist Partisi MK Genel Sekreteri Rigoberto Padilla yoldaş: «Sovyetler Birliği, SBKP 26. Kongresi'nde, barış isteği ve yönelimini ve aynı zamanda işçi sınıfının kazanımlarını savunma, demokrasi ve bağımsızlık savaşımında karşı-devrim tehlikesi altında bulunan halklara yardımcı olma kesin iradesini bir kez daha belirtti.»

İsrail Komünist Partisi MK Genel Sekreteri Meir Vilner yoldaş ve Ürdün Komünist Partisi Birinci Sekreteri Faik Varad yoldaş, Yakındoğ'u'da sorunların çözümü ve durumun iyileştirilmesi için bir uluslararası konferans yapılması önerisinin buldukları kesim için ne kadar değerli ve önemli olduğunu belirttiler.

Kongrede şu nokta önemle belirtildi: Devletler arasında ilişkiler, öteden beri uluslararası, yani halklar arası ilişkiler olarak ifade edilmekte olsa bile, içerik bakımından, ancak milyonlarca insanın bunları gerçekleştir-

meye katıldığı sosyalizm dünyasında bu adı gerçekten taşımaya lâyık ilişkiler haline geldi. Milyonlarca insan, bu ilişkilerin oluşmasına, ekonomik, bilimsel-teknik ve kültürel işbirliğini açındırarak, uzun süreli programları yaşama geçirerek ve EYK temeli üzerinde ekonomik entegrasyonu derinleştirerek, yeni toplumu kurmada çokyanlı deneyim alışverişinde bulunarak katılıyor. Sosyalist topluluk ülkeleri iktidar partilerinin bütün yöneticilerinin hazır buldukları ve söz aldıkları SBKP 26. Kongresi, bu topluluğun dünya politikasındaki etkisini, birliğini ve gücünü ortaya koydu.

Çalışma raporunda, 80'li yıllara uluslararası işçi sınıfının emin adımlarla ulaştığını, bu sınıfın öncüsü komünist hareketinin de sıralarını sıklaştırdığını ve yığınlar arasındaki etkisini artırdığını belirten sözler, bu sonuçlama, olanca ağırlığı ile yankılandı. Kongre, uluslararası komünist hareketinde SBKP'nin *Leninci doğrultusunun*, her kardeş partinin bağımsızlığına ve yaratıcı potansiyeline derin saygı, karmaşık, tartışmalı sorunlara topluca ve elbirliğiyle yanıt aramak üzere işbirliğine açık olma; reformizm, sektörlük ve solcu serüvencilikle ilkesel uzlaşmazlık, ve tersine, halkların temel çıkarlarını savunan tüm devrimcilerle komünistçe dayanışma politikasının *değişmezliğini bir kez daha vurguladı*.

Lenin'in Partisi'nin her kongresi, Sovyet toplumunun komünizme doğru ileri hareketinde yeni bir tarihsel kilometre taşıdır. Şimdiki kongre, tüm ülke çapında düzenlenen toplantılara 121 milyondan fazla kişinin katıldığı ve tartıştığı «SSCB'nin 1981-1985 yılları ve 1990 yılına kadarki ekonomik ve sosyal gelişmesinin ana doğrultuları»nı onayladı. Ekonomik ve sosyal gelişmenin en önemli sorunlarına L. İ. Brejnev'in raporunda büyük bir yer ayrılmıştı, ve bu sorunlar, gerek SSCB Bakanlar Kurulu Başkanı N. A. Tihonov'un raporunda, gerekse delegelerin konuşmalarında geniş ölçüde ele alındı.

Bütün bunları nasıl özetleyebiliriz?

Yeni-Zelânda Sosyalist Birlik Partisi Ulusal Sekreteri *George Edward Jackson*, gayet ilginç bulduğumuz şu kanyı belirtti: «Sovyetler Birliği göz-kamaştıran ulaşımalarının bilânçoşunu yapıyor, önümüzdeki beşyillik dönemin ve giderek on yılın güven dolu programlarını oluşturuyor. Bu plânların odak noktasında, halkın çıkarlarına, onun yaşamını yükseltmeye gösterilen özen yer alıyor. Öyle ki, sosyal ilişkiler alanında ilerleme açısından sosyalizmin en etkin sistem olduğuna bir kez daha inanabiliriz.»

SBKP'nin «her şey insan adına, her şey insanın mutluluğu için» biçimindeki ekonomik stratejisinin geçerliği yeniden doğrulandı. Bunu, emekçilerin gelirlerinde, toplumsal tüketim fonlarında, konut yapıcılığında, sağlık, eğitim ve kültür kurumları örgüsünün gelişmesinde, ticaret ve kamu hizmetleri alanında ulaşılan düzey ve plânlaştırılan boyutların karakterine ilişkin veriler açıkça gösteriyor. Ülkenin dört bucağından gelen delegele-

rin konuşmalarını dinlerken, devletin genellediği tasarı ve göstergelerin, cumhuriyetlerde ve yörelerde, kentlerde ve köylerde, işletmelerde ve kol-hozlarda nasıl gerçekliğe dönüştürüleceğini de kavıyorduk.

Bu nokta üzerinde düşünürken, kongrenin eylemine özgü olarak, çalışmaya yaklaşım bakımından en az iki özellik farkettilik.

Birincisi, gayet rasyonel, teorik ve somut biçimde temellendirilmiş çözümler ve programlama özelliği. Bu tür çözümler ve programlama, 70'li yıllar sonuçlarının derinlemesine genellenmesine ve girmekte olduğumuz 80'li yılların özelliğine ilişkin etraflı çıkarımlar yapılmasına olanak veriyor. Partinin çizdiği ekonomik doğrultular çok açık, kesin biçimde öncelikle entanzif gelişme yoluna geçilmesi, tarım politikası alanında özel bir besin programı hazırlanması, halk ekonomisinde bütün kolların bilim ve tekniğin ön konumlarına çıkarılması, ekonomik mekanizmanın ve ekonomi yönetimi yöntemlerinin yetkinleştirilmesi yönlerini belirliyor.

Kongrenin çalışmalarında fettiğimiz ikinci özellik de şudur: Biz, kongrenin demokratik karakterine, henüz çözülmemiş çok karmaşık sorunlar, eksiklik ve yetersizlikler üzerinde gayet serbest ve eleştirel konuşmalar yapılmasına hayran olduk. Aramızdan iki arkadaşımız, sermaye dünyasında, burjuva basınında, sosyalizmin kendisinde yalnız başarıları gördüğü yolu iftiralardan hiç eksik olmadığı ülkelerde çalışıyor. Bu gibi saçmalara hâlâ kanmakta olanlar için, Kremlin Sarayı salonunda, kongrede, çeşitli yetersizliklerin nasıl somut olarak sözkonusu edildiğine dair birçok örnek verebiliriz. Ama kongre materyallerini gözden geçiren herkes buna kendisi de inanabilir. Dobra dobra konuşma, açıklık, içtenlik ve gerçekçilik, komünistlerin yığınlarla sıkı ilişkilerinden kaynaklanmakta, kendi yönünden de partinin politikasına halkın duyduğu güveneyi beslemektedir.

Biz, Sovyetler Birliği'nin yaşamını belirli ölçüde tanıyorduk, ama SBKP kongrelerine katılmış değildik, ve partinin kolektif çalışmasını, genel canlı yüzünü ancak bu kez görme olanağı bulduk.

SBKP'nin, raporlardaki verilere göre, şimdi 17 milyon 480 bin üyesi var. Bu komünistlerin % 43,4'ü işçi ve % 12,8'i kolhoz üyesi köylülerdir. Kongreye delege olarak 5.002 komünist seçilmiş. Biz bu delegeleri her gün gördük ve konuşmalarını dinliyebildik. Burada dış gözlemler bile ilgiye değer. Göz okşayan bir ulusal giysiler görünümü: Kongreye 66 ulus ve halk grupundan temsilciler katılıyor. Aynı zenginlikte bir nişanlar ve madalyalar görünümü: Delegeler arasından 727 kişi Sovyetler Birliği kahramanı ve sosyalist emek kahramanı; çeşitli ödüllere lâyık görülenler % 97. Ve bir de dikkati çeken kadın temsilcilerin sayısı: Delegelerin dörtte birinden çoğu kadın ...

Diğer dış görünüm sosyal çizgileri, alıştığımızın tersine, kendiliğinden gizleniyordu. Öyle ki, karşınızda ne gibi bir insanın bulunduğunu kestir-

meniz kolay değil: İşçi mi, mühendis mi, kolhozcu, bilgin, ya da yapıcı mı? Bunda şaşılacak bir şey yok: Delegelerin % 94'ünden çoğu, yüksek, yarı yüksek ve orta öğrenimli kişiler . . .

Sovyet komünistlerinin önceki kongresinde, SBKP'nin, işçi sınıfı partisi niteliğini korumakla beraber, tüm halkın partisi haline geldiği ilkesel çıkarımı yapılmıştı. Biz, bu çıkarımın diyalektik anlamını, bu kez, işçi sınıfının, ülkede yalnız sayıca en büyük sınıf olmakla kalmayıp, aynı zamanda artık emekçilerin çoğunluğunu temsil ettiğini ve son beş yılda partiye girenlerin % 59'unun işçilerin oluşturduğunu işittikten sonra daha temelli biçimde kavradık. Ve şu kaniya vardık: Kongre, sorunların derinlik ve karmaşıklığını suskuyula geçiştirmeden, işçi sınıfının bilincini ifade ediyor, onun diliyle konuşuyor, onun yaşamını yaşıyordu.

Şimdi, kongreye katılan konukların sözlerinden bir kez daha alıntılar aktaralım.

Bangladeş Komünist Partisi MK Genel Sekreteri vekili *Sayfuddin Ahmet Manik* yoldaş: «Sovyet toplumunun yaşamında SBKP olağanüstü büyük bir rol oynuyor ve bu rol gitgide artıyor. Kongrede birçok yoldaşla, işçiler ve kolhoz üyesi köylülerle konuştuk. Bu konuşmalarımızda, partinin halka ve halkın partiye organik yakınlığı en açık biçimde kendini gösteriyordu.»

Lüksemburg Komünist Partisi Başkanı *Rene Urbany* yoldaş: «Lenin'in Partisi'nin büyük içsel gücü, yalnız SSCB'nin yüce bir devlet olmasından, aynı zamanda SBKP'nin 17 milyonluk bir parti olmasından ileri gelmiyor. Yalnız bunlar değil. Partinin içsel gücü, herşeyden önce aldığı kararların, belirlediği önlemlerin pratikte yaşama geçirilmekte olmasından, kapitalist düzen en yakıcı sorunları çözmeye yeteneği yoksunluğundan felce uğramış durumdayken, Sovyet ülkesinin ve halkının gitgide daha iyi yaşamasından doğuyor.»

Avustralya Sosyalist Partisi Genel Sekreteri *Peter Symon* yoldaş: «Bana kalırsa, SBKP'nin çehresini ve 26. Kongresini betimlemeye dört sözcük yeter: Açıklık, metanet, yapıcı ruh ve güven. Açıklık, gerek uluslararası, gerekse iç sorunların çözümlenmesinde. Metanet, emperyalizmin çeşitli biçimlerde yeltendiği anti-Sovyet baskıya karşı direnişte. Yapıcı ruh, barışı güçlendirmeye ve kendi ülkesini geliştirme plânlarına ilişkin yeni önerilerde. Ve güven komünistlerin, güçlükleri ve sorunları olduğu gibi görüp ele alarak, hiç birini küçümsemeden ve ertelemeden her birine eğilerek, hepsinin üstesinden geleceklerine güven.»

Biz, çağımız tarihinde büyük rol oynayacak, insanın en soylu ve en önemli eylemine, yani barış, halkların kurtuluşu, sosyal ilerleme savaşımına yeni atılımlar kazandıracak olan bir olayın tanığı olduk. Ve bu olaya

katılan herkes gibi, biz de, yüreklerimizde yeni bir esin ve enerji esintisi hissettik.

Biz, Lenin'in bayrağını dünya komünist ve işçi partileri ailesi içinde yükseklere dalgalandıran partinin çehresini gördük.

Biz, Sovyet halkının kendi partisi etrafında, Parti MK etrafında ve eylemi barış savaşımı ile dünyayı devrimci yoldan değiştirme savaşımının simgesi olan SBKP MK Genel Sekreteri L. İ. Brejnev etrafında sınıksız bir topluluk oluşturduğunu gördük.

Biz, barışsever bir devletin, sargın çalışmaları tüm insanlık için aydın geleceğin, komünizm geleceğinin çevrenlerini açan yüce halkını gördük.

TÜSTAV

Leninizm'de teori ve politikanın diyalektiği

Aleksandır Lilov

BKP MK Politik Büro üyesi ve MK Sekreteri

Proletaryanın sınıf savaşımında teori ile politika arasında bağıntı sorunu, bunların birbirini etkilemesi sorunu, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağında daha da artan bir güncellik kazanıyor. Bu çağ, insanlığın şimdiye kadarki tarihinde en derin sosyal değişiklik zamanıdır, ve böyle bir zamanda, teorinin aydınlatıcı rolü gibi, politikanın pratik-gerçekleştirici rolü de bir hayli artmaktadır.

Bu neden böyle oluyor?

Her şeyden önce, insanlığın şimdi karşı karşıya bulunduğu sorunlar olağanüstü niteliktedir. Kapitalizmden sosyalizme ve komünizme geçiş, bir tek ülkede ve bir grup ülkede değil, bütün kıtalarda, gezegenimiz çapında gerçekleştiriliyor ve bu dönüşsüz toplumsal süreç tüm dünyada, eskiden gerek teoride, gerekse politikada henüz bilinmeyen birçok sorunun bulunduğu yeni bir tarihsel durum meydana getiriyor. Bununla birlikte, hemen belirtmeliyiz ki, bu yol boyunca yürüyen toplumsal gelişme kolu «epey uzundur»: SBKP ve Sovyet halkı sosyalizmden komünizme doğru geçişi gerçekleştiriyorlar; bir grup sosyalist ülke, bu arada Bulgaristan, gelişmiş sosyalist toplumu kuruyorlar; diğer ülkelerde yeni toplumsal ilişkilerin temelleri kuruluyor; bazılarında da sosyalist yönelimli gelişme yolunda ilk adımlar atılıyor. Kapitalist ülkelerin komünist partileri, belirledikleri program görevlerini yeni koşullar içinde yerine getirmeye çalışıyorlar. Bunun yanı sıra, dünya için, bir bütün olarak, yeni tipten sorunlar, global, (tümel) denilen sorunlar – insanlığın termo-nükleer bir felâket içinde yok olması tehlikesi, enerji sorunları, hammadde, beslenme, ekoloji sorunları – ortaya çıkıyor.

Bilimsel, reel sosyalizmin utkuları, komünist hareketin sınırsız yığınsallaşması, teorik düzeyin düşmesi, teorinin yükümlendiği rolün küçümsenmesi tehlikesini de güncel hale getiriyor. Lenin, bu tehlikeye daha «Ne yapılmalı?» adlı yapıtında işaret ediyor ve şöyle diyor: «Hareketimizin gerçek durumunu aşağı yukarı bilen her kişi, Marksizmin geniş ölçüde yaygınlaşmasının teorik düzeyin bir yere kadar düşmesiyle atbaşı gittiğini görmesin olamaz.» (!) Günümüzde böyle bir tehlikeyle şu veya bu parti ve tümüyle hareketimiz karşı karşıya gelebilir.

Komünist hareketi, kendi özünde enternasyonal nitelik taşır. Hareketin

(!) V. I. Lenin, Tüm Yapıtlar, c. 6, s. 23.

bu niteliği zamanımızda daha belirgin ve daha kapsamlı görünmektedir. Bundan ötürü, Lenin'in aşağıdaki düşüncesi şimdi özel bir güncellik kazanmaktadır. Lenin diyor ki: «Genç bir ülkede doğmakta olan hareket, ancak diğer ülkelerin deneyimini yaratıcı açıdan tekrarlaması koşuluyla başarılı olabilir. Böyle bir yaratıcı tekrarlama için, bu deneyimi üstünkörün bilmek veya enson kararları olduğu gibi aktarmak yeterli değildir. Bu yaratıcı tekrarlama için sözkonusu deneyime eleştirel açıdan yaklaşıma ve onu başlı başına yoklama hüneri gereklidir. Ancak çağdaş işçi hareketinin ne denli büyük ölçülerde boy attığını ve dal-budak saldırdığını şöyle bir düşünebilen kişi, bu sorunun çözümü için ne kadar büyük teorik gücün ve politik (aynı zamanda devrimci) deneyimin gerekli olduğunu anlayacaktır.» (2) Lenin, bunları 1902'de yazmış bulunuyor! Gerçekten, uluslararası komünist hareketinin *bugünkü* zenginliğini kavrayabilmek için, nasıl bir teorik potansiyel ve ne denli bir politik deneyim gerekli olduğunu düşünmenin yeridir.

Dünya ölçüsünde burjuvaziye karşı ideolojik savaşımın sertleşmesi ve komünist hareketinin genişlemesine açınması genel eğilimi, Lenin'in deyişiyle, «devrimci düşününde hareketi doğru yoldan saptırma tehlikesi doğuran diğer doğrultular» (3) konusunda sorun kalmadığı anlamına gelmez. Böyle bir şey düşünemeyiz. Üstelik burjuva ideolojisinin, sol ve sağ revizyonizmin etkisini genişletme denemelerinin güncelliğini görmezlikten gelemez. Burada, bu doğrultu konusunda, Lenin'in «nüansları titizlikle ayırdetme»yi öğütlediğini ve «şu veya bu nüans'ı tutundurup pekiştirmenin, Rus sosyal-demokrasininin yıllar yılı geleceğini belirleyebileceği» (4) uyarısında bulunduğunu anımsamak yerinde olur. Zamanımızda, hareketi doğru yoldan saptırmaya ilişkin tehlikelerin çapı, «nüanslar»dan çok daha belirgindir, ve bu tehlike çağdaş teorik ve politik yanıt gerektirmektedir.

Sorun, uluslararası komünist hareketinin gelişmesinde yeni evreye girmesinden ötürü de günceldir. Bu evrenin karakteristik çizgileri, yüksek politik olgunluktan, tek tek partilerin etkinlik ve bağımsızlığından, ama, aynı zamanda, L. İ. Brejnev'in belirttiği gibi, teorik ve politik alanda kuvvetle hissedilen temas, yoldaşça fikir değiş-tokuşu, enformasyon ve deneyim alış-verişi gereksiniminden oluşuyor. (5) Bununla ilgili olarak, teorimizde neyin tartışma götürür, neyin götürmez olduğu, toplumsal yaşamın ve savaşımımızın hangi alanlarında ayağımızı geri alabileceğimiz, uzlaşmaya girebileceğimiz ve hangilerinde giremeyeceğimiz, öğretimizin ve hareketimizin tüm tarihi boyunca ulaşılanların temeli üzerinde çağdaş gerçekliğin alabildiğine zengin yeni olguları, süreçleri ve eğilimleri Kom-

(2) V. İ. Lenin, Tüm Yapıtlar, c. 6, s. 24–25.

(3) Agy., s. 24.

(4) Agy.

(5) Bak: L. İ. Brejnev, «Sosyalizm dünyası – Yüce fikirlerin utkusu», Moskova, 1978, s. 102.

pleksinin vb. nasıl kavranması gerektiği sorunu komünistlerin karşısına olanca açıklığıyla dikiliyor.

1978 yılı Aralık ayında Sofya'da yapılan Uluslararası Teorik Konferans'ta Todor Jivkov yoldaş şöyle dedi: «Biz, hareketimizin teorik temellerine daima olağanüstü bir önem verdik ve veriyoruz. Artık 90 yıldır, devrimci teori sorunları, BKP'nin yürüttüğü devrim savaşımının gündeminde ve çalışmalarında değişmez bir yer alıyor. Teoriye, teoriyi derinlemesine öğrenmeye, yaratıcı biçimde geliştirmeye ve uygulamaya, kirlenmekten ve yozlaşmaktan korumaya özen göstermek bizim birincil kaygımızdır.»⁽⁶⁾

Teori ile politikanın bağıntısı sorunu, yalnız güncel değil, aynı zamanda her Marksist-Leninist parti için, onun her gelişme dönemi için temel taşı niteliğindedir.

Böyle bir partinin eylemi, bir gereklik olarak, vaktiyle V. İ. Lenin'in işaret ettiği gibi, toplumsal bilimin son sözü sıfatıyla yüksek bilimselliği, devrimsellikte birleştiren teoriye dayanmaktadır. (?) Dünyayı bilimsellikte kavrama, açıklamanın onu devrim yoluyla değiştirmenin birleşmesi tüm komünistler için komünizm uğrunda savaşımın iç niteliğinden ileri gelmektedir, onunla organik, kopmaz bir biçimde bağlıdır. Genetik plânda, ilk önce, Marks ve Engels tarafından yaratılan ve Lenin tarafından geliştirilen bilimin temeli üzerinde komünizm teorisi meydana çıktı. Ve ancak bu teori temeli üzerinde örgütlü bir eylem olarak *komünist* politika mümkün oldu.

Bilimsel sosyalizmin teorisi, ulusal bir olgu olarak ortaya çıkmış değildir. Bu teori, ele aldığı konularla, süreçler ve olgular kapsamıyla, tüm özülle enternasyondur. Marks ve Engels, Alman bilimsel sosyalizmi yaratmış değillerdir, Lenin de Rus bilimsel sosyalizmi yaratmamıştır; Onlar, ulusal-üstü, genel kapsamlı bilimsel sosyalizm teorisinin yaratıcılarıdır.

Politikada durum böyle değildir. Marks «Gotha Program'ının Eleştirisi»nde şöyle der: «Kendiliğinden anlaşılıyor ki, genel olarak savaşım yürütmek için, işçi sınıfı kendi ülkesinde *sınıf olarak* örgütlenmelidir, ve onun doğrudan doğruya savaşım alanı kendi ülkesidir. Bundan ötürü, onun sınıfsal savaşımı, içerik bakımından değil, «Komünist Partisi Manifesti»nde belirtildiği gibi, «biçim» bakımından ulusaldır.»⁽⁸⁾ Bu demektir ki, proletaryanın güçlerini örgütlemenin en önemli aracı olarak politik süreç, politikanın, enternasyonal öğretinin (ve bu arada politik teori ve öğretinin) ulusal gelişme ve durumun özellikleriyle sınırlanan belirli sosyal gerçekliğe yönelik kendine özgü somut biçimine dayanarak, ulusal çerçeve içinde başlar. Teori ile politika arasındaki bağıntının bu yanını kavramak için Engels'in her ülkede işçi sınıfının bağımsız politik partisinin

(6) T. Jivkov, Seçilmiş Yapıtlar, c. 28, s. 225–226.

(7) Bak: V. İ. Lenin, Tüm yapıtlar, c. 1, s. 341.

(8) K. Marks ve F. Engels, Yapıtlar, c. 19, s. 22.

kurulması zorunluluğunu belirtmesinin çok büyük önemi vardır. ⁽⁹⁾ Bu partinin, bilimsel sosyalizmin teorik ide ve görüşleri temeli üzerinde çalışmaları işçi sınıfını burjuva politika ve ideolojisinin etkisinden kurtarmak, onu burjuva politik yaşamının burgacından çekip çıkarmak ve kendi yönüğüne oturtmak gibi çok önemli bir görevi vardır.

Bu bağıntının özelliği daha sonra da sürüyor: Teori, hem içerik, hem de biçim bakımından ulusal-üstü, enternasyonal öge olarak kalıyor; komünist partisinin politikası ise derin içeriği, ilkeleri ve amaçları bakımından enternasyonal olmakla beraber, politik savaşım, kendi burjuvazisiyle savaşım olarak, ulusal sınırlar içinde, çağdaş devletler sınırları içinde sınıfsal çelişkileri çözme savaşımı olarak öncelikle ulusal oluyor, ulusallığını koruyor. Politikada bugün de Marksist-Leninist öğretinin ve teoride kristalleşmiş komünist hareketi genel deneyiminin somutlandırılması, bu sürecin gerçekleştirilmesi devam ediyor.

Bu açıdan, Marksizm-Leninizm teorisi, konusunun kapsamıyla, kategorilerinin derinliği ve boyutlarıyla, kesin mantığı ve karşılıklı bağıntısıyla politikadan hiyerarşik olarak daha yüksekte duruyor. Bir başka deyişle, teori, üzerinde politikanın açındırıldığı kendine özgü bir temeldir. Teorinin, somut sosyal güçlerle, kendiliğinden gelme işçi hareketiyle bağlantısı politika yoluyla gerçekleştirilir; teori, işçi sınıfını, kendi benliğinin bilincine varmaya ve kendi gücünü görmeye, bilim düzeyine politika üzerinden yükseltiyor. Bu nedenle, Lenin, devrimci teori olmadan, devrimci hareket de olamaz, demekle, öncülük rolü ancak ilerici teoriyi klavuz edinen parti tarafından yerine getirilebilir demekle, bin kere haklıdır. ⁽¹⁰⁾

Bu karşılıklı bağıntı, teoride, politik pratiğin olanaklarına sınır koyduğunu söyleyebileceğimiz birçok temel hükümle ifade edilmektedir.

– Teoriye göre, komünizm, gerçekliğin uyması gereken bir ideal değildir; komünizm, her Marksist-Leninist partiyi toplumun düşlenen ve istenilen gelişmesinde değil ⁽¹¹⁾, gerçekteki gelişmesinde dayanak aramaya yönelten gerçek bir harekettir. ⁽¹²⁾ Marksizm-Leninizm klasiklerine göre, fikirler, bir halkın yaşamında, ancak onun gereksinimlerine uygun düştüğü ölçüde gerçekleştirilebilir; proletaryanın savaşım yürütme nedenleri ve araçları gerçekliğin kendi içinde bulunur, bunlar icat edilemez, her birinin ortaya çıkarılması, kavranması, örgütlenmesi ve yönlenmesi gerekir. Bunun anlamı şudur: Kendi politik eylem ve savaşımında, her Marksist-Leninist parti, Marks'ın teorik görüşüne, yani toplumun gelişmesinin yasal bir tarihsel süreç olduğu, toplumda değişimlerin gelişigüzel oluşmayıp, baştakilerin iradesine de bağlı olmayıp, objektif yasallıklar gereğince ol-

⁽⁹⁾ K. Marks ve F. Engels, Yapıtlar, c. 17, s. 291.

⁽¹⁰⁾ V. İ. Lenin, Yapıtlar, s. 6, s. 24, 25.

⁽¹¹⁾ V. İ. Lenin, Tüm Yapıtlar, c. 1, s. 307.

⁽¹²⁾ K. Marks ve F. Engels, Yapıtlar, c. 3, s. 34.

duğu görüşüne bağımlı kalmaktadır. Böyle bir parti, gücünü, karar verdiği her şeyi yapabilmesinde değil, nesnel süreçleri isabetle, doğru biçimde kavrayabilmesinde, politikada, politikanın da ötesinde, neyi yapmasının gerekli olduğunu, neyin yapılabileceğini ve neyin yapılamıyacağını iyi bilmesinde görür.

Şu da var ki, toplumda reel değişiklikler, insanların pratik gücü ve enerjisi yoluyla, onların sosyal eylemleri tarafından, yani kendi yönünden bilinç ve örgütsellik düzeylerine, komünist hareketi için gerekli etkinlik bakımından bilimsel algılama düzeyine çıkarılması gereken bilinç düzeyine bağılı eylemleri tarafından gerçekleştirilir.

Yığınların politikaya, ortak sınıfsal çıkarlar uğrunda bilinçli ve örgütlü savaşıma çekilmesi ve kazanılması, parti tarafından örgütlenen, yönlendirilen ve yönetilen politik yaşama yığınların katılımı, işçi sınıfının kendi benliğinin bilincine varmasının, pratik, politik güç haline gelmesinin biricik olanaklı yoludur. Teori ile politika arasında bağıntının diyalektiği burada gözle görülürcesine belirlemektedir: Bir yandan, teori, politikanın eylemi için alan açar; öte yandan, teori, politika olmadan, yığınlara ulaşamaz, onlar tarafından benimsenemez ve maddesel güç haline gelemmez, teorik ve diğer her türlü fikirler ve niyetler de, ne kadar doğru ve dahiyane olurlarsa olsunlar, politika olmaksızın, yaşamda gerçekliğe dönüştürülemez. Onlar entelektüel ürün hazırlar. Öyle ki, teorinin açtığı olanakların boyutları, hiç de politikanın yerini ve rolünü önemsemezlik veya sınırlama anlamına gelmez.

Tam tersine, teori, proletaryanın yürüttüğü sınıf savaşımının temel sorunlarının ilkesel çözümünü belirler, hem bununla ilgili somut karar alma sorumluluğunu politikaya bırakıyor. Bu sorumluluk hiç de küçümsenir gibi değildir. Çünkü, bilindiği gibi, politikada uzlaşmalar olabileceğini ilkesel olarak kabul etmek, ne zaman uzlaşma yapılabileceği, ne zaman yapılamıyacağı vb. konusunda açıklık getirmez. Eğer teori, komünist hareketi için özel önem taşıyan «enternasyonal-ulusal öğeler» sorununa ilkesel çözüm getiriyorsa, bu sorunun somut uygulanış biçimi, belirli tarihsel anda durum ve koşullara bağılı olarak politikada gerçekleşmektedir. Eğer teori erk sorununu, erki ele alma yolları ve bunu gerçekleştirme yöntemleri, barışçıl olan ve olmayan devrimci savaşım, partinin eyleminde kuşaktan kuşağa geçiş ve yenilikçilik vb. sorunlarını çözüyorsa, bu çözümler ve kararlar politikada somutlandırılıyor ve bu, politikaya, bunların teorisinin, onun ilkelinin istemlerine, aynı zamanda yaşamın, pratiğin istemlerine, somutluk ve özelliklere uygunluk bakımından sorumluluk yüklüyor.

Böylece Marksizm-Leninizm teorisi, partinin, genel olarak tüm harekete – bu hareketin doğuşundan tutun da sonul amacına kadar bakışı ve yaklaşımıdır; parti, işçi hareketiyle bağılı diğer politik güçlerden bu bakışı ve yaklaşımıyla farklanır. Politikada ise, belirli bir tarihsel durumda neyin

yapılması ve neyin yapılmaması gerektiği ve bunun genel olarak tüm hareketle ne dereceye kadar bağlı olduğu, tümüyle hareketin çıkarlarına ne kadar hizmet ettiği, işçi sınıfının temel çıkarlarıyla ve sosyalizm uğrunda savaşıyla ne ölçüde çelişmediği kararlaştırılır. Bu bakımdan, komünist hareketinde geçici ve duruma bağlı gereksinimlerle ilgili isabetli kararlar alması bakımından politikanın sorumluluğu olağanüstü büyüktür. Ve Lenin'in, Büyük Ekimbr'un utkusu öncesinde belirttiği düşünce, bize yalnız Bolşevikler için söylenmemiş olan düşünce, yani tarihin, «bugün utkuya ulaşabilecekleri (ve her halde bugün üstün gelecekleri) halde», geciken ve «yarın birçok şey kaybedebilecek, herşeyi kaybedecek olan»⁽¹³⁾ devrimcileri affetmeyeceği düşüncesi herkesçe iyi bilinmektedir.

Teori ile politika arasındaki ilişki ve bağıntının karakteristik çizgilerini belirlerken, bu karakteristik her ne kadar bölümsel olsa da, yazımızın amaçlarını dikkate olarak, şu noktaları belirtmeden geçemeyiz: Marksist-Leninist teori, gerçekliği, olanca bütünlük ve bağıntısıyla nesnel yasaları en derinlemesine kavramadır; politikada öngörünün, toplumsal eylemi planlama ve programlamasının temelidir. Bu olmadan Marksist-Leninist partinin politikası düşünülemez. Bununla birlikte, teori, partinin politik eylemiyle gerçekleştirmeye çalıştığı sosyal yaşam kuruluşunun sınıfsal idealidir; geniş halk yığınlarını burjuva sınıfına karşı işçi sınıfının idealleri etrafında birleştirilmesine taban olan entellektüel temeldir. Bu temel üzerinde, Marks ve Lenin'in devrim için, hele de devrimin başarısı için gerekli ve zorunlu saydıkları koşullar oluşmaktadır.⁽¹⁴⁾

Burada, «teori-politika» ilişkisi için kayıtsız-şartsız geçerli olan «teori-pratik» bağıntısı ölçülerini de belirtmeden geçemeyiz. Bu durumda da, pratik, algılama, tanıma ve bilmenin temeli, hedefi ve ölçütüdür; bu durumda da pratiğin öncelliği söz götürmez; ve bu, hem insan düşünüsü olarak teori için, hem de pratik adımlar ve eylemler olarak politika için geçerlidir. Ve bu durumda da, gerek teori alanında, gerekse günlük politik eylemlerde, hareketin sonucu ve amacı bakımından nerede doğru ve haklı olduğumuzu ve nerede olmadığımızı pratiğin gösterdiğini unutmamalıyız. Önemle belirtmeliyiz ki, teori, gerçekliği inceleme ve kavrama sürecinin kendisidir. O, yalnız en derin gerçek olmakla kalmaz, aynı zamanda bu gerçekliğe götürün yolu, gerçekliği öğrenme sürecini, Marks'ın deyişiyle kendisi de gerçek olması gereken bu süreci oluşturur.⁽¹⁵⁾ Bu görüşün politikada da, hiç bir yere götürmeyen yolların bulunduğu bu alanda da ilkesel bir önemi vardır.

Teori ve politikanın diyalektiği son derece karmaşık, bu diyalektiğin

(13) V. İ. Lenin, Tüm yapıtlar, c. 34, s. 436.

(14) Bak: K. Marks ve F. Engels, yapıtlar, c. 1, s. 425.

V. İ. Lenin, Tüm yapıtlar, c. 41, s. 69-70.

(15) K. Marks ve F. Engels, Yapıtlar, c. 1, s. 7.

kavranması ve uygulanması da, bir Marksist-Leninist partinin başarılı eylemi bakımından çözücü koşuldur. Bu konuda hatalara düşülmesi ve olgunluk yetersizliği, pahalıya, haddinden fazla pahalıya malolur; gerek geçmişin deneyimi, gerekse zamanımızın herkesçe bilinen gerçekleri bunu göstermektedir.

Teorinin küçümsenmesinin, teoride hatalara yer verilmesinin, dolaysız politikaya yansıdığı, öte yandan hatalı politika hattının da teorik eylem üzerinde zararlı etki yaptığı olası ve gerçek durumlar çoktur. Tarihsel deneyim gösteriyor ki, bu yönde olası hatalar ve yerverilen, partiye zarar veren hatalar bir hayli çeşitlidir, ama bu gibi durumları genelleştirecek olursak, oportünizmle ilişkili olarak en büyük iki tehlike vardır: Bir yandan, teorinin karşısında körükörüne eğilme, öte yandan da politikanın karşısında eğilme.

Tarihsel deneyimin ve çağdaş pratiğin isabetle genellemesi olarak, gerçekliğe ilişkin, proletaryanın sınıf savaşımının hedef, araç ve yöntemlerine ilişkin en derin bilgiler dizgesi olarak teori, politik süreci, yığınların politik savaşımını Marksist-Leninist partice yönetmenin ve onun yaratıcılığının temelidir. Sosyal ve politik gerçekliğin özelliğine ilişkin genel ilkeleri sürdürme, somutlandırma ve özelliklerini belirleme olarak politik sürecin karakteri üzerindeki bu görüş, Lenin tarafından, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin örgütlenmesinde ve gerçekleştirilmesinde parlak biçimde doğrulanmış bulunuyor. Lenin, Marks'a dayanıyor ve onun teorisinin temel görüşlerini benimsemiş bulunuyordu, ve ancak bununla, ancak bundan ötürü hem teoride, hem de politikada ilerleme olanağı bulmuştu. Bununla birlikte, Lenin, teoriyi bir reçete olarak, politikada neyin yapılabileceğini gösteren kılavuz olarak kabul etmiyordu. Tam tersine, teoriyi, partinin politik eyleminin temeli sayıyordu. Ve parti bu temele dayanarak ileride ne olacağını kestirme olanağına sahip oluyordu, ama her şeyi önceden elbette bilmiyordu, hatta onun kolektif zekâsı bile ayrıntıları göremiyordu. İleride olacak olan birçok somut olayla ilgili belirsiz bir görüşü olabilir, diğerleri ise, diyordu Lenin, ancak savaşıma girildikten sonra açık olarak çözülebilir. (16)

Bununla birlikte, Lenin, her zaman gerek teoride, gerekse pratikte, sınıf düşmanlarıyla savaşımın biçimlerini en beklenmedik anda değiştirmeye hazır ve istisnasız bu savaşımın bütün araçlarını kavramış bulunuyordu. O, tarihin, «en iyi partilerce, en bilinçli öncülerce ve en ilerici sınıflarca düşünüldüğünden daha zengin içerikli, daha çeşitli, daha çokyananlı, daha canlı ve daha kurnaz olduğu»nu (17) belirtiyordu.

Ama ne yazık ki, bütün partiler ve tüm uluslararası komünist ve işçi

(16) Bak: V. İ. Lenin, Tüm yapıtlar, c. 45, s. 381.

(17) V. İ. Lenin, Tüm yapıtlar, c. 41, s. 80.

hareketi tarafından edinilen çok değerli ve büyük deneyime karşın, teori ile politika arasındaki ilişkilerin bu diyalektiği her zaman iyi kavranmıyor. Teorinin muhtlaklaştırılması, onun dogmatik bir niyaz kitabına döndürülmesi, politikada ağır hatalara ve zayıflıklara, politik düşünüşü ve eylemde skleroza yol açıyor. Lenin, hiç bir ikircime yer vermeden, teoriye yaratıcı yaklaşımda bulunulması zorluğunu belirtiyor: «Marks ve Engels, bizim teorimiz bir dogma değil, eylem klavuzudur, diyorlardı; Karl Kautsky, Otto Bauer ve diğerleri gibi «patentalı Marksistlerin» en büyük hatası, en büyük suçu, bunu anlayamamış olmaları, bunu proletarya devriminin en önemli durumlarında uygulamayı becerememiş olmalarıdır.»⁽¹⁸⁾ Bilindiği gibi, tarihin Alman örneğince veya kendi yazdığı ders kitabı gereğince gelişmesi gerektiğini düşünen Kautsky, Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'ni yasal olarak tanıma ve kabul etme «teorik» ve tinsel gücü kendinde bulmadı.

Böyle hatalar yalnız tarihte görülüyor, Maoizm de bunun bir örneğidir. Maoist teoriyi kutsal kitap düzeyine çıkarma denemesinin, teori adına, politikanın ve politik erkin gücüyle, gerçekliği, Maoist aksiyonlar gereğince değiştirme ve çarpıtma denemesinin ibret dersleri önümüzdedir. Olayları hepimiz biliyoruz. Pekin yöneticileri, Çin dışındaki dünya ile ilişkilerde bir hegemonya politikasına, Vietnam, Laos ve Kamboç halklarına karşı açık saldırıya, azgın anti-Sovyet tutuma kadar vardılar.

Maoist doğrultunun doğuşunun ilk ve ana nedenlerinden biri, Marksizm-Leninizm'i Çinileştirme, Maoizmi herşey için hatasız ve değişmez bir teorik reçete olarak kurumlaştırma denemesi içinde, Marksizm-Leninizm'in Çin özel koşullarına somut ve yaratıcı uygulanması isteminin, bu doğru ve nesnel istemin yozlaştırılması oldu. Bizler safdil değiliz, biliyoruz ki, bir Sovyetler Birliği'nde ve Fransa'da, bir Bulgaristan'da ve Belçika'da, Çin'de ve İtalya'da, Küba'da ve Yugoslavya'da, Angola'da ve Vietnam'da, Polonya'da Arnavutluk'ta vb., sosyalizm, sosyalist devrim ve sosyalist toplum üstün gelecek ve değişik tarzda gelişecek, kendi özellikleri olacak, bir reel sosyal çeşitlilik oluşacaktır. Ama biz Marksistler, yine biliyoruz ki, bunlar eğer gerçekten sosyalist devrimlerse ve gerçekten sosyalist toplumlarsa, ortak sosyal özü, ortak yasallıkları, tek hedefleri ve idealleri olacaktır.

Lenin, gerek doğada, gerekse toplumda bütün sınırların hareketli ve bir yere kadar koşullu olduğunu⁽¹⁹⁾ özel olarak belirtiyor. Hem yaratıcı öge, hem de hatalı niyetler ve eylemler olanağı buna dayanmaktadır. Ama aynı zamanda, şu da kuşku götürmez bir gerçektir ki, teoriyi, ancak bilimsel teori sayarak hareket ettiğimiz takdirde, bu gibi operasyonlardan kaçınma olanağı vardır.

(18) V. İ. Lenin, Tüm yapıtlar, c. 41, s. 55.

(19) V. İ. Lenin, Tüm Yapıtları, c. 31, s. 56.

Her şeyden önce, bilimsel sosyalizm teorisini «ulusallaştırma» diye bir şey olamaz. Bunu, vaktiyle, Alman halkının teorik nitelikleri ve komünist hareketinde Alman komünistlerinin katkısı üzerindeki çözümlemesinde Engels belirtmişti. Teoriyi «ulusal çerçeve» içine sıkıştırma yönünde her deneme, her ayrı ülke için özel bir teori oluşturma denemesi, hatalı bir yola girilmekte olduğunun kanıtıdır. Sosyalizm teori ve pratiğine her parti, her halk kendinden bir şey katıyor, onu zenginleştiriyor ve değiştiriyor, ama, bilimsel sosyalizm, toplumu devrimci yoldan sosyalistçe yeniden kurmanın, bilimsellikte açıklamanın tek teorisidir ve tek teorisi olarak kalacaktır.

İkincisi, teorinin ideolojik ve ilkesel arılığı kutsallık düzeyinde değer verilerek korunmalı, bilimsel sosyalizmin teorik potansiyelini kiretebilecek ve çarpıtabilecek her türlü sapmalara karşı savaşım yürütülmelidir. Herkesçe bilinen gerçekleri tekrarlamak ve teorik skleroza sürüklenmek gereksiz olduğu gibi, bilimsel sosyalizme dışarıdan yabancı fikirler ve ölçütler sokulması karşısında diplomatik susku da olur şey değildir. Böyle bir durum teorik savaşımı gerektirir. Ve bu noktada, harekete gereksiz olan ve partiyi demoralize eden teorik görüşlerin sızdığı zaman bunları diplomatik suskuyla karşılamayan Marks'tan ve Lenin'den çok öğreneceklerimiz vardır. Şu veya bu teorik polemik için politik bakımdan amaca uygunluk çok önemli, hem de doğal olarak hatalı teorik genelleme ve tezlere karşı koyma gerekliliği kadar önemli bir şeydir. Birini veya ötekini küçümsemek tehlikeli ve zararlıdır.

Üçüncüsü, teoriye saygının bir demagojik fanatizme dönüştürülmemesi için her şey yapılmalı, onun özünü boşaltma, ona cansızlaştırma yolundaki her deneme önlenmelidir. Teorimiz güçlüdür, sağlamdır ve bu nitelikleri onun doğruluğundan ve gelişme yeteneğine sahip olmasından ileri gelmektedir. Teorimizin tapılmaya ihtiyacı yoktur; önyargısız, kanıtlar ve gerekçeler temeli üzerinde, görüşmeler, tartışmalar, yeniyi araştırmalar ve incelemeler, nesnel gerçeği kavrama ve benimseme atmosferi içinde varlığını ve işlevini sürdürmesi gereklidir. Eleştiri yoluyla yoklama her teorik tez için gereklik ve zorunluktur; bu yoklama olmadan, teoride, konjonktürel veya doğruluğu söz götürür düşünceler kolayca yer alabilir.

Ve sonuncusu, teoride yer verilen hataların, onun politika ile bağıntısı mantığı bakımından, bu nesnel mantık bakımından politikada hatalara yol açtığını biran bile unutmamalıyız. Teoride bir şeyin doğruluğunu kabul ettik mi, biz onu art'k genel kapsamlı ve geçerli sayarız; politika alanında da onun gözetilmesini zorunlu sayarız, başkalarının da, bütün olası sonuçlarıyla onu izlemelerini vb. isteriz. Bundan ötürü, neyin teori olduğu ve neyin olmadığı, neyin teorik değeri olduğu ve neyin olmadığı ölçütleri tam ve açık olmalı, kusursuz işlemelidir.

Teori ile politika arasındaki bağıntının diyalektiğinden sapmanın bir

başka türü olarak, politikanın alabildiğine üstünlüğüne inanmak, teoriyi politik çıkarların ve hedeflerin hizmetçisi haline getirmek de diğerlerinden daha az tehlikeli değildir.

Tarihte büyük dönümlerin veya toplumsal pratikte dönüm değerinde sürecilerin gerçekleştirildiği dönemlerde, yalnız teoriye yeni sorunların irdelemesine değil, aynı zamanda politikanın ivedi sorunlarına çözüm getirmeye gereksinim artar. Üstelik, çetin ve gergin sınıf çatışmaları koşullarında, çabaların ağırlık noktası pratik çalışmalara doğru geçiyor ve bu da, doğal olarak, partinin eyleminde politik yaklaşıma ve politik kesitlere üstünlük kazandırıyor. Böylece, sorunların yarın değil, bugün çözülmesi, şu veya bu somut sosyal durumda operativ bir değerlendirme yapılması ve harekete geçilmesi, devrimci sınıf savaşımında mesafe alınabilmesi için, elverişli anların değerlendirilmesi ve olanaklardan yararlanılması gerektiği ortaya çıkıyor. Bunun sonucu olarak, böyle dönemlerde, her şeyin veya hemen hemen her şeyin politika olduğunu düşünmek gibi reel bir tehlike doğuyor. Kaldı ki, şu veya bu toplumda politik süreçlerin yapısında, insanların politik yaşamının iç niteliğinde, günlük gerçeklik olarak, zorlama ögesi vardır, politikada ise yığınların, milyonlarca insanın pratik gücüyle hareket edildiği ögesi de vardır. Tüm bunlar, her halde politikanın üstün güce sahip olduğu yolunda inanç doğuruyor.

Böyle bir hatalı yaklaşımın en büyük özelliği, yasallığın zararına durum ve olaylar, tümelin zararına bölümsele, genelin zararına somuta öncelik tanımadır. Sosyal-demokrasinin «hareket her şeydir, amaç hiç bir şey değildir» ilkesini biliyoruz. Bizim görüşümüz başkadır: Komünistler, proletaryanın burjuvaziye karşı verdiği savaşımın çeşitli aşamalarında her zaman tüm hareketin çıkarlarını savunur. Lenin, herkesten farklı olarak, son amacı, katlanılması gereken politik çileler, uzlaşmalar ve tersliklerle birlikte görüyordu, ama tümel olarak savaşımın çıkarlarından hiçbir zaman zerrece sapmıyordu. Lenin, devrim için yararlı ve amaca uygun politik uzlaşmaların dâhiyane ustasıydı. Ama Lenin, bunu; hiçbir zaman teoride her hangi bir konumu, Marks'ın öğretisinin her hangi bir ilkesini, bilimsel sosyalizm teorisinde yer etmiş olan her hangi bir gerçeği küçümsemek veya reddetmekle karıştırmıyordu.

Zaman, Lenin'in haklı olduğunu gösterdi ve bununla birlikte, teoriyi küçümseme ve hiçe sayma tutumuyla politikaya her şeyin üstünde yer verme inancına taban olan yaklaşımın olumsuz sonuçlarını da ortaya çıkardı.

Her şeyden önce, teorik ardıcılık ve yaratıcılık olmadan, bilimsel sosyalizm, Marksizm-Leninizm fikirlerine ve ilkelerine bağlılık olmadan, komünist partisinin doğru bir politika uygulaması olanaksızdır. Burjuva veya küçük burjuva partileri erke sırf erk adına can atarlar ve bu yüzden her türlü partiler-arası kombinezonlara girmeye hazırdırlar. Bizim için, erk,

bilimsel sosyalizmin içerdiği ideallere ve amaçlara ulaşma aracıdır. Biz, işçi sınıfının, halk yığınlarının çıkarlarının zararına uzlaşmalar yapamayız. Partinin çözümlerinde, değerlemelerde ve kararlarında gereken sınıfsal konumlardan her türlü uzaklaşma, kaçınılmaz olarak, kendisini, doğru politik hareket hattından uzaklaştırır.

İşbaşındaki Marksist-Leninist partiler tarafından teorinin küçümsenmesi, tek tek sosyalist ülkelerde ciddi hatalara ve giderek bunalım durumlarına yol açabilir. Henüz işbaşında olmayan komünist partileri tarafından teorinin küçümsenmesi, keza, ciddi hatalara, hayalciliklere ve giderek durumda düğümlenmelere, yanlış politik yol tutmalara yol açar.

Eğer toplumsal gerçeklik teorik açıdan sürekli olarak incelenip kavranmazsa, yeni sosyal süreçler ve olgular, toplumsal gelişmenin yarınki sözünü oluşturan derin değişimler ve kapsamlı eğilimler gözden kaçır. Karl Kautsky ve yandaşlarının dünyanın girmekte olduğu yeni çağı, yığınların devrimci yola girmekte olduklarını, emperyalist devletler arasında çelişkilerin sertleştiğini, uçveren dünya savaşının emperyalist karakterini farkedememeleri bir rastlantı değildir. Bunun sonucu olarak Alman sosyal-demokrasisi, İtalya'da Mussolini'nin erke gelmesiyle edinilen deneyimi gerektiği gibi değerlendiremedi ve 30'lu yılların başında Almanya'da toplumsal gerçekliğin özelliği üzerinde gerekli olan doğru değerlendirmeyi yaparak bir yargıya varamadı. Sonuçlar biliniyor. Teori olmadan, sosyal hareketler ve güçler, devrimsel süreç ve toplumsal değişiklikler burgacı karşısında miyop duruma düşüyorlar.

Yalnız devrimci teori, burjuva ideolojisinin işçi sınıfı ve tüm emekçi katmanları üzerinde etki yapmasına karşı başarılı bir savaşım yürütme olanağı veriyor. Ciddi bir teorik çalışma olmadıkça, işçi hareketinde büyük veya ilk bakışta daha önemsiz görünen, ama kalıcı sonuçları olan hatalara yer verilir. Teori olmadan diğer ülkelerin edindikleri deneyimin incelenemediği, değerlendirilemediği ve yoklanamadığı, kendi ülkesinin sosyal-tarihsel özelliğine gerektiği gibi bir yaratıcı yaklaşıma gidilemediği anlaşılmiş bulunuyor. Kautsky ve yandaşları, proletarya diktatörlüğünden teorik ilke olarak vazgeçtiler, Marksizm'in diğer gerçeklerini de reddettiler. Ve işte bu tutum İkinci Enternasyonal partilerinin kişiliklerini yitirmelerine yol açtı; bu partiler ile klâsik burjuva partileri arasındaki farkın ilkesel değil, konjonktürel olduğu, bu farkın toplumun temel sorunları üzerinde değil, günün sorunları üzerinde olduğu görüldü.

Teoriyi küçümseyen politika, karmaşık durumlarda kaçınılmazlıkla, işçi sınıfını sosyal ideali olarak sınıfsal-tarihsel perspektifi yitirmeye yol açan, bocalamaya mahkumdur. Çağdaş sosyal-demokraside her ne kadar ideolojik toparlanmadan söz edilmekte olsa da, durum değişmiyor: Sosyal-demokrasi, işçi sınıfının ideali olan sosyalizmi reel olarak gerçekleştirmeden, bilimsel sosyalizmden uzak kalıyor. Şu veya bu ilkelelerde ve kimi

durumlarda sosyal-demokrasi politikası kapitalizmde işçi sınıfının durumunu bazı bakımlardan hafifletebilir, ama onu kapitalist sömürden kurtaramaz. Ve politik yaralara öncelik vererek, politikaya üstünlük tanıyarak teoriyi reddeden bir hareketin yapabileceği de bu kadardır.

Teorinin normal ve başarılı gelişmesinin ana koşulu, kuşkusuz, her Marksist-Leninist partinin ve bir bütün olarak komünist hareketinin teorik eyleminde ilkeli yaratıcı tartışmadır. Marks'ın hareketimizde tartışmanın açındırılmasına olağanüstü bir özen gösterdiği iyice biliniyor. Bakunin, Prudon ve Weitling'in hatalı görüşleriyle Marks'ın savaşımlı, «Gotha Programı»na yönelttiği eleştiriler, çeşitli ülkelerde ve özellikle Paris Komünü'nde olayların gelişmesi üzerinde yaptığı çözümlene, komünist hareketinde gerçek yaratıcı tartışmaya canlılık kazandırdı. Troçki'nin, Buharin'in ve daha önce Martov, Plehanov, Bernstein, Kautsky vb. gibilerin hatalarına karşı Lenin'in yaklaşımı da böyledi.

Teoriye, bugün de alabildiğine gerekli olan bu yaklaşımın ayırdedici çizgileri nelerdir?

– *Partinin, işçi sınıfının, tümüyle toplumun yaşamında ve eyleminde yeni olgu ve gerçekleri en ciddi biçimde ve derinlemesine, araştırmacı tutumuyla ele almak.* Hangi düşüncelerle olursa olsun, yeni süreçleri kavramakta, teoriyi bunlara ilişkin bilgilerle, politikayı bunlara düzen ve yön verme araç ve yollarıyla zenginleştirmede geri kalmak doğru olmaz. Teorimize değişmez taşlaşmış bir şey gözüyle bakmak, çağa aykırı, çağa uymaz bir zihniyettir. Başkalarının yanıtlar gördükleri yerde Marks'ın sorular görmesi, Lenin'in tek başına bir ülkede devrimin üstün gelmesi olanağını, kendisine karşı olanlar, başkasına değil, Marks'a dayanarak, böyle bir şans görmedikleri halde formüle etmesi bir rastlantı değildir. Bu böyleydi, çünkü Marks da, Lenin de, keskin zekâsı ve diyalektik-materyalist metodolojisi temelinde toplumda yeni olgu ve süreçleri inceliyor, olayların anlamını kendi seyri içinde kavlıyor ve bununla birlikte, kendi kavrayış, fikir ve görüşlerini, bilimsel sosyalizm teorisini geliştiriyorlardı. Bundan ötürü, bize gerekli olan, teorimizde ulaşılmış olanla yetinme değil, her şeyi teorinin şimdiye kadarki keşifleriyle aydınlatma çabası da değil, yaşamda yeni olanı, bu yeninin teorideki eşdeğerini durmadan arama aktif ilgi ve merakı, teoriyi yaratımla geliştirme çabaları, en ciddi ve yüksek örgütlü, kolektif ve bireysel çabalardır.

– *Teoride hataları suskuyla geçiştirmemek, Marksist öğretiyi bilime dayalı ve doğru biçimde geliştirme yolundan sapmalara, özellikle de teorinin kendisinden vazgeçmeye karşı katlanmazlık.* Marks ve Lenin, teoride belirsizlik, hatalar sözkonusu oldukça, bunları suskunlukla geçiştirmediler; bilimsel sosyalizme ilişkin hataları ve sapmaları adlı adınca söyleyip ortaya koydular. Bundan başka, hata ve yanılığara karşı uzlaşmazlıkla birlikte, insan kişiliğinde, partinin bireyselliğine nasıl saygılı oluna-

çağının, bilimsel teoride insanın muhalifleri olabileceğinin, ama düşmanları olamayacağına örneğini de onlar verdiler.

– *Teoride gerçekler ve kanıtlar, düşünceler, çıkarımlar konusunda açıklık ve doğruluk, tam belirginlik.* Politikada durum biraz daha başkadır. Marks, çağdaşlarının belirttikleri gibi, Alman polisinin keyfi iradesine teslim olacak kadar, Lenin de gidip Kerenski'nin mahkemesine çıkacak kadar safdil değildiler. Politikanın kendi gizleri vardır, hemen o anda uluorta açıklanamıyacak durumlar ve düşünceler vardır. Ama teoride giz yoktur, gizlenecek bir şey olamaz, burada her şey açıktır ve yoklanmış, kanıtlı, açık olmalıdır. Teoride gerekçe ve kanıtları, çözümlenmeyi belirsizliğe bürüme, perdeleme yollu her deneme, teori gerçeklerinin şu veya bu güvenceyle kabul edilmesi gerektiği telkinine kapılmak tehlikelidir. Böylesi tutum teoriyi din durumuna getirir, ve doğal olarak, arkasından bunun olumsuz sonuçları da sökün eder.

– *Gerçeğin yargılayıcısı olan pratikte yoklama.* Hiç bir teori, hiç bir görüş ve hiç bir teorisyen, pratiğin üstünde değildir ve pratiğin yoklamasından kaçamaz. Her şey, ensonu, yoklanmak veya reddedilmek üzere pratiğin yazgısına sunulur. Her parti ve her teorisyen, pratiğin yoklama sonuçlarını görme ve kabullenme gücünde ve yeteneğinde olmalıdır. Bunun tersi, partiyi bilimsel sosyalizm partisi olarak yozlaştırır ve en olağan bir burjuva veya sosyal-demokrat partisi haline getirir.

Tarihsel deneyim, politik konjonktür adına teorisinin temel ilkelerinden her vazgeçmenin sağa veya «sol»a yalpa vurmak olduğunu, her sağa veya «sol» a yalpanın da burjuva ideoloji ve politikasının çıkarına olduğunu gösteriyor. Bununla birlikte, devrimci pratik de, komünistleri hiç bir şeyin hangi biçim ve derecede olursa olsun kendi teorilerinden vazgeçmeye zorlamadığını ve teorisinin hiç bir suretle politikanın başarısına engel olmadığını gösteriyor.

Marksist-Leninist teori, partinin politikasında özgürce yaratıcılığa ve esnekliğe engel değildir. Lenin, politikada hertürlü safdillığe karşı, politikayı akademik teorik ders sayma yeltenişlerine karşı amansız davranıyordu. O, yığınların nabzını ve yaşamın gereksinimlerini yoklama bakımından diğer herkesten fazla sezgi sahibiydi. Lenin, Rusya ve uluslararası işçi sınıfının politik savaşımlarında dâhi bir yaratıcı ve yönetici olduğunu ortaya koydu. Lenin, öğretiminin özüne ve ruhuna bağlılığı ve bunun yaratıcı biçimde geliştirilmesine, politikada ilkesellik ve esnekliğe çağırıyordu; kendisi de bunu yapıyor, bu ruhta hareket ediyordu. Leninizmin özü de budur.

★

Teori ile politika arasındaki bağıntı hem uyumlu, hem de çelişkilidir. Komünist teori ve komünist politika, mekanik değil, diyalektik bir birlik

içinde bulunur. Teorinin istemleri politikanın gereksinimlerine her zaman uygun düşmez. Canlı sosyal sürecin reel gerçekliği budur. Bir Marksist-Leninist partinin olgunluğu ve gücü, teori ile politikanın diyalektiğini ardıcılıkla gözetmesinden, bilimsel sosyalizm ilkelerinden ödün vermeden, halkın temel çıkarları adına, sosyalist toplum düzeninin kalıcı amaç ve idealleri adına esnek bir politika uygulamasından ibarettir ve bununla ölçülür.

Zamanımız, komünistlerin önüne, bilimsel teoriye bağlılık sorununu, uluslararası ve ulusal devrimci sürecin gelişmesine ilişkin çağdaş karmaşık koşullarda ve durumlarda doğru bir politika saptama ve uygulama sorununu kesinlikle koyuyor. Bir yönde gerileme öteki yönde de gerileme veya deformasyona yol açıyor. Teori ile politika arasındaki diyalektiğin ardıcıl ve yaratıcı biçimde gözetilmesi, komünist partisinin tarihsel özgörevini ve somut ödevleri yerine getirmede başarıyı sağlıyor.

Ve bugün, ilerici insanlığın V. İ. Lenin'in 111. doğum yıldönümünü kutladığı günümüzde, hareketimizin tüm deneyiminin kanıtlandığı gerçeği tekrar tekrar belirtiyoruz: Toplumı bilme, kavrama ve yeniden kurmada partinin güçlü araç ve silâhi olarak teori ve politika, bizim bunları benimsemeyi ve Leninci yaklaşımla kullanmayı becerdiğimiz ölçüde, işçi sınıfına, ilerlemenin, barışın ve sosyalizmin çıkarlarına hizmet edebilir.

Devrimci iyimserlik ve enerji

Jose Ramon Machado Ventura

*Küba Komünist Partisi MK Politik Bürosu ve MK Sekreteryası
Üyesi*

Küba Komünist Partisi'nin 2. Kongresi partimizin ve ülkemizin tarihinde çok önemli bir olaydı. 1. Kongre üzerinden geçen beş yıl, ekonomik kuruluş ve sosyalist demokrasiyi genişletme alanında sargın çalışmalar yılları oldu; iç yaşamda ve ideolojik çalışmalarda ardıcıl ve sistemli iyileştirme önlemleri gerçekleştirildi.

Son yıllar, dış politika alanında, kapitalist dünyayı saran ekonomik bunalım koşulları içinde ABD'nin izlediği sorumsuz ve düşüncesiz politikadan kaynaklanan uluslararası gerginliğin artması koşulları altında geçti. Ülkenin iç yaşamında, örneğin, tarımda birincil önemli bazı bitkileri hastalık sarması gibi güçlükler başgösterdi ve bunlar ekonomiye ve genellikle Küba'nın durumuna epey zararlar verdi. Ama partimiz ve halkımız, Küba devrimi utkusunun 22. yıldönümünü kutlama günlerinde, beşyılık plân uygulamasının sonuçlarını gözden geçirerek, bunun, ülke yaşamının bütün alanlarında çalışmaların daha öte iyileştirilmesi yolunda güçlü bir atılım kazandırdığını saptadı.

1976-1980 yılları dönemi içindeki çalışmalar hakkında yeterli bir fikir edinebilmek için, bu dönem içinde geçen en önemli olayları kısaca saymak yerinde olur. Bu cümleden olarak, ülkenin politik-yönetimsel bölünüşüne yeni bir düzen verildi. Bu yeni düzenleme, devlet yönetiminin genel ulusal halkaları ile taşra halkaları arasında daha sıkı ve esnek ilişkiler kurulmasına, parti, yığın ve toplum örgütleri ile belediye organları ve ilk kade devlet organları arasında eylem birliğinin pekiştirilmesine olanak verdi. Yeni sosyalist anayasa kabul edildi ve yürürlüğe girdi. Halk egemenliği yerel organları ve ulusal asamble kuruldu, ülkenin gereksinimlerine uygun olarak merkezsiz devlet yönetimi yapısında değişiklikler yapıldı. Halk ekonomisinde yeni bir yönetim ve plânlama sistemi uygulanmaya başlandı. Ekonomik eylemi iyileştirme yönünde önemli çalışmalar yapıldı.

Biz, ekonomik gelişmede başdöndürücü sıçramalar yapmadık, ve yapmak niyetinde de değildik. Ama ekonomik gelişmenin durmadan devam ettiğini söyleyebiliriz. Bu ilerlemeyi, belirlenen plânların yerine getirilmesi, partinin ve devletin halk ekonomisi kuruluşuna gösterdikleri sürekli özen ve yığın örgütlerinin ve tüm halkın aktif katılımı sağladı ve sağlıyor.

Geçen beşyılık dönemde çözüme kavuşturulan birçok sorun arasında, her şeyden önce, endüstriyel altyapının güçlendirilmesini ve köyde git-

gide hız verilen kooperatifleşmeyi sayabiliriz. Küba halkının büyük çabalarının hep emperyalizmin düşmanca politikasıyla çatıştığı, ABD'nin amansız ablukası ve son zamanlarda şiddetlenen saldırı yeltenişleriyle karşı karşıya geldiği dikkate alınırca, ulaştığımız başarılar özel bir önem kazanmaktadır.

Enflasyonun durmadan arttığı, kapitalizmin ekonomik bunalımının şiddetlendiği ve dünya pazarlarında şeker fiyatının bir hayli düştüğü koşullarda, bizim son beş yıllık dönemde elde ettiğimiz başarılar, sosyalist toplumun ve EYK çerçevesi içinde ekonomik işbirliğinin üstünlüklerini inandırıcı biçimde ortaya koyuyor. Küba'nın kapitalist ülkelerle mal alışverişi 1975–1979 yıllarında % 53 oranında azalmış olsa da, toplam ulusal gelir artışı devam etti ve yıllık ortalama % 4 oldu.

Beş yıllığın bütün ulaşımları, aynı zamanda kongrenin hazırlanması ve başarıyla yapılması, partinin yığınlarla sıkı bağını öngören Marksist-Leninist ilkenin titizlikle gözetilmesi sayesinde sağlandı. Devrimin utkusundan sonra, diyebiliriz ki, emekçilerin, tüm halkın katılımı olmadan, hiç bir önemli önleme girilmedi, hiç bir önemli adım bu katılım olmadan atılmadı. Parti yönetimi ve her şeyden önce F. Castro yoldaş, bu ilkeyi sürekli olarak gözetiyorlar. Güç ve çetin durumlar, karmaşık sorunlar ortaya çıktıkça, parti, her zaman halka başvuruyor, bunların çözümüne yardımcı olmaları için emekçileri aktif katılıma çağırıyor. Öyle ki, yirmi yıllık utku dolu gelişme yolu boyunca devrimin her önemli adımı, halkın büyük çoğunluğunun sonuç belirleyen katılımıyla atılmış bulunuyor. Parti Birinci Kongresinin saptadığı hareket hattı gerçekleştirilirken, partinin halkla bağları güçlendirilirken, parti saflarının büyümesine ve nitel bileşimine büyük bir dikkat gösteriliyor, yığın örgütleriyle çalışmalar etkinleştiriliyor, toplumsal-politik kurumlar daha yetkin hale getiriliyor, sosyalist demokrasi mekanizması geliştiriliyordu.

Küba komünistleri, İkinci Kongre'de, Merkez Komitesi Birinci Sekreteri Fidel Castro'nun sunduğu çalışma raporunu görüştüler. Bu raporda, 1976–1980 yılları dönemindeki çalışmaların sonuçları genelleniyor, partinin iç ve dış politikasında izleyeceği genel siyaset hattı ve perspektifler saptanıyordu.

Kongre, «Küba'nın 1981–1985 yılları ekonomik ve sosyal gelişme ana doğrultuları»nı, parti tüzüğü'nde düzeltmeler tasarısını, Birinci Kongre'nin kabul ettiği program plâtformu'nda öngörülen düzeltmeleri ve diğer birçok politik belgeyi görüştü ve onayladı. Bu materyaller, aynı zamanda henüz çözülememiş olan sorunları ve gelecekte ele alınacak olanları belirliyor.

F. Castro yoldaşın belirttiği gibi, «Kongre, aylardır devam etmekte olan çalışmaları sona erdirdi. Taban örgütlerinden kongreye kadar, bizler, so-

runlarımızı, eleştiri ve özeleştiri ruhunda ele almış ve ayrıntılarıyla çözümlemiş bulunuyoruz.»

Taban örgütlerinde, belediye ve il örgütlerinde, kongreden önce bütün hesap verme toplantılarının eylemsel ve yaratıcı bir hava içinde geçtiğini söyleyebiliriz.

Kongre'ce kabul edilen ana doğrultular, 1981–1985 yılları sosyal-ekonomik gelişme plânının en önemli yanlarını içeriyor. Hazırlanması iki buçuk yıldan fazla süren bu plân tasarısı, çözümlenmek ve görüşülmek üzere, parti üyelerinin, devlet organları ve kuruluşları yönetimlerinin, tüm emekçilerin dikkatine sunuldu. Toplam 7.500 öneri yapıldı. Tasarının görüşülmesine halkın etkinlikle katılımı, plânın yetkinleştirilmesine büyük ölçüde yardım etti.

Yeni beşyıllık plânın yerine getirilmesi, ülkemizde sosyalizm kuruluşu davasına, geri kalmışlıkla savaşıma önemli bir katkı olacaktır. En önemli sorunlardan biri, sosyalist endüstrileşme yolunda sürekli gelişme sağlanmasıdır. Bu gelişme, ülkemizde yeni toplumun maddesel-teknik altyapısının kuruluşunu tamamlamaya, endüstrinin ve kamu hizmetleri alanının daha öte gelişmesini sağlamaya olanak verecektir. Bu cümleden olarak, ülkede 8 şeker kombinası kurulacak, şeker üretimi % 20–25 arttırılacaktır. Ülkenin Kuzeydoğu kesiminde, Moa ve Nicaro'da, nikel fabrikalarının modernleştirilmesiyle, aynı zamanda yeni işletmenin (beşyıllığın sonuna doğru tamamlanması öngörüldüğü) hizmete girmesiyle, dünyanın en büyük yataklarından biri Küba'da olan nikel cevheri üretimi hissedilir derecede arttırılacaktır. Yeni beşyıllığın en önemli doğrultularından biri, tarım kooperatifleri kurulmasında yeni, daha öte adımlar atılması olacak, bu sayede daha yüksek verim elde edilmesi savaşımında bilimsel-teknik, örgütsel ve sosyal ulaşımlardan daha rasyonel biçimde yararlanılacaktır. Plânda, gayrisafi ulusal gelirin, önceki beşyıllıkta ulaşılan göstergiyi aşarak, yılda ortalama % 5 oranında arttırılması öngörülmektedir.

Ana doğrultularda, geleneksel dış satımın elden geldiğince arttırılması ve dünya pazarına sürülmek üzere yeni tür yapımlar üretimi yönü önemli bir yer tutuyor. Bir yandan, ekonominin dış alıma bağımlılığını azaltmak üzere öngörülen ekonomik yapısal düzenlemeye uygun olarak, bu düzenlemenin elverdiği ölçüde, dış alımın bir yere kadar kısıtlanabileceği düşünülüyor. Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist topluluk ülkeleriyle imzalanan anlaşmalar, aynı zamanda kapitalist devletlerle yapılması plânlaştırılan ticaret hacmi, dış ticaretimizde genişleme ve istikrarı sağlıyor. Yeni beşyıllık dönemde, sosyalist ülkelerle, daha çok EYK kanalından, birçok plânları beraberce gerçekleştirme olanağı bulabileceğimizi, sosyalist ekonomik entegrasyonu, özellikle Sovyetler Birliği'yle işbirliğini derinleştirmede daha ileri adımlar atabileceğimizi düşünüyoruz. Küba, Asya, Afrika ve

Latin Amerika devletleriyle bilimsel-teknik işbirliğini geliştirmeye devam edecektir.

Plân, emek etkenlik ve üretkenliğini yükseltmeyi öngörmekte, halkın gereksinimlerini iyi ve dolgun biçimde karşılama yönünde daha yüksek ödevler ortaya koymaktadır.

Beş yıllık plân, halk ekonomimizde durumun ve perspektiflerin, çağdaş koşullarda Küba'nın olanakları açısından nesnellikle çözümlenmesinin sonucudur. F. Castro yoldaş, kongreye sunduğu çalışma raporunda şöyle dedi: «İkinci beşyılığa ilişkin ekonomik direktiflerin, elden geldiğince gerçekçi ölçütlerden yararlanılarak ve sağlam göstergelere dayanılarak hazırlanmasında, geçtiğimiz dönemin (1976–1980) bütün deneyimi dikkate alınmış bulunuyor. Ama amaç, plânın bir yere kadar yerine getirilmesi değil, aşılmasıdır. Partiye, gerçek-dışı değil, ulaşılabilecek hedefler gösterilmesi, sorumluluk, dürüstlük ve prestij sorunudur. Bu bizi elimizden gelenin en çoğunu yapma yükümlüğünden azatlamaz. Yoksa, bizler, devrimciler olmaktan, dürüst insanlar olmaktan çıkarız.»

Partinin iç yaşamı ve ideolojik alandaki eylemine ilişkin sorunlar, kongrenin büyük ölçüde dikkatini çekti ve önemle ele alındı. Bunlara ilişkin kararlar, önceki beş yıllık dönemde yapılan işlerin daha öte iyileştirilmesini amaçlıyor. Bu kararlara, partinin yığınlarla bağlarını güçlendirme ve bu açıdan olağanüstü bir önem taşıyan parti safları sosyal bileşimini iyileştirme özeni sinmiş bulunuyor.

Küba Komünist Partisi'nin 1. Kongresi, partide işçi kesimini çoğaltma yolundaki çabaların, önceden belirlenen hedeflere oranla bir hayli mütevazı olsa bile, belirli sonuçlar verdiğini saptamıştı. Bu eleştirel değerlemeden yola çıkılarak, parti için özellikle gerekli olan kategorilerden emekçilerin saflara çekilmesine ağırlık verilerek çalışmaların sistemleştirilmesi kararlaştırılmıştı. Aynı zamanda somut duruma bağlı olarak, yeni alınan komünistlerle taban örgütleri oluşturulması veya bunların güçlendirilmesi üzerinde çabaların yoğunlaştırılması kararlaştırılmıştı. Partiye alınmada, endüstri, yapıcılık, tarım, ulaştırma, eğitim ve sağlık alanları işçilerine belirli öncelikler tanındı. Her şeyden önce, üretimle dolaysız biçimde bağlı olanlar, üretim üyeleri ve hizmet alanı işçileri partiye alındılar.

Bunlar, parti iç yaşamına ilişkin kararda işaret edildiği gibi, sözkonusu gelişmeyi «göstergeler»e bağlama anlamına gelmiyor. Öyle ki, bu uygulamayla, parti saflarının arılığını sağlamak üzere, parti üyeliğine yükselecek adayların kişisel niteliklerini değerlendirme ilkesi, asla gevşemedi, tam tersine, daha da pekişti. Adaylarda aranması gereken nitelik ve yetenekler olanca kesinliğiyle tüzükte yer alıyor. Sözü edilen kategorilerden emekçilerle parti saflarının büyütülmesi, işçi sınıfının öncüsüne, halk yığınları-

nın bilincinin yükseldiği koşullarda toplumun yönetici gücü olma rolünü daha iyi oynama olanağı veriyor.

Bu doğrultuda, başarılarını İkinci Kongre'nin belirttiği çalışmalar, gayet olumlu sonuçlar verdi: Parti sosyal bileşiminin nicel ve nitel karakteri iyileştirildi. İki kongre arasındaki dönemde, parti safları, üyeler ve aday üyeler toplam olarak 211.642'den 434.143'e çıktı. İşletmelerde, fabrikalarda, kamu hizmetleri alanında ve eğitim sisteminde taban örgütler isayısı bir hayli yükseldi. Parti üyelerinin yüzde 62,3'ü (yüksek ve orta özel öğrenimli olanlar da içinde), doğrudan doğruya üretimde, kamu hizmetlerinde ve eğitim alanında çalışıyor. Örneğin, 1975 yılında doğrudan doğruya üretimde ve kamu hizmetleri alanında çalışan emekçiler parti üyeleri toplamının % 36,3'ü kadar, 1980 yılında bu oran % 47,3'e çıktı. Yine bu süre içinde parti üyesi kadınların sayısı % 14,1'den % 19,1'e yükseldi.

Biz, eleştiri ve özelleştirme büyük önem veriyoruz ve bunların rolünün bir hayli arttığını güvenle söyleyebiliriz. Bu yöndeki gelişmeye, büyük ölçüde, MK Politik Bürosu'nun 1979 yılında kabul ettiği, bütün istemlerde titizliğin artırılmasına, çalışmada dikkatsizliğe ve diğer kusurlara karşı savaşımın aralıksız olarak sürdürülmesine çağırın kararname yolu açtı. Beşyılık dönem içindeki gergin çalışmaların sonuçları bu alanda taban örgütlerince ve yönetim organlarıncaya memnuniyet verici çabalar harcadığını gösteriyor. Ana raporda F. Castro yoldaş şöyle dedi: «Devrimimizin en iyi eseri ve kuşaktan kuşağa devrimci geçişin sağlam güvencesi olan Komünist Partimiz, bu kongresine çok büyük ulaşımlarla geliyor. Biz bugün, çok daha güçlü, daha örgütlü, daha bilge ve deneyimli, emekçi yığınlarının daha derin saygı ve sevgisini kazanmış olan bir partiye sahip olmakla kıvanç duyuyoruz.» Bu değerlendirme, komünistleri ve parti örgütlerini, İkinci Kongre tarafından saptanan yeni ödevleri yerine getirme yönünde yüreklendiriyor, esin ve güç kaynağı oluyor.

Parti-İçi yaşamın yetkinleştirilmesi amacıyla Parti Birinci Kongresinin belirlediği ve yerine getirilmesini istediği ödevler, tüm ülke çapında geniş bir kampanya boyunca her örgüt halkasında görüldü ve Küba Komünist Partisi MK Sekizinci Plenumu kararında yansısını buldu. Beşyılık dönem içindeki gergin çalışmaların sonuçları bu alanda taban örgütlerince ve yönetim organlarıncaya memnuniyet verici çabalar harcadığını gösteriyor. Ana raporda F. Castro yoldaş şöyle dedi: «Devrimimizin en iyi eseri ve kuşaktan kuşağa devrimci geçişin sağlam güvencesi olan Komünist Partimiz, bu kongresine çok büyük ulaşımlarla geliyor. Biz bugün, çok daha güçlü, daha örgütlü, daha bilge ve deneyimli, emekçi yığınlarının daha derin saygı ve sevgisini kazanmış olan bir partiye sahip olmakla kıvanç duyuyoruz.» Bu değerlendirme, komünistleri ve parti örgütlerini, İkinci Kongre tarafından saptanan yeni ödevleri yerine getirme yönünde yüreklendiriyor, esin ve güç kaynağı oluyor.

Partimiz, belirlenen plânlardan ve alınan kararlardan yola çıkarak, bundan böyle de, saflarını daha fazla genişletme, nitel bileşimini iyileştirme yönünde çabayı esirgemeyecektir. Ve üretimde, hizmetler alanında ve özellikle İkinci Beşyılığın öngördüğü yeni kuruculukta komünistlerin etkinliğini arttırma savaşını sürdürecektir.

Parti kongresi, ideolojik savaşım sorunlarını gözden geçirerek, yurdumuzu, sosyalist topluluğu ve Marksizm-Leninizm fikirlerini kötülemek, on-

lara karşı saldırgan çıkışlarda bulunmak için elindeki güçlü propağanda aygıtını harıl harıl çalıştıran düşmana karşı halkımızın kesin konumunu büyük bir takdirle değerlendirdi.

Son yıllarda Küba halkının komünist ve enternasyonalist bilinci bir hayli arttı. Halkımızın, Fidel Castro yoldaş başta olmak üzere, politik öncüsünün etrafında oluşturduğu sağlam birlik somut eylemlerle kanıtlandı. Eylem raporunda şöyle deniliyor: «Bütün ülkede bugün sargın çalışmalar, örgüt-lülük, savaşım azmi ve devrimci metanet atmosferi hüküm sürüyor. Bu, özellikle işçi sınıfımızda hissediliyor. Sözkonusu yıllarda aydınlarımız da gayet iyi çalıştılar. Onbinlerce öğretmen, okutman, doktor ve diğer uzmanlar, ülkede özveriyle çalışıyor, kendilerine verilen ağır ve onursal görevleri yerine getirmek için yabancı ülkelere de heyecanla gidiyorlar. Devrimci silâhlı güçlerimizden yüzbinlerce subay ve er ve yedekler, emperyalist saldırıya karşı savaşım veren kardeş halklara enternasyonal yardımı katılmak için baş vuruda bulundular. Onların yanısıra, diğer milyonlarca yurttaşımız, gerçekten proletaryaya özgü yaşamsal konumlarıyla, kollektivizm, alçakgönüllülük, dürüstlük ve disiplin sezgileriyle kendilerini gösteriyorlar.»

Küba halkının yurtseverliği ve özverisi politik olgunluğuna tanıklık ediyor. Geçen beş yıl içinde, bu nitelik çizgileri, emek üretkenliğini artırma yolunda halkın esirgemediği günlük çabalarda, yaşamın bütün alanlarında partimizin izlediği politikanın kesinlikle desteklenmesinde ve öncelikle emperyalizmin entrikalarına karşı direnişte olanca açıklığıyla kendini gösterdi. 1980 Nisan-Mayıs aylarında örgütlenen «savaşım veren halkın yürüyüşleri», emperyalist tehditler ve saldırı politikasına gereken yanıtı verme yeteneğimizin savaşım mâneviyatıyla dolu yığınal gösterisi oldu.

Parti Birinci Kongresi direktiflerinin yerine getirilmesi üzerindeki çözümleme aynı zamanda Politik Büro ve Merkez Komitesi'nce hazırlanan ideolojik çalışma doğrultuları, bu çalışmaların niteliğinin daha da iyileştirilmesini ve bu yöndeki önlemler tüm komünistlerin etkin katılımını öngörüyor ve yığınların bilinçli eylemini gerektiriyor. Bu çalışmaların başlıca amacı, bizim ve diğer kardeş ülkelerin sosyalizm kuruluşunda elde ettiğimiz başarıların yaratıcı biçimde propağanda edilmesi, kapitalist toplumun ve bu toplumun doğrudan doğruya soysuzlaşması belirtilerinin sistimli olarak eleştirilmesi; emperyalizmin, geniş halk yığınlarını yanlış yollara sürükleme ve sosyalist dünyaya ideolojik bakımdan sizma denemelelerine edimsel biçimde karşıkoyma amacıyla parti kadrolarının ve tüm emekçilerin Marksist-Leninist bilgi düzeyinin yükseltilmesidir.

Parti 2. Kongresi, emekçilerin ekonomik eğitim-öğretim düzeyinin bundan böyle de yükseltilmesi, beşyillik plânı başarıyla yerine getirme istek ve coşkularının desteklenmesi ve geliştirilmesi gerektiğini belirtti. Bununla birlikte, üretimi arttırma, ekonomide yönetim ve plânlama sistemini yet-

kinleştirme, endüstrileşmeyi sürdürme ve partinin tarım politikasına uygun olarak köyde toplumsal-üretimsel ilişkileri yeniden oluşturma ve örgütlemeye büyük ölçüde özen gösterilmesi gerekiyor.

«Genellikle», deniliyor, çalışma raporunda, «bizler, ideolojik alanda belirli başarılarla ulaşılmış bulunuyoruz, ama çabalarımızı sürdürmemiz, ortadaki yetersizlikleri gidermemiz gerekiyor. Taban örgütlerinde ideolojik çalışmaları iyileştirmeliyiz; her grubun, her komünistin, parti politikasını yaymada ve benimsetmede aktif savunucu ve propagandacılar olmalarını sağlamalıyız. İdeolojik çalışmalar çokyanlı, kompleks biçimde yürütülmeli, politik eğitim sisteminden, propaganda ve ajitasyon çeşitli biçim ve yöntemlerinden, yığınsal iletişim araçlarından, kültür, spor uğraşları alanlarından, yurttaşların serbest vakitlerinden ve diğer benzeri olanaklardan geniş ölçüde yararlanılmalıdır. Bugün ideolojik savaşım bütün devrimciler için en önde, devrimin ön saflarında savaşımıdır.»

Kongre'de uluslararası durum ayrıntılı olarak çözümlendi. Ana raporda, dünya ekonomisinin, parti dış politikasının en önemli sorunları gözden geçirildi.

Küba'nın dış politika hareket hattı, daima, proletarya enternasyonalizmi, uluslararası dayanışma, barış içinde yan yana yaşama ve barışı savunma ilkelerine kesinlikle bağlılık çizgileriyle kendini gösterdi ve gösteriyor. Biz, kongrenin belirttiği gibi, ülkemizin ulaştığı yüksek gelişmeyi, bu ilkeye bağlılığımıza borçluyuz.

Son yıllarda kapitalist sistem İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra en derin ekonomik bunalımı yaşıyor. Endüstrice gelişmiş kapitalist devletlerde işsizliğin artması, sosyal eşitsizliğin büyümesi, az gelişmiş dedikleri ülkeler dünyasında yaşam koşullarının kötüleşmesi bu bunalımın dramatik belirtileridir. Kapitalizm durgunluk ve enflasyonu giderebilecek durumda değildir, ortaya koyduğu ekonomik öngörülerin olgunlaşmış sorunlara çözüm olabilecek her hangi bir gerçek çare içerdiği söylenemez. Büyük tekeller, bunalımın yükünü, kendi ülkelerinin ve gelişme halindeki devletlerdeki emekçilerin sırtına sarmaya çalışıyor, bu yoldan bütün tahminlerin üstünde kârlar sağlıyor, öte yandan yeryüzünde milyonlarca insan gitgide daha çok yoksullaşıyor.

Küba, 1979 yılından beri, Bağılantısız Ülkeler Hareketi'nin başkanıdır. Ülkemiz bu görevi yerine getirerek, BMÖ ve dünyanın çoğu halkları tarafından desteklenen yeni uluslararası ekonomik düzen programını savunuyor. Buna karşın, endüstrice gelişkin kapitalist devletler bu konudaki haklı istekleri reddediyor, kendi çıkarlarının zerresini bile feda etmekten kaçınıyorlar. Emperyalizm, uluslararası işbirliğini destekleyeceği yerde, silâhlanma yarışını hızlandırıyor, yumuşamayı baltalıyor, dünyayı bir nükleer felâketle tehdit ederek kötücül «soğuk savaş» yöntemlerine başvuruyor.

Dünya kamuoyu, Küba'nın barış savaşımında harcadığı çabalara, Bağlantısız Ülkeler Hareketi çerçevesi içinde gösterdiği, bu ülkeler arasında sadece ortak düşmanın yararına olan anlaşmazlıkların bertaraf edilmesini amaçlayan, eyleme büyük bir değer biçiyor. Küba, yürüdüğü bu çizgiden ayrılmayacak, gerilemeyecek, bu devletler arasında normal ilişkilerin canlandırılması için bütün olanaklardan yararlanmaya çalışacaktır.

1975 yılından sonraki dönemde, karakteristik bir özellik olarak, durmadan artan ilerici ve devrimci ülkeler ailesine birçok halk katıldı. Angola'da devrimin üstün gelmesini, Etyopya ve Mozambik'te devrimci sürecin güçlenmesini, Afrika'nın, aynı zamanda Asya'nın diğer ülkelerinde, özellikle Yakındoğu'da halk savaşımının başarılarını Küba özel bir sempatiyle karşılıyor.

Nikaragua'da Sandinist cephenin utkusu kıtamız için tarihsel bir önem taşıyor. Bu utku, Latin Amerika'da, ABD emperyalizminin desteklediği en kanlı zorbalık rejimlerinden birine son verdi ve gerçek demokratik, anti-emperyalist devrime yol açtı. Grenada'da gerçekleştirilen halk utkusu, Karayip bölgesi ülkelerinin savaşımı bakımından güçlü bir teşvik etkeni oluşturuyor. Zorbalık rejimine ve ezgiye karşı Salvador halkının kahramanlıklarıyla dolu savaşımı da, Latin Amerika kurtuluş hareketinde yaraşık bir yer alıyor. Kıtanın diğer devletlerinde de emperyalizmin ve faşizmin egemenliğine karşı savaşım yürütmekte olan halk güçlerinin birliği büyüyor ve sağlamlaşıyor.

Ne var ki, ABD emperyalizmi Latin Amerika'da demokratik dönüşümler yapılmasına katlanmak istemiyor. Emperyalizm, devrimci güçleri tehdit ediyor, karşı-devrimi teşvik ediyor, kendi yazgılarına buyruk olmak hakkını elde eden halklara karşı açıktan açığa düşmanlık politikası güdüyor. Salvador kanlı cuntası gibi, bütün dünyanın nefret ettiği rejimleri destekliyor, bu ülke halkının yiğitçe yürüttüğü yurtsever ve devrimci savaşımı dışarıdan müdahale ile boğma tehditlerinden geri durmuyor. Latin Amerika'nın ve Karayip bölgesinin birçok devletine, öncelikle Küba'ya karşı, bu ülkelerin sınırlarına çok yakın kesimlerde kısırtma niteliğinde askersel manevraların, hava casusluğunun ve diğer saldırı aksiyonlarının ardı arkası kesilmiyor.

Partimizin İkinci Kongresi, Latin Amerika ve Karayip bölgesi ülkelerinde devrimci süreci durdurmak üzere ABD'nin giriştiği tehlikeli denemeleri, tüm ilerici insanlık önünde olanca içyüzüyle açığa vurdu.

1. Kongre ile başlayan gelenek üzere, partinin yüksek forumu yığınsal bir mitingle sona erdi. Mitinge katılanlar, kardeş partiler ve devrimci hareketler tarafından gönderilen ve katılımları kongremize gerçekten enternasyonal bir karakter veren 140'tan fazla heyete şükran duygularını dile getirdiler.

Radyodan, televizyondan ve basındaki yazılardan kongre çalışmalarını büyük bir ilgi ve heyecanla izleyen halkımız, birliğini, devrimci bilincini, Partiyi ve başında F. Castro yoldaşın bulunduğu Merkez Komitesi'ni hararetle desteklediğini bir kez daha gösterdi. Miting, parti ile yığınlar, komünistlerin en yüksek forumunun kararlarını hararetle onaylayan yığınlar arasındaki derin ve sarsılmaz bağlantıyı bir kez daha ortaya koydu.

Parti ile yığınlar arasındaki sarsılmaz bağlantıyı Merkez Komitesi'nin yeni bileşimi de ortaya koyuyor, çünkü Birinci Sekreter F. Castro yoldaşın belirttiği gibi, «partinin yönetimine gür bir ırmak kolu gibi yeni işçiler, kadınlar ve enternasyonalist savaşçılar katıldı; bu kongre, parti ile yığınlar arasında ne denli sıkı bağlar bulunduğunu gösterdi». Partinin, sıralarının bileşimini, parti organlarının eylem birliği ve çalışma yeteneğini iyileştirme özeni, bu kez daha geniş, sosyal katmanları temsil bakımından daha kapsamlı bir Merkez Komitesi oluşturulmasında kendini gösterdi.

Küba halkının yaşamında tarihsel bir olay olan KKP İkinci Kongresi, iki ana doğrultuda, üretimde ve ülkenin savunulmasında, tüm ulus kapsamında çalışmaların etkinleştirilmesi gerektiğini belirtti.

Üretimin artırılması, beşyıllık plânın belirlediği hedeflere ulaşmanın güvencesidir. Bu nedenle, her emekçimizin verdiği emeğin etkin nitelikte olmasının ne denli önem taşıdığını iyi anlamasına, bu emeğin üretken olması için çaba göstermesine, belirlenen ödevlerin yerine getirilmesi ve bunların aşılması için elinden geleni yapmasına büyük bir önem veriyoruz.

Kongre, ülkemizin savunma yeteneğinin durmadan artırılmasını, en önemli ödevlerden biri olarak vurguladı, çünkü Küba'da sosyalist devrim ABD emperyalizminin saldırı plânları ve niyetleriyle karşı karşıya bulunuyor. Bundan ötürü, kongre, ülkede düzenli ve yedek savunma güçleriyle birlikte büyük bir devrim ordusu meydana getirmek üzere bölgesel milis birlikleri oluşturulması gerektiğini belirtti. F. Castro yoldaş, emperyalizlerin Küba kıyılarında manevralar yaparak halkımızı tehdit ettikleri sıralarda 1980 yılı 1 Mayıs bayramı yığınsal mitinginde yaptığı konuşmada bu önlemin alınması gerektiğine işaret etmişti. Bölgesel milis birlikleri kurulması konusunda İkinci Kongrenin aldığı karar, bizi bu yönde harekete geçmeye esinledi. İşçiler, köylüler, üniversite öğrencileri ve tüm halk, yeni milis birlikleri saflarına yığınla girerek, bu kararı hararetle desteklediklerini gösterdiler.

Tüm ulusal çaptaki eylemde bu iki doğrultuda, yani üretimin artırılması ve ülkenin savunulması doğrultularında başarı, ancak emeğe dayanılarak elde edilebilir. Küba, ileriye doğru kesin adımlarla, güvenle, yeni enerjiyle ilerliyor. Partinin yönetmenliği altında milyonların büyük etkinliği, Sovyetler Birliği ve diğer kardeş sosyalist ülkelerle, tüm uluslararası işçi hareketi ve ilerici hareketle dayanışma, bizim her türlü askersel tehdite

dirençle karşı koyma, barış ve sosyal ilerleme uğrunda savaşımı sürdürme, Marksizm-Leninizm ilkelerinden hiç bir ödün vermeme hazırlığımızı destekliyor ve arttırıyor. Biz güçlü ve deneyimli bir partiye sahibiz, ve barış içinde çalışmak isteyen, kendisini bekleyen tehlikeleri kavrayan ve bu tehlikeler karşısında bir adım bile gerilemeyecek olan halkımız bu parti çevresinde sınıksız birleşmiş bulunuyor.

Biz Küba komünistleri, ulaştığımız başarıları ve karşı karşıya bulunduğumuz güçlükleri tamamen nesnel biçimde çözümledik ve gözden geçirdik. Yolumuz açık ve aydınlıktır. Ülkemizde sosyalizm ve komünizm kuruluşunun tam başarıya ulaşacağına inanıyoruz.

TÜSTAV

Emperyalizme karşı, sosyal ilerleme uğrunda

Berlin'de yapılan uluslararası bilimsel konferans

ASBP Merkez Komitesi'nin «Barış ve Sosyalizm Sorunları» dergisiyle birlikte örgütlediği «İşçi ve ulusal kurtuluş hareketinin, emperyalizme karşı, sosyal ilerleme uğrunda savaşımı» konulu bilimsel konferansa ilişkin materyallerin yayımlanması bu sayımızda sona eriyor. (1) Aşağıda, «ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımı deneyimi ve sorunları» konusunun görüşüldüğü Üçüncü Seksiyon'da yapılan konuşmaların metinlerini (kısaltılmış olarak) ve aynı zamanda konferansın kapanış oturumu bildirisini sunuyoruz.

KAPİTALİZMDEN SOSYALİZME DÜNYA ÇAPINDA GEÇİŞ ÇAĞI

Asya, Latin Amerika, Afrika'da ve Karayip Havzası'nda devrimci sürecin durumu ve ana doğrultuları üzerinde çözümlenmeler Üçüncü Seksiyon'daki tartışmaların temel konusu, ana içeriği oldu. Görüşmelere katılanlar, üç kitada sosyalizm savaşımında elde edilen başarıların çağımızın karakteristiği içinde nasıl yer aldığını belirttiler, ilerici güçlerin somut ulaşımalarını gözden geçirdiler, bazı ülkelerde devrimci dönüşümlerin niçin savunulamadığını açıklamaya çalıştılar.

Dünya gelişmesinin şimdiki aşaması

Uruguay Sosyalist Partisi temsilcisi *Carlos Cardoso*, çağımızın ana çelişkisinin kapitalizm ile sosyalizm arasındaki çatışmada deyimini bulduğunu söyledi. Ve şöyle devam etti: Zamanımızın politik, ekonomik, askersel, diplomatik, kültürel ve diğer karmaşık uluslararası sorunları, bu çatışmanın gelişmesini yansıtıyor, bundan sosyalizmin ulaşacağı kaçınılmaz olumlu sonucu kanıtlıyor. Bu fon üzerinde, tüm gezegenimiz ölçüsünde tarihsel gelişmenin güçlenen birliği ve karşılıklı bağıntısı gözle görür bir hal alıyor. Bu eğilimi, her şeyden önce, kapitalist ülkelerde yürürlükteki üretim ilişkileriyle çelişik duruma giren üretim güçlerinin büyümesi koşulluyor. Kapitalizmin bağrında doğup oluşan sosyalist devrim, bağımlı ülkeler halklarının ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımını içerip benimsiyerek zenginleşiyor.

Venezüella Komünist Partisi temsilcisi *Ricardo Antonio Gutierrez Briceno* şöyle dedi: Yaşam her gün, kapitalizmin sosyalizmle değişmesi çağında bulunduğumuzu kanıtlıyor. Emperyalistler ve yarıdevletler, «iki süper devlet

(1) Bak. Materyaller «BSS» dergisinin 1981 yılı 1, 2 ve 3. sayılarında yayımlandı.

arasında dünyanın yeniden bölüşülmesi savaşımı» tezini ve benzeri uydurmaları ileri sürerek kafaları karıştırmaya çalışıyor ve bazan bunda başarılı da oluyorlar. Dünyayı endüstriyel ve az gelişmiş ülkeler olarak, zengin ve yoksul ülkeler olarak bölümlenmeye yelteniyor ve daha yalnız kapitalist topluma özgü nice benzeri kategoriler icat ediyorlar. Ama gerçekte çağımız dünyası bu gösterge ve niteliklerle bölümlenmiyor.

Biz komünistler ve devrimciler, her ülkenin somut özelliklerini dikkate alıyoruz, ama aynı zamanda dünya devrimci hareketinin bir ve bütünsel olduğunu da iyice kavramamız gerekiyor. Emperyalistler halklara elbirliğiyle darbeler indiriyorlar, bundan ötürü sosyalist ülkelerin, işçi sınıfının ve ulusal kurtuluş hareketinin, üstün gelmek için, daha aktif biçimde yardımlaşmaları zorunlu oluyor.

Senegal Afrika Bağımsızlık Partisi MK Genel Sekreter Birinci Yardımcısı *Amath Dansoko* şunları söyledi: Bilindiği üzere, uluslararası komünist ve işçi hareketi ile ÇHC Maocu yönetimi arasındaki anlaşmazlık, her şeyden önce, yeryüzünde barışın devrim iletkeni mi, yoksa emperyalizmin «ayaktaş» mı olduğu sorununa dayanıyor. Pekin doğrudan doğruya ikinci tezi ileri sürüyor, çünkü sosyalist ülkelerin ve bütün dünya-barışsever güçlerinin barış içinde yanyana yaşama savaşımını gözden düşürmeye yelteniyor, ulusal kurtuluş hareketini başlıca* bağlaşığı olan sosyalist ülkeler topluluğundan koparmaya çalışıyor. Ama barış koşullarında emperyalizmin sömürgecilik sisteminin kesinlikle çöktüğü ve dünya sosyalist sistemini örnek tutarak ve bu sistemin desteğiyle, sosyalizme doğru yol almada kendi özgül yollarını bulan veya hiç değilse bu doğrultuda gelişme önkoşullarını yaratan devletler ortaya çıktığı bir gerçektir. Kanımca, bu olgu, tüm devrimci güçlerin barış ve yumuşama amaçlı savaşımının önemini belirtiyor.

SSSB Bilimler Akademisi'ne bağlı Afrika Enstitüsü Müdürü prof. Anatolij Gromiko, Afrika kıtasında ulusal kurtuluş hareketinin 1970 yıllarındaki olağanüstü başarılarının uluslararası ilişkilerde yerleşmiş olan yumuşama ile sınıksız bağlı olduğunun kuşku götürmeyeceğini söyledi ve şöyle devam etti: Yumuşama koşullarında, bu kıtada son sömürge imparatorluğu, Portekiz sömürgeciliği sona erdi, Angola, Mozambik ve Gine-Bisao halkları bağımsızlıklarına kavuştu, Güney Afrika'da ırkçılık ve sömürgecilik ocağının ortadan kaldırılması savaşımı şiddetlendi. Şimdi Namibiya'nın sömürgeci-ırksal ezgi boyunduruğundan kurtulması sorunu gündemde bulunuyor. Etyopya'da, ulusal kurtuluş, halk devriminin utkuya ulaşması geçen on yılın olağanüstü önemli bir olayıdır. Köklü sosyal-ekonomik dönüşümlere girişen ve kıta halklarının barış ve sosyal ilerleme amaçlı savaşımının ön saflarında yer alan sosyalist yönelimli devletler çevresi genişledikçe genişliyor.

Ne var ki, barışın düşmanları gerçekten daima korkmuşlardır ve korku-

yorlar. Örneğin, emperyalistler, hegemonyacılar, her soydan ve boydan oportünistler, Sovyetler Birliği'nin Afrika konusundaki barış politikasını gözden düşürmek için az mı uydurma suçlamalara başvuruyorlar? Burjuva yığınsal iletişim araçları, «Sovyet kaynaklı savaş tehlikesi», «devrim ihracı» vb. diye yaygara koparıp duruyor. SSCB'nin Afrika'daki her adımı – bağımsızlığını elde etmesinde Cezayir'e yardımından tutun da, saldırıları püskürtmesinde Etyopya'ya destek olmasına kadar –, emperyalistler ve revizyonist propaganda tarafından «Sovyet hegemonizmi» belirtisi olarak görülüyor ve gösterilmek isteniyor.

Zaman ciddi bir yargıdır ve verdiği hüküm kesindir. Sovyet barış politikası onyıllardan beri ardıcıl biçimde uygulanıyor, ama Afrika'nın ve aynı zamanda diğer kıtaların hiç bir ülkesinde Sovyet «hegemonist denetimi» diye bir şeyin zerresi yoktur. Peki, ne vardır? Konferansımızda söz alanların birçoğu yaptıkları konuşmalarda bu soruyu yanıtladılar. Öyle ki, halkların *âdil kurtuluş savaşımına Sovyetler Birliği'nin gösterdiği enternasyonalist dayanışma*, yardım ve destek söz götürmez bir gerçek olarak ortadadır, ve bunun, diğer devletlerin içişlerine kabaca karışmakla, emperyalist politika için tipik olan tutumla hiçbir ilişkisi yoktur. Tam tersine, Sovyet barış politikası, bu karışmaya set çekmeyi, gelişme halindeki ülkelerin eşitliği ve egemenliklerine saygı ilkelerine dayalı yeni bir uluslararası ilişkiler sistemi yaratmayı amaçlıyor.

Hindistan Komünist Partisi Ulusal Konseyi üyesi *Sarada Mitra* şöyle dedi: Ekonomik bakımdan geri kalmış ülkeler için uzun zaman süren kapitalist gelişme evresini atlama olanağı, bilindiği gibi, Lenin tarafından öngörülmüştü. Ama olanak dediğimiz henüz gerçeklik demek değildir. Lenin'in böyle bir olanağın bütünsel ölçüde varlığı öngörüsü, tüm az gelişmiş ülkelerin zorunlu olarak bu yolu tutmaları gerektiği anlamına gelmez. Birincisi, bu ülkelerin sözkonusu olanaktan yararlanabilecek devrimci güçlerden yoksun olan bazıları zamanla kapitalist bir karakter alıyor; ikincisi, diğer bazılarında komünist partisinin yönetmenliği altında sosyalist devrim üstün gelebiliyor ve dolayısıyla kapitalist olmanın gelişme evresi gerekliliği ortadan kalkıyor.

Görülüyor ki, sorunun pratik çözümü her şeyden önce erki ele alan politik güçlerin karakterine bağlıdır.

Şu da unutulmamalıdır ki, kapitalist olmanın gelişme yoluna giren ülkeler, sosyalist devletlerle, yani işçi sınıfı hegemonyasının ve Marksist-Leninist partinin yönetmenliğinin gerçekleştirildiği, kapitalist ilişkilerin ortadan kaldırıldığı devletlerle bir tutulamaz. Çünkü sözü geçen ülkelerin çoğunda bu oluşma yoktur ve dolayısıyla bunlardan bazılarının kapitalizme «dönmeleri»ni olanaksız saymak doğru olmaz.

Bulgaristan Komünist Partisi MK üyesi ve Çağdaş Sosyal Teoriler Ensti-

tüsü Müdürü Prof. *Ruben Avramov* şunları belirtti: Tarihsel deneyimin gösterdiği üzere, eylemde her yönlü ekonomik kalkınmayı, sömürüden ve emperyalizmden tümel kurtuluşu ancak sosyalist gelişme yolu sağlayabilir. Bu kalkınma ve kurtuluş, öncelikle, ağır endüstrinin geliştirilmesi ve bu temel üzerinde ulusal bağımsızlığın sağlanması, köyde köklü tarımsal reformların ve kooperatifleşmenin gerçekleştirilmesi, halkın maddesel yaşam düzeyinin ve kültürünün yükseltilmesi anlamındadır.

Gelişme halindeki ülkelerde bu amaca ulaşmanın önkoşulları, uluslararası işçi sınıfıyla bağlaşma ve sosyalist ülkeler topluluğuyla işbirliğidir; öncü Marksist-Leninist partinin kurulması ve güçlendirilmesidir; halk devletin sağlanması, partinin ve devletin halk yığınlarıyla, tüm ilerici güçlerle ilişkilerinin heryönlü geliştirilmesidir.

Fransız Komünist Partisi MK'nde çalışan *Yves Fuchs* şunları söyledi: Emperyalizm, kendi açısından, kurtuluşlarına kavuşan ülkelerin sosyal-ekonomik gelişmelerini belirli bir sınır kabul etmekte, bunları Dünya Bankası'nın ve OECD'nin raporlarında açıkça belirlemiş bulunmaktadır. Öyle ki, emperyalizm, bu ülkelerde araştırma çalışmalarının ve genel olarak gelişmenin tarımın «dışarıya yönelik kolları» ve maden çıkarımı çerçevesinde sınırlanmasını öngörüyor; en ilerici bazı kolların ve bu arada nükleer enerji üretimi dalının kurulmasını yasaklıyor; bilimsel ve tekniksel uzmanların öncelikle kapitalist ülkeler üniversitelerinde yerleştirilmesini tasarlıyorlar. Bu önlem de, yetiştirme tarzı ve niteliği ile gelişme halindeki ülkelerin koşulları arasında tutarsızlık gibi, emperyalist devletler tarafından yoğun ideolojik etki gibi, «beyin yıkama» gibi zararlı sonuçlar gizliyor.

Gerikalmış ülkelerin gelişmesi konusunda, «sol» geçinen nice araştırmacıların konumu da hayret uyandırıyor. Böyleleri, «sakin» (yavaş) gelişmeyi öğütüyor ve gelişme halindeki ülkelere bilim ve teknik alanındaki ulaşımlardan yararlanma hakkını yakıştıramıyorlar. Bu araştırmacıların bazılarında göre, teknolojinin alınıp benimsenmesi, «batı devletleri»nin üretim yapısal şemalarının, sosyal sistemlerinin ve ideolojilerinin «otomatik» olarak az gelişmiş ülkeler dünyasına aktarılmasına yol açacaktır. Bu görüş, genç devletlerin politik olanaklarını küçümsüyor, ve aynı zamanda bilim ve teknik yalnız» batı modeli»ne indirgeniyor. Ama bugün herkes biliyor ve söylüyor ki, en iyi bilimsel-teknik ilerleme koşullarını asıl sosyalizm yaratıyor ve böylelikle bir yandan sosyalist ülkeler ile az gelişmiş ülkeler arasında yeni işbirliği perspektifleri açıyor.

Zimbabve Afrika Ulusal Birliği (ZANU-PF) Ulusal Birlik Sekreteryası Yönetim Sekreteri *Herbert Matanga* dedi ki: Bizim deneyimimiz devrim konusunda ideal «model» diye bir şey olmadığını, devrimin peşin kanı ve yargı dışında değerlendirilip çözümlenmesi gerektiğini gösteriyor. Devrimin birtakım biçimleri ve soyut boyutları olamaz; devrim doğal sürecin sonucu olarak gelir ve varlığını sürdürür. Bundan ötürü, bizler, genel yasaları

kılavuz edinerek, emperyalizmin kişiliğinde alabildiğine kurnaz, direşken ve kötücül düşmana karşı savaşım sanatını kavramak istiyorsak, deneyim değiştokuşu yapmalı ve hele devrimin çeşitli değişme biçimlerini beraberce incelemeliyiz.

Başarı stratejisi

Moğolistan Devrimci Halk Partisi (MDHP) Merkez Komitesi Sekreteri *Gelegiyn Adya* şunları söyledi: Moğolistan, Asya'da ve dünyada, Sovyet Rusya'dan sonra yeni yaşamı kurma yoluna koyulan ilk ülkedir. Bundan altmış yıl önce, Moğolistan halk devriminin üstün gelmesinden sonra, MDHP, Leninci öğretiyi kılavuz edinerek, kapitalizmi atlayarak sosyalist değişme genel politik hattını belirledi ve uygulamaya girişti. Tarihin gös-terdiği üzere, bu biricik doğru yoldu.

Partimizin, halkımızın, anti-emperyalist, anti-feodal genel-demokratik dönüşümleri gerçekleştirme, sosyalizmin temellerini kurma çalışmalarını yaklaşık 40 yıl sürdü. Bu sorunlar başarıyla çözüldü. Ne var ki, feodalizmden sosyalizme doğru bizim yaptığımız sıçramanın, Maocuların sözümona «büyük sıçrama»sıyla hiç bir ilişiği yoktur. Gerçekleştirdiğimiz bu geçiş, Moğol toplumunun tüm yaşamında köklü nitel değişimler anlamındadır ve bu değişimlere başlangıç olmuş bulunmaktadır.

Halk devriminin itici güçleri ve sosyal temeli, değişmez, sürgit bir şey değildi. İlk evrede öncülük rolünü, emekçi arat'lar ve diğer ilerici güçler oynadığı halde, daha sonra, genel-demokratik dönüşümlerin gerçekleştirilmesiyle, bu rol, arat'lığın yoksul-orta halli bölümüne ve doğmakta olan işçi sınıfına, sosyalizm kuruluşu koşullarında ise, kooperatiflerde birleştirilen arat'lar ve sosyalist aydınlarla bağlaşan ve toplumun yönetici gücü haline gelen işçi sınıfına geçti.

MDHP, Marksizm-Leninizm fikirlerini Moğolistan koşullarına yaratıcı biçimde uyguluyarak, uluslararası komünist hareketinin ideolojik-teorik yardımına dayanarak, devrimin her evresine uygun olarak ülkenin değişme genel doğrultusunu saptıyor, hedefleri ve ödevleri, bunları gerçekleştirme yol ve araçlarını belirliyordu. Moğolistan'da sosyalizm kuruluşu partinin rolünün gitgide arttığı koşullar içinde gelişti.

Moğolistan halkının ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımında, yeni toplumu kurma çalışmalarında elde ettiği başarıların, belirleyici koşulun, Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin enternasyonal desteğiydi. Parti, Moğolistan halkının tüm sosyalist topluluk halkları ile elden geldiğince yakınlaşma ve dayanışması politikasını benimsedi ve uyguladı.

Biz, yeni yaşama geçişi, büyük çabalar pahasına, yüzyıllar yılı gerikal-mışlıkla, dinin etkisiyle, iç ve dış düşmanlarla çetin çarpışmalar içinde

gerçekleştirebildik. Halkçı Moğolistan için Maoçu Çin'in oluşturduğu tehlike azalmadan devam ediyor. Pekin, MHC üzerinde sürekli askersel, politik ve ekonomik baskısıyla ülkemizde sosyalizm kuruluşuna ciddi zararlar getiriyor.

Devrimci öğretiyi, Marksizm-Leninizm'e bağlılık, bu öğretinin şu veya bu biçimde revize edilmesine karşı, partinin politik hattına sağdan ve «sol»dan yöneltilen hücumlara karşı amansızca savaşım, sosyal ilerleme yolunda, yeni toplumu yaratmaya doğru hareketin temelidir.

Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne bağlı «Parti Eğitimi» Şubesi Bölüm Yönetmeni *Pedro Montalvan* şunları belirtti: Küba Devrimi'nin utkusu, ülkemizin Birleşik Amerika'ya ekonomik ve politik bağımlılığına son verdi. Bu devrim aynı zamanda Küba'da sömürücü sınıfların egemenliğinin sonunu belirledi, böylelikle de ulusal kurtuluş sosyal kurtuluşa dönüştü. Bu olgu da, emperyalizm çağında demokratik, halkçı ve anti-emperyalist devrimlerin sosyalist devrime doğru yükselebileceğine ilişkin Leninci tezi bir kez daha gerçekleşti.

Küba Devrimi aynı zamanda enternasyonalizmin gövdelenmiş simgesidir. Biz uluslararası dayanışma olmadan tutunamazdık. Bu da, kendi yönünden diğer halklara enternasyonal yardımda bulunan devrimimizden çıkarılabilecek en önemli derslerden biridir.

Yemen Sosyalist Partisi MK'ne bağlı «İdeolojik Sorunlar» Şubesi Seksiyon Yönetmeni *Faruk Ali Ahmed* şöyle dedi: Demokratik Yemen'in deneyimi, Arap Doğu'sunun gerikalmış bir ülkesinde işçi sınıfı partisinin kurulabileceğini kanıtladı. Bu parti, Marksist-Leninist ideolojiyi kılavuz edinen ulusal kurtuluş ileriçi savaşçıları birleştiriyor. Ülkemizdeki oluşma, sosyalist perspektifli ulusal-demokratik devrimin son evresinde, bu partinin, emekçilerin sosyal kurtuluşu davasında yönetmenlik rolü oynaması gerekliliğini de ortaya koyuyor.

Bundan yalnız birkaç yıl öncesine kadar, bölgemizde, ulusal kurtuluş savaşımının herhalde işçi sınıfı partisi tarafından yönetilmesi gerekliliğini savlamak zordu. Ama bugün, bu savın, sorunu böylece ortaya koymanın doğruluğunda kuşkusu olan kalmamış gibidir. Bizce bunun nedeni de ortadadır: Ulusal kurtuluş sorunları, gerçekleştirilme süreci içinde sosyal sorunlarla gitgide örülmektedir.

MPLA-Emek Partisi MK'ne bağlı «Politik ve İdeolojik Eğitim» şubesi yönetmen yardımcısı *Luis Pizarro*, devrimci zorlamanın Portekiz sömürgelerindeki halklar için bağımsızlığa götüren biricik yol olduğunu söyledi. Ve şöyle devam etti: Ulusal kurtuluş için silâhlı savaşım, baskı ve ezgi altındaki yığınları sömürgeci düşmana karşı seferber etmenin güçlü bir aracı ve hareketin kendi içinde daha öte radikalleşmesi etkeni oldu. Silâhlı savaşımın yükselişi sırasında, düşmanın kim olduğunu ve savaşımın

kime karşı yürütüldüğünü ve neyi amaç edindiğini belirlemenin özel bir önemi vardır. Angola Halk Cumhuriyeti'nin ilk devlet başkanı doktor Agostinho Neto şöyle diyordu: «Besbelli ki, bu sorunların yanıtı, yalnız özgür olma isteğimize değil, aynı zamanda bilgi düzeyine, dünya görüşüne, edinilen deneyime bağlıdır.»

MPLA'nın, emperyalizm güçlerini yenilgiye uğrattıktan sonra, hiç bir ikircim göstermeden ve açıkça sosyalizmden yana olduğunu belirtmesi elbette rastlantı değildi. Bu noktada, utkudan sonraki durum ve koşullar içinde uluslararası güçler dengesinin, sosyalizm yararına olan güçler oranının olumlu bir rol oynadığını da belirtmeliyiz. Sosyalist ülkelerin enternasyonal yardımı ve demokratik çevrelerin vakitli eylemleri, emperyalizmin Angola'yı bağımsızlık ve ilerici gelişme yolunda engelleme denemelerini başarısızlığa uğrattı.

Ülkemizde devrimci öncünün halkımızı sosyalizm yoluna yöneltmesi, sadece uyanık, bilgili ve kültürlü yöneticiler çekirdeğinin arzusuna bağlı değildi. Ülkedeki iç durumu, çetin bir sınıf savaşımı, proletaryayı ana sınıf haline, devrimci süreçte dayanak haline getirme çabaları belirliyordu. Kapitalist elementler kendi irade ve egemenliklerini dayatamadılar; ırkçılar ve kabile başları yenilgiye uğratıldı; kent ve köy emekçileri genç cumhuriyetin ekonomisini kendi ellerine aldılar. Uluslararası plânda ırkçı güçler daha da gözden düştü. Sosyalist ve diğer ilerici ülkeler halkımıza etraflı yardımlarda bulundular. Bu koşullarda, artık gerilemeli ve yeni-sömürgeciliği mi kabul etmeli, yoksa ilerleme ve sosyalizm yolunu mu tutmalı diye bir ikircim olamazdı.

Dolayısıyla, MPLA-Emek Partisi'nin, Angola işçi sınıfı öncü partisinin doğuşu, devrimin nesnel gerekliliği oldu. Partide kurtuluş hareketi öncülüğünün yeniden oluşturulması yönetsel bir karar değildi. Tersine, bu kararın gerçekleştirilmesi, yaklaşık olarak yirmi yıl süren kurtuluş savaşımı boyunca yaratılan ve ağır adımlarla gelişen bir evrimin ve nitel değişimlerin sonucuydu. Öyle ki, sosyalist gelişmeye geçişin politik ve ideolojik koşullarının reel olarak yaratılması sözkonusuydu.

Biz, sosyalizmden söz ederken, bazan Afrika'da olduğu gibi, gerikalmiş ulusal kapitalizm çerçevesinde ve küçük burjuva görüşü temeli üzerinde şu veya bu derecede toplulaştırmayı öngörmüyorduk. Biz, sosyalist kuruluş genel yasallıklarının her kıtada, elbette ulusal özelliklere göre, yürürlükte olduğunu düşünüyorduk.

Laos Devrimci Halk Partisi Dış Politika Komisyonu üyesi *Khaygnavon Ingpong* şöyle konuştu: Ülkemizde Fransız sömürge egemenliğine ve ABD emperyalizminin saldırısına karşı savaş 30 yıl sürdü. Parti, halkın bu savaşımını üç biçimde – politik, silâhlı ve diplomatik yollardan – yönetiyordu; bu üç biçim, her biri duruma göre şu veya bu ölçüde vurgulanarak, birara-

da uygulanıyordu. Ama politik erk sorunu, egemenliğin elde edilmesi amacıyla, öncelik taşıyordu. Bu bizce genel karakterli bir yasallıktı.

Gine Demokratik Partisi (GDP) Ulusal Politik Bürosu yardımcılarından *Diasseny Assifat*, somut durumu somut biçimde çözümlenmenin, GDP'ye, cumhuriyetin kapitalist olmanın yoldan gelişmesi görüşünü teorik ve politik açıdan oluşturma ve saptama olanağını verdiğini söyledi. Ve şöyle devam etti: Halkımız, ülkemizin önündeki sorunları bu temel üzerinde ardıcıl biçimde çözerek, sosyalizm yolunda güvenle ilerliyor.

Sosyalizm bir bütündür, bölümlere ayrılmaz, ve bizler bu noktada diğer sözcük arkadaşlarımızın söylediklerine katılıyoruz. Bilimsel sosyalizmi, kendi iç niteliği, yani toplumsal düzenin iç niteliği, ekonomik örgütün karakteri, halkın birincil rolü, sosyalist düşünüyü belirler. Demek ki, sosyalizmin iç niteliği, hangi ülkede olduğuna bakılmaksızın, bir ve aynı tarihsel, ekonomik, politik ve kültürel gerçekliklerle bağlıdır. Ama bu birlik ve uyum, özellikleri, özel çizgileri dışlamaz; genel'in elbette somut tarihsel ve sosyal koşullardaki özel üzerinden gerçekleştiğini görüyoruz. Gine'de sosyalist kurtuluşun karakter çizgileri, bir yandan genel yasallıkların, öte yandan ulusal gerçekliklerle sıkı sıkıya bağlantının gözetilmesinden oluşuyor.

İlerici kazanımlar deneyimi

Kongo Emek Partisi MK üyesi *Jean Royal Kissiou-Boma* şunları söyledi: 1969 yılının Aralık ayında, devrimimizin en bilinçli temsilcileri, cumhurbaşkanı *Marien Ngouabi*'nin yönetmenliği altında Kongo Emek Partisi'ni kurdular. Parti, ülkede devrim sürecini derinleştirmeyi üstlenen halk cumhuriyetini ilân etti; daha öte savaşımı Marksist-Leninist temellere oturttu.

Şimdi devrime yeni bir atılım kazandırmakta kararlı olan devrim savaşçıları, Cumhurbaşkanı *Denis Sasson-Nguesso*'nun çevresinde elele vermiş bulunuyorlar. 5 Şubat 1979 hareketi ve partinin olağanüstü Üçüncü Kongresi sayesinde, ülkenin yaşamında demokratik ve devrimci kurullar yeniden yürürlüğe geçirildi.

Bugün, Kongo Emek Partisi 6.732 kişiyi sıralarında birleştiriyor (ülke nüfusu 1,5 milyon). Bunlara, yığın örgütlerinde çalışanları, emekçilerin, kadınların, gençlerin, kültür işçilerinin, barış, halklar arasında dostluk ve dayanışma yandaşlarının özel çıkarlarını dile getiren aktivistleri de katmamız gerekiyor.

Ülkede halk egemenliği organları olarak, emekçilerin her düzeyde devlet yönetimine ve kendi işlerinin çözümüne katılmalarına olanak veren Halk Kurulları ve Ulusal Meclis canlandırıldı. Silâhli güçlerin halkçı nite-

liĒe gerçekten lâyük olmaları için orduda demokratikleştirme önlemleri devam ediyor.

Yığınların politik-ideolojik eğitime büyük bir özen gösteriliyor. Marksist olmayan Afrika sosyalizmi gerici ideolojisiyle savaşım, KEP'nin programında ana sorunlardan biri olarak saptanmış bulunuyor. Biz Marksizm-Leninizm'i ülkemiz koşullarına da tamamen uygun düşen bilim sayıyoruz.

Kongo devriminin başarıları önemli olsa da, henüz yeterli sayılamaz. Sermaye ve bilgi yetersizliği hissediliyor. Kaldı ki, emperyalizm, ülkemiz ekonomisinin önemli bir bölümünü denetliyor ve ne yazık ki birçok durumda politik yaşamı da etkiliyor. Halkımızın daha iyi bir gelecek ümitleri, kendi çabalarından, Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist topluluk üyesi ülkelerin kardeşçe yardımlarından kaynaklanıyor. Biz bu yardıma daima organizm için gerekli ve yokluğu sağlığı zayıf düşürebilecek, bozabilecek vitamin gözüyle baktık ve bakıyoruz.

Dünyanın diğer komünist ve işçi partilerine gelince, KEP, onların yürüttükleri savaşımın aynı zamanda bizim savaşımımız olduğu düşüncesiyle çalışıyor. Dostlarımızın utkuları bizleri sevindiriyor, karşılaştıkları güçlüklerle kendi güçlüklerimiz gibi kaygılanıyoruz. Coğrafya bakımından birbirimizden uzak olsak da, mânen yakınız, beraberiz, ve daima birlikte hareket ediyoruz.

KEP'nin dış politikasını, Marksist-Leninist ilkelere dayalı uzlaşmaz anti-emperyalizm olarak karakterize edebiliriz. Biz, olanaklarımızın elverdiğince, sömürgeciliğin tamamıyla ortadan kaldırılması için kalıcı barış için, dürüst ve açık silâhsızlanma için savaşım yürütüyoruz.

Zimbabve Afrika Ulusal Birliği (ZANU) temsilcisi *Robert Mandebru* şunları belirtti: Biz, emperyalizme, sömürgeciliğe, ırkçılığa ve gericiliğe karşı uzun ve çetin savaşımlar içinde doğan en genç Afrika cumhuriyetinden geliyoruz. Partimizin seçimlerde kazandığı kesin başarı, silâhlı savaşım yıllarında halk arasında yarattığımız sağlam temelin somut bir kanıtıdır. Şu da var ki, dünya demokratik güçlerinin yardımı olmasaydı, bağımsız Zimbabve yaratılamazdı.

Bu nedenle, her şeyden önce, gösterdikleri kesin maddesel ve politik destekten, bağımsızlık savaşımımızda bizim için sağlam bir cephegerisi oluşturduklarından ötürü, kahraman Mozambik, Tanzaniya, Zambiya, Angola ve Botsvana halklarına şükranlarımızı belirtmek isterim. Ayrıca, Yurtsever Cephe yoluyla Zimbabve halkına yardımlarda bulunan sosyalist devletlere ve diğer ilerici ülke ve örgütlere de şükran borçluymuz.

Biz halkın politik egemenliğini kurmuş bulunuyoruz ve bu egemenliği durmadan güçlendirmeye çalışıyoruz. Sosyal-ekonomik yapılaşlara henüz halkın çoğunluğuna hizmet edebilecekleri derecede çekici-düzen verebilmiş değiliz. Ülkede hem devletin, hem de özel kişilerin iyiliğinde kuruluş-

ların paralel işlevi devam ediyor. Şimdiki aşamada, en başta gelen iş olarak, ekonomide yapıyı yenilemeyi sağlamaya, bir yandan da sömürgecilik ve ırkçılık tarafından topraklarından sürülen savaş yertlerini yurtlarını yitiren insanlarımızı yerleştirmeye çalışıyoruz. Bu önlemin gerçekleştirilmesi, ekonomik ve sosyal sorunların daha etkin biçimde çözülmesine olanak verecektir.

Bağımsızlığın ilânı üzerinden henüz bir yıl bile geçmediği halde, halkımızın yaşamında gözle görülür bir iyileşme sağlandı. İlk önlemler olarak, parasız öğrenim ve sağlık yardımı sistemi kuruldu, enaz iş ücretleri saptandı. Toprak iyeliğinde düzenleme devam ediyor; toprak kolektif işletmelere ve tek tek köylülere veriliyor. Hükümet geniş bir sosyal programı gerçekleştirmeye başlamış bulunuyor.

Zimbabve'nin bağımsızlığı, kıtanın güney kesiminde ekonomik işbirliği için elverişli koşullar da yarattı. Bu işbirliğinde ana amacı, bölgedeki ülkelerin GAC'ne ekonomik bağımlılığını azaltmak ve halkların yaşam düzeyini yükseltmeye hizmet edecek ekonomik stratejiyi elbirliğiyle saptamak olarak özetliyebiliriz.

Emperyalizm ve hizmetindeki yerli gerici çevreler, bizim kurmaya çalıştığımızı yıkma fırsatı kolluyor, ülkemizde sosyalist toplumsal sistemi yaratma çabalarımızı suya düşürmek, ekonomik durgunluğa yol açmak ve Zimbabve'yi sömürgeciliğin kucağına atmak istiyorlar. GAC'ye karşı tutum alan devletlerin (somut olarak Mozambik, Angola ve Zambiya) içişlerine politik, ekonomik ve askersel müdahale peşinde oldukları apaçık ortadadır. Yalnız Zimbabve açısından, elimizde, GAC'nin, daha Smit rejimi zamanında partizanlara karşı savaş için kurulan özel birliklerin eski personelinden oraya kaçmış olanları eğitimden geçirmekte olduğuna dair inkârı olanaksız veriler vardır. Maksatları, eğittikleri bu elemanları gizlice ülkemize göndermek ve kundakçılıkta kullanmaktır.

Biz kendimizi genel işçi sınıfı hareketinin bir bömünü sayıyoruz. ZANU, bütün komünist ve işçi partileriyle, diğer devrimci güçlerle, deneyim alışverişi yapmak, emperyalizme ve gericiliğe karşı savaşımında ortak bir strateji saptamak üzere, yakın ilişkiler kurmaya çalışıyor.

Mali Halkı Demokratik Birliği Ulusal Konseyi üyesi *Sidi Mahamane* dedi ki: Bizim ödevimiz, insanın, sosyal eşitsizlikten ve her türlü sömürü ve ezgiden kurtarılması, durmadan artan maddesel ve tinsel gereksinimlerinin giderilmesi, toplumun tüm üyelerinin yeteneklerinin etraflı olarak geliştirilmesidir. Bir başka deyişle, zenginliklerin gerçekten nimetleri yatanlara ait olacağı, değerleri üretenlerin kendilerini ilgilendiren sorunları gerçekten çözebilecekleri, ve amacın, bir avuç azınlığın değil, halkın büyük çoğunluğunun yaşamsal gereksinimlerini karşılamakta toplanacağı bir sistemin yaratılmasıdır.

İsveç İşçi-Komünistler Partisi Yönetim Kurulu üyesi *John Takman*, bu

uluslararası konferansın çalışma biçimlerinin, emperyalizme karşı, sosyal ilerleme uğrunda ortak savaşlarında işçi ve ulusal kurtuluş hareketi temsilcileri arasında karşılıklı olarak yararlı bilimsel işbirliğine yardım ettiğini söyledi. Ve şöyle devam etti: Ben, bilimsel işbirliği demekle, yalnız teorik alanı değil, pratik alanı da kastediyorum. Bence, burada, eğitim, sağlık, tarım vb. alanlardaki olumlu deneyimi değerlendirme, böylesine önemli deneyim değiş tokuşu da sözkonusu olabilir.

Doktor olduğum ve çalışmalarım yıllardır Vietnam'la ilgili olduğu için, bu ülkede sağlık işleri sisteminin gerçekten devrimci gelişmesine dikkat çekmek isterim. Vietnam'da sosyal koşullar çok kötü, güçlükler tasavvur edilemeyecek kadar büyüktü. 1945 yılında, ülkede, yalnız 51 doktor çalışıyordu ve bir tek ilâç fabrikası yoktu. Ama sekiz yıl süren kurtuluş savaşı boyunca en ücra ormanlar içinde kurulan ve çalışan üniversitenin tıp fakültesi yüzlerce doktor yetiştirdi. Diğer birçok okul nice sağlık memuru ve hastabakıcı yetiştirdi. Bunlar, yüzyıllardır süregelen felâketleri, açlığı, beslenme yetersizliğini, salgın hastalıkları on yılın içinde önleyebildiler.

Doğal olarak, sağlık alanında ileri atılım stratejisi, yığınların aktif katılımı olmadıkça, başarıya ulaşamaz. Bütün varlığıyla halkın iyiliğini düşünen ve bu nedenle ekonomide devrimi gerçekleştirmeye girişen bir hükümet olmadıkça, halk sağlığını koruma alanında da etraflı bir devrim yapılamaz. Şunu da unutmamalıyız ki, Vietnam'da insanın sağlığını kurtarma ve güven altına alma uğrunda büyük bir savaşım verildi, ve çeşitli ezgi ve çileler içinde kıvranan yığınlar ancak bu sayede derimden yana, ulusal kurtuluş savaşımından yana kazanılabildi.

Grenada Yeni Hareket – «Yewel» – Partisi Politik Büro üyesi *Vincent Noel* şunları söyledi: Grenada'da devrim her şeyden önce şu dört etken sayesinde utkuya ulaştı: Partimizin iç örgütlülüğü, disiplini ve hazırlığı; yığınlarla örgütsel ilişkileri, yığınlar arasındaki saygınlığı ve onlardan gördüğü destek; diktatör Gairy'yi destekliyen burjuva güçlerinin – biraz da aralarındaki bölünme yüzünden – her bakımdan bozulup zayıflamaları; bizim devrimimiz sırasında, emperyalizmin olanca dikkatinin diğer ülkelere, özellikle İran ve Nikaragua üzerinde yoğunlaşmış olması ...

Grenada devriminin lideri, başbakan Maurice Bishop, devrimin birinci yıldönümü münasebetiyle verdiği söylevde şu noktayı önemle belirtti: «Grenada'da gerçekleştirilen devrim, demokrasiyi, adaleti, sosyal ilerlemeyi, tüm halkın kendi yaşamına değgin bütün sorunların çözümüne hak eşitliğiyle katılmasını amaçlayan ve bunları sağlamayı yükümlenen devrimdir.»

Devrimimiz henüz çok genç sayılır. Ama bu devrimin artık birçok kazanımı var. Ülkede dikta rejiminin yasaları ortadan kaldırıldı ve yeni, demokratik yasalar, örneğin istenilen meslek birliklerinde birleşme

hakkı yasası çıkarıldı. Üretim alanında binlerce yeni işyeri açıldı. Toprak reformunun uygulanmasına başlandı, üniversite bursları sayısı artırıldı. Halkın yığınsal gönüllü katılımı sayesinde, okulların onarımı programı başarıyla yerine getirildi. Okuma-yazma bilmezliğe, cehalete son vermek üzere girişilen yığınsal kampanya geniş ölçüler aldı. Yurttaşlarımız artık parasız sağlık yardımı görüyorlar; sağlık kuruluşları örgüsü büyüyor, ulusal sağlık koruma sisteminin temelleri atılıyor. Yığınsal işçi köylü, kadın ve gençlik örgütleri meydana getirilmiş bulunuyor. Devrimci kazanımları savunmak üzere bir halk milisi örgütlendi. Gönüllü imece, örneğin okul yapıcılığı işlerinde elbirliğiyle çalışma pratiği genişliyor.

Bunlar elbette ulusal gelişme ve bağımsızlık savaşımının sadece başlangıcıdır. Şunu da belirtmeliyim ki, biz, birçok ülkenin, özellikle, Küba'nın kardeşçe yardımları olmadan, bu başarılarla ulaşamazdık.

Gerçi erki de kolay elde etmedik, ama bunu pekiştirmek ve korumak bin kere daha zor ve karmaşık görünüyor. Emperyalistler, maksatlı ve yanlış haberlerle yığınsal bir şaşırtma kampanyası açmakta gecikmediler, böylelikle hem ülkede, hem ülke dışında devrimimizi çürütme ve gözden düşürme çabasına düştüler. Emperyalizm tarım ürünleri pazarları üzerinde ve ülkenin finans kurumları üzerindeki kontrolünden yararlanarak, öncelikle ekonomimize karşı hücumla geçti. Bu cümleden olarak, bizim için yaşamsal bir önemi olan turizmi baltalamaya yelteniyorlar.

Emperyalizm Grenada'ya askersel güçlerle de dalmaya hazırlanıyor. Washington diktatör Gairy'ye ve diğer karşı-devrimcilere destek oluyor, bu elemanlar ABD'nde serbestçe eylem olanağı buluyorlar. Kiralık adamlar topluyor ve bunları eğitimden geçiriyorlar. Gericilik, ülke içinde de yurt düşmanı elemanlar satın alıyor, silâhlandırıyor, sabotajlara, zorbalık ve terörizme yöneltiyor.

Grenada devrimi, kuşkusuz, dünya sosyalist sisteminin varlığı ve halkların ulusal kurtuluş savaşımının başarıları sayesinde utkuya ulaştı. Sosyalist devletlerin, devrimci-demokratik hükümetlerin ve anti-emperyalist güçlerin sürekli yardımı, bugün de, ülkemizde devrimci sürecin gelişmesini kolaylaştırıyor.

Yenilgilerden alınan dersler

Peru Komünist Partisi MK Politik Komisyonu üyesi *Andres Paredes Luyo* konuşmasında şöyle dedi: Peru'da silâhlı güçlerin erki ele geçirmesinden sonra (1968), general Juan Velasco Alvarado'nun yurtsever yönetimine borçlu olduğumuz bir anti-emperyalist ve anti-oligarşik dönüşümler süreci başladı ve genişledi. Durumun özelliği şuydu: İlk defa olarak, ülkede, askersel güçlerin başındakiler, tekellere, büyük burjuvaziye ve çiftlikçilere jandarmalık rolünü reddetmekle kalmıyor, aynı zamanda bu gerici güç-

lerle açık savaşımında Peru halkının birçok ekonomik ve politik isteklerini benimsiyorlardı.

Şili'de Salvador Allende ilerici devrimci rejiminin kurulması, Bolivya'da Juan Jose Torres ve Panama'da Omar Torrijos Herrera'nın erke gelmeleri zamanına rastlıyan bu süreç, ülkemizde devrimci bir ulusal hükümetin kurulmasına başlangıç oldu ve Lâtin Amerika'da Küba Devrimi ile başlıyan yeni anti-emperyalist yükselişin bir bölümünü oluşturdu.

General Velasco Alvarado, petrolü millileştirdikten ve köklü bir toprak reformuna giriştikten başka, halkın oligarşi ve emperyalizm tarafından sömürülmesini sınırlayan bir dizi ilerici önlemler de getirdi, ama bunlar ülkede ekonomik yapılışı hissedilir derecede değıştirmek kadar derin olmadı. Emperyalist pazara yönelik değışmedi; kapitalist ülkelere bağlayıcı koşullarla kredi alma ve bağımlı endüstriyel gelişme politikası devam etti. Bunun sonucu olarak, yerli ve yabancı tekeller, en önemli ekonomik konulardan hareket ederek, dönüşümler sürecini sabote ettiler.

Emperyalizmin karşı-devrimci plânlarının gerçekleşmesini birçok durum ve koşullar kolaylaştırıyordu. Bunları şöyle sıralayabiliriz: Ordu komuta personelinin (giderek ilerici düşünceli olanların da) anti-komünist önyargıları, halk hareketine ve bu hareketin temsilcisi olan örgütlere güvensizlikleri; toplumun «ne kapitalist, ne de komünist» olması gerektiğini savlayan «üçüncü yol» görüşü; orduda ve hükümette kilit noktalarının sağcı elemanların denetimi altına alınması; Troçkist ve Maoist zümrelerin kışkırtıcı ve bölücü bir rol oynamaları, aşırı-sağcılarla açıktan açığa birleşerek tüm dönüşümlere karşı çıkmaları; ve ensonu, Peru Komünist Partisi'nin örgütsel zayıflığının kendi yönünden bir yanıtı olarak, sendika ve halk hareketinin bölünmüşlük ve dağınıklığı . . .

İşte bundan ötürü, emperyalizm ve yerli gericilik, silâhlı güçler içinde general Francisco Morales Bermudez'in başı çektiği sağcı elemanlardan yararlanarak, karşı-devrimci hareketler örgütlemeyi başarabildiler. Bu hareketler, general Velasco Alvarado'nun cumhurbaşkanlığından uzaklaştırılması ile sonuçlandı. Ve arkasından, ilerici dönüşümler yavaş yavaş hiçe indirildi. Morales Bermudez, ülkeyi gerileterek, trans-nasyonal korporasyonların ve ABD emperyalizmi finans örgütlerinin denetimi altında bağımlı kapitalizm yoluna sürüklendi.

Bu gerileme, bugünkü Belaunde Terry hükümetinin işbaşına gelmesiyle derinleşen bu dönü, ülkede ekonomik bunalımın sertleşmesine ve sınıf savaşımının yükselmesine yol açtı. Nitekim, alıp yürüyen grevler, ulusal çapta yapılan beş grev bunun kanıtıdır. 1980 Mayısındaki seçimlerde sol güçlerin başarı elde edememiş olmalarına karşın, ülkede emperyalizme ve oligarşiye karşı savaşım daha direşken bir nitelik ve daha yığınsal bir atılım kazanmış bulunuyor. Devrimci ve ilerici partilerin Sol Güçler Bir-

liği çerçevesindeki uyumlu eylemleri buna büyük ölçüde yardım etti. Bu birlik, gelecekte, anti-emperyalist tek cephenin çekirdeğine dönüŖebilir. Ve bu da, geniş bir politik yapıliŖ meydana getirmeyi, gerçekçi bir program hazırlamayı, işçi sınıfı ve genellikle halk yığınlarıyla sıkı ilişkiler kurmayı başarmamıza bağlıdır.

Irak Komünist Partisi MK üyesi *Naziha Duleymi* Ŗunları belirtti: Ulusal-demokratik devrimin geliŖmesi ve içeriğinin derinleŖmesi çetin sınıf savaŖımıyla birlikte yürür. Sınıf savaŖımı yalnız demokratik güçler ile emperyalizm yanlısı güçler arasında değil, aynı zamanda anti-sömürgesel harekette düne kadar bađlaŖık durumunda olup da sonradan konum deđiŖtiren güçlere karşı yürütülüyor. Öyle ki, demokratik devrimin derinleŖmesiyle ve emekçilerin sosyal kurtuluŖuna iliŖkin sorunlarla devrimin durmadan zenginleŖmesiyle, düne kadar Yurtsever Cephe'ye katılan ulusal burjuvazi karşı-devrim sıralarına geçiyor, çünkü ulusal burjuvazi, devrimci önlemleri ancak kendi dolaysız özel iyelik çıkarlarına dokunmadığı ölçüde kabul ediyor. Bu çekilme ve gerileme, çoğu kez demagoji ve sözde devrimci sloganlarla örtülmek isteniyor.

Öte yandan, orta katmanlardan en radikal gruplar belirli koŖullarda işçi sınıfının konumlarına doğru dönüş yapıyor ve bu sınıfın amaçlarını, demokratik devrimin ödevlerinin sonuna kadar yerine getirilmesi, sosyalist devrime geçiŖ önkoŖullarının yaratılması amaçlarını benimsiyorlar. Bu nedenle, demokratik devrimde utkular ve yenilgiler, ilerleme ve gerilemeler yanyana ve içiçe görülüyor. Irak'ta da böyle oldu; sosyal-ekonomik dönüşümler, yalnız işçi sınıfının değil, aynı zamanda büyük asalak burjuvazinin ve kent küçük burjuvazisinin sayıca artmasına yol açtı. Bu da, erkte bulunanların düşünme tarzına temel olan burjuvasal fikirler için bir sosyal tabanın oluşmasına yardım etti.

BangladeŖ Komünist Partisi MK Sekreteri *Matiur Rahman* şöyle dedi: Halkımız, 1971 yılında, Pakistan idarecilerinin yığınla insan kırımına ve canavarlıklarına karşı milyonlarca kişinin silâha sarılıp direniŖe geçtiği kurtuluŖ savaŖımında kahramanca çarpıŖtı ve gücünü gösterdi. Sosyalist ülkelerin, özellikle Sovyetler Birliği'nin, aynı zamanda tüm dünyadan komünistlerin ve diğer ilericilerin ve öncelikle Hindistan demokratik güçlerinin desteğiyle, ABD ve Çin tarafından donatılan Pakistan ordusunu dize getirerek utkuya ulaŖtı.

Ülkede politik erk orta katmanlar temsilcilerinin eline geçti. Halk Birliği Partisi'nin kurduğu hükümet, Ŗeyh Mucibur Rahman hükümeti, iç ve dıŖ politikada birçok ilerici önlemi gerçekleŖtirdi; geçmiŖte Pakistan kapitalistlerine ve giderek bazıları Bengalya sermayecilerine ait olan kuruluşları ve bankaları millileŖtirdi; dıŖ ticaret de devlet kontrolü altına alındı. Hükümet olumlu bir bağlantısızlık ve sosyalist ülkelerle dostluk yolundan yürüyordu.

Ne var ki, toprak ilişkileri alanında, Mucibur Rahman hükümeti feodalizm kalıntılarını ortadan kaldırmak için gerçekte hemen hemen hiç bir önlem getirmedi. Bu yüzden, halkın büyük çoğunluğunu oluşturan ve bağımsızlık savaşımızın yığınsal tabanını meydana getiren köylüler kurtuluşun semerelerini hissedemediler. Yüzyıllardır süregelen sömürgesel idare biçimi de değişmiş değildi. Emekçilerin demokratik haklarını genişletme sorunu da önemsenmiyordu.

Partimizin 1973 Aralık ayında yapılan İkinci Kongresi, hükümetin genellikle desteklenmesini, ama tutum ve eylemindeki zayıf yanların, yapılan hataların, alınan önlemlerin sınırlı ve yetersiz olduğunun açığa vurulmasını, bu yönde kamuoyunun seferber edilmesini kararlaştırdı.

Bangladeş'in bağımsızlığına karşı çıkan çevreler, emperyalizm yanlısı ve Maocu güçler, ülkede değişimler sürecini durdurmak ve geriletmek için elbirliği yaparak, gizli ve açık baltalama eylemleri yürütüyorlardı. Bir yandan, gerek iktidar partisinde, gerekse bu parti dışında yolsuzluklar alıp yürümüştü. Bunalım mayalanıyordu.

Bu durumda, Mucibur Rahman kendi başına bazı önlemlere başvurdu. 1975 yılı başında tüm politik partileri yasak etti (dolayısıyla bizim partimiz de legal çalışma hakkını yitiriyordu) ve Bangladeş Köylü-İşçi Halk Birliği adı altında ulusal kapsamlı bir birleşik parti meydana getirildiğini açıkladı. Ama bu sürecin ne gibi – iyi veya kötü – sonuçlar verebileceği anlaşılamadı. 15 Ağustos 1975 günü yapılan hükümet darbesinde Mucibur Rahman canavarca öldürüldü.

Bugünkü hükümet, ülkenin bağımsızlığına kavuşmasından sonra elde edilen olumlu kazanımları birbiri ardısıra ortadan kaldırmaktadır.

GENİŞ CEPHE VE POLİTİK ÖNCÜ

Latin Amerika ülkeleri temsilcileri kendi bölgelerindeki devrimci sürecin bugünkü aşamadaki nitelikleri üzerine dikkati çektiler, bölgedeki sosyal kurtuluşun ABD emperyalizmine bağımlılığın ortadan kaldırılmasına sınıksız bağlı olduğunu belirttiler. Bu arada utkuya yönelik yollar ve bu amaçla kurulacak politik bağlaşıklıklar ayrı ayrı ülkelerdeki somut koşullarda çeşitli savaşım biçim ve yöntemleri arasındaki karşılıklı ilişkiler ayrıntılarıyla gözden geçirildi.

Latin Amerika'da devrimin niteliği

Uruguay Komünist Partisi MK Birinci Sekreteri *Rodney Arismendi* bu konuda şunları söyledi: Ulusal politikada bağımsızlık, tutulacak yolların çeşitliliği, her partinin ve örgütün kendi politik doğrultusunu saptama

hakkı, birlik sağlanması gereksinimine, bilimsel genellemeler ve ortak teorik temelin saptanmasına karşı konulursa, bu, dünya devrim süreci anlayışından dönüş, ve aynı zamanda stratejisi global ve evrensel nitelik taşıyan ve tüm kıtalarda devrime karşı koyan emperyalizmin baskısı altında politik dönüş anlamına da gelir.

Biz, Latin Amerika'daki devrimci sürece, herşeyden önce, yüce bir tarihsel ilerlemenin, uluslararası sosyalist devrimin bir bölümü gözüye bakıyoruz. Bizim devrimimiz, genellikle sosyalist devrime yükselme perspektifi taşıyan demokratik ve anti-emperyalist karakter taşıyor. Bölgemizde yürütülen ortak savaşında bu sürecin birliğinin, sosyalist topluluk ile uluslararası devrimci hareketin desteğiyle, temelden pekiştirilmesi gereklidir.

Burada tüm Latin Amerika'da aynı zamanda devrime gidilmesi söz konusu değildir, çünkü her ülkede savaşım kesinlikle koşut olmaktan uzaktır. Bölgemizde birçok uluslar vardır ve koşullar çeşitlidir. Ama ortak düşümanımız olan ve hepimizi aynı ölçüde ezen ABD emperyalizminin karşısında, ve bunun yanısıra devrimlerimizin temeldeki benzerliği, tarihsel gelişmedeki ortak yanlar ve temel devrimci güçlerin yüksek bilinci dolayısıyla birlikten vazgeçmemiz kendimizi intihara mahkûm etmemiz veya dünyaya anahtar deliğinden bakmamız anlamına gelir.

Birçok ülkelerde devrim gündemde yer almayıp, tarihsel perspektif sorunu olarak kaldığı için başlıca ödevimiz devrimci güçleri toparlamaktır. Latin Amerika ülkelerinde anti-emperyalist demokratik bir cephenin kurulması ve bunun çerçevesi içinde güçlerin birleştirilmesi görevinden daha önemli bir görev düşünülemez. Bazı ülkelerde ve bazı koşullar içinde bu cephe silâhlı kurtuluş savaşımı yürütecek, diğer bazı ülkelerde güçleri, anayasal gelişmeler koşullarında burjuva demokrasisi çerçevesi içinde birleştirmekle kurulacaktır. (Ancak bu koşullarda da birleşmenin amacı gölgelenmemelidir). Demokratik anti-emperyalist cephe sadece insanların silâha sarılması hâllerinde ortaya çıkmaz. Biz bu cepheyi emperyalizme, faşizme ve gericiliğe karşı olanların tümünü bütün koşullarda birleştirerek, şimdiden meydana getirmekteyiz. Bu bakımdan birleşme konusuna, Latin Amerika gerçeğinin çeşitliliği içinde bakmak gerekir.

Ülkemizde faşist yönetim kuruluncaya kadar bizim için birlik, demokratik, anti-emperyalist cephenin meydana getirilmesi anlamını taşıyordu ve işçi sınıfının birleşmesi, köylülerle bağlaşıklık kurulması, aydınların kaynaştırılması, sosyalist yoldaşlarımızla, diğer güçlerle politik birlik meydana getirilmesi ve en sonunda demokratik, radikal ve anti-emperyalist programlı bir geniş cephe meydana getirilmesi gibi tüm aşamalardan geçilmesi gereğine inanıyorduk.

Faşist rejimin kuruluşundan sonra başlıca ödevimiz, bu rejime karşı olan herkesi birleştirmek oldu. Şimdi bu yönde çaba harcamaktayız. Ülke içinde tüm anti-faşistleri, dışında ise, tüm Latin Amerika halklarını ve hükü-

metlerini faşizme karşı birleştirmeye çalışıyoruz. Bu çabalarımızın sonucunda Meksika, Ekvador, Panama vb. gibi ideolojik tutumları bizinkinden çok uzak olan hükümetlerin desteğini sağlamış olduk. Uruguay halkının anti-faşist savaşı, yedi cumhurbaşkanı tarafından, Latin Amerika Politik Partileri Daimi Konferansı (COPPAL), parlamentolar vb. tarafından desteklenmektedir.

Böyle bir birlik Geniş Cepheyle çelişmez. Biz, buna tüm halkın, tüm anti-faşist güçlerin ilerici birliği gözünü bakıyoruz. Uruguay'da faşizme karşı utku, savaşım düzeyinin yükselmesine, diktatörlükle çatışmada somut eylemlere geçmeye, tüm faşizm düşmanlarını daha sıkı biçimde birleştirmeye bağlıdır. Benimsememiz zorunlu olan geniş ve derin birliğin diyalektığı budur.

Küba Komünist Partisi MK «Uluslararası İlişkiler» Şubesi Yönetmeni *Jesus Montane Oropesa* şunları belirtti: Latin Amerika'da ve Karayipler bölgesinde halk savaşımının niteliğini yurtsever ve anti-emperyalist ruh ve gerçek ulusal bağımsızlık istemi belirlemektedir. Bölgemizde sınıf savaşımı, ulusal kurtuluş savaşımalarıyla kaynaşmaktadır. Demokratik ödevlerin çözümü ise, sosyalist amaçlara sıkı sıkıya bağlıdır. Bu, Latin Amerika'daki devrim hareketinde birçok solcu parti ve örgütlerin kendilerine özgü strateji ve taktiklerinde yansıyan belirli özelliklere yol açmaktadır.

Tarih, yığınları harekete geçirmek için işçi sınıfına ve tüm halka sadece burjuvaziyi yönetimden uzaklaştırma belgisiyle seslenmenin yetersiz olduğunu göstermiştir. Devrimci öncü gücün politik doğrultusu öznel istek veya görüşler temelinde hazırlanamaz.

Peru Devrimci Sosyalist Partisi Ulusal Yönetimi üyesi ve Yığın Örgütleri Sorunları Sekreteri *Manuel Benza Pfluecker* şöyle dedi: Bizim ulusumuz henüz biçimlenme sürecini yaşamaktadır. Ulusun çıkarları emperyalizmin ve yerli burjuvazinin çıkarlarıyla çelişmektedir. Bu nedenle Peru devrimi anti-emperyalist ve anti-kapitalist bir nitelik taşımaktadır. Bu demokratik ve sosyalist bir halk devrimidir, çünkü, sosyalizm kuruculuğu sorunları ancak gerçek demokrasi sayesinde çözüme bağlanabilir.

Deneyimler gösteriyorki, devrimin politik öncüsü ancak çeşitli devrimci güçlerin birleşmesi, ideoloji olarak bilimsel komünizmi seçmeleri ve yığınsal anti-emperyalist bir cepheye dayanmaları halinde biçimlenmekte ve pekişmektedir. Burada, «avangardizm», tek politik görüşe dayanma söz konusu değildir. Yığınları peşinde sürükleyemeyen örgüt öncü sayılamaz. Aynı zamanda devrimci sosyalist öze sahip olmayan parti de öncü değildir.

Şili Sosyalist Partisi Genel Sekreteri *Clodomiro Almeyda* konuşmasında şunları belirtti: Şili örneği, birliği sağlayıcı ve devrimci süreci yönetici birleşmiş bir devrimci öncü olmadıkça utku sağlanamayacağını, devrimin kazanımlarının pekiştirilemeyeceğini kanıtlamıştır.

Öncü, ancak tek olabilir. Fakat Latin Amerika'da bu çeşitli devrimci eğilim ve akımların birbirine yaklaşmasıyla oluşmaktadır. Bunlardan her biri karşılıklı olarak birbirini etkileyerek sosyalist hareketin genel hazinesine katkıda bulunmaktadırlar. Öncü, uygulamalar sonucunda genel nitelik taşıyan, halkın emellerini dile getiren ve devrimin daha da gelişmesini sağlayan stratejinin meydana gelmesi sonucunda ortaya çıkar. Bu gibi hallerde biricik koşul varılmış olan ortak görüşün korunmasıdır.

Latin Amerika'da pratikte, devrimci davayı yürüten politik öncünün belli-başlı öğelerini saptamaya çalışalım.

Birincisi, öncü, sınıf savaşımının gelişmesindeki aşamaları dile getiren çeşitli tarihsel akımların birbirlerine yaklaşması süreci sırasında biçimlenmektedir.

İkincisi, öncünün, Leninci devrimci örgütün temel öğelerini kapsaması gereklidir.

Üçüncüsü, öncü, ulusal gerçekliği yansıtmalı ve politik doğrultusunu buna uygun olarak hazırlamalıdır.

Dördüncüsü, öncünün politikası Latin Amerika ülkelerine özgü olan ve bölgemizde devrimci savaşımın niteliğini gitgide daha fazla etkileyen ortak koşul ve yasalara uygun olmalıdır.

Beşincisi, öncü, proletarya enternasyonalizmi ilkesini kılavuz edinmekte ve yeryüzündeki tüm ilerici ve devrimci güçlerle birlik kurmayı istemektedir.

Çeşitli ülkelerdeki özgül koşullara karşın, Latin Amerika'daki savaşım-dan elde edilen deneyimler devrimci sosyalist öncünün çekirdeğini dört büyük tarihsel akımın oluşturduğunu ortaya koymuştur.

Bunların başında, genel olarak 20'li yıllarda, Ekim Devrimi'nin öncü işçilerin bilinci üzerindeki etkisi ve aynı zamanda III. Enternasyonal'in faaliyeti sonucunda kurulan komünist partileri yer almaktadır. Komünistler, ülkemizde işçi ve sosyalist hareketlerin gelişmesine çok büyük katkılarda bulunmuşlardır.

İkinci akım, 30'lu yıllarda halkçı görüşlerin hızla gelişmesi sonucunda başlayan ulusal anti-emperyalist harekettir. Bu hareket, ulusal proletaryanın gerçek bilincini yansıtmakta, sömürülen diğer toplumsal katmanları, radikal anlayışlı küçük burjuvaları temsil etmekte ve aynı zamanda bu bilinci etkilemektedir. Şili Sosyalist Partisi, diğer partiler gibi, Brezilya, Arjantin, Bolivya, Meksika, Küba ve diğer ülkelerdeki anti-emperyalist halkçı hareketlerin radikalleşmesi sonucunda ortaya çıkmıştır ve Latin Amerika'daki politik öncünün bu bölümünün bir örneğidir.

Üçüncü akım Küba devriminin etkisiyle ortaya çıkmıştır. Bu akım, anti-emperyalist güçlerin olgunluğunu ve radikalleşmesini yansıtarak, özneliğe

ve «avangardizme» kapılmayan, yığınlara yönelik bir politika güden ve tüm devrimci eğilimleri birleştirmeye çalışan yeni örgütler yaratılmasını sağlamış oldu.

60'lı yılların sonlarında halk savaşının gelişmesi koşulları altında dördüncü devrimci akım oluştu ki, bunu radikal görüşlü hristiyan yığınları meydana getirmekte ve bunlar toplumun sosyal değişimi savaşına katılmaktadırlar.

Bu dört akımın devrimci öncününün kapsamına girmesi olanağı vardır, fakat bu kendiliğinden gerçekleşemez. Bunun gerçekleşmesi, her akımın diğerlerinin katkısını tanımmasını gerektirir. Bu ise, ancak ortak savaşım yürütme ve Marksist-Leninist ideleri yavaş yavaş benimseme süreci içinde oluşabilir.

Arjantin Komünist Partisi MK üyesi *Julio Laborde*, bizim programımızda, burjuvazinin bundan böyle oligarşiye ve emperyalizme karşı savaşımı yönetmeyeceği belirtilmiştir, dedikten sonra konuşmasını şöyle sürdürdü: Bizde emperyalizmin, büyük toprak oligarşisinin ve büyük sermayenin maddesel temelini ortadan kaldırılmasını amaçlayan devrimci değişimler, bunda çıkarı olan tüm sınıfların, toplumsal katmanların ve bu arada çıkarları ulusu hiçe sayan gerici çevrelerle çatışan askerler dahil, bütün yurttaşların oluşturacağı geniş cephe tarafından gerçekleştirilecektir.

Bu geniş birlik, erki ele geçirmek ve yeni tipten demokratik bir halk hükümeti kurmak amacına yönelik bir politik cephe biçimini alacaktır. İşçi sınıfının yönetici, başı çekici güç olarak katılmaması halinde böyle bir hükümetin meydana getirilmesi düşünülemez. Bu tür bir hükümetin sınıfsal konumları açık olmalıdır ve görevi, şu veya bu biçimde emperyalizmin ve oligarşinin egemenliğine karşı koyan tüm toplumsal-politik güçlerin savaşımını yönetmek olmalıdır.

Partimiz bu güçlerle, yani sosyalist, radikal, hristiyan-demokrat ve özellikle Peroncu hareketin sol kanadı ile daima işbirliği yapmıştır. Biz Peroncu yığınların solcu konumlarda yer almalarının zamanı gelince işçi sınıfının Marksist-Leninist temele dayanan tek partisinin kurulmasına olanak sağlayacağını çoktandır gözönünde bulundurmaktayız ve bu yönde çalışmalar yürütmekteyiz. Solcu güçlerin birleşmesi ve eninde sonunda proletaryanın birleşmiş partisinin-devrim partisinin-kurulması, ülkede bütün demokratik ve devrimci güçlerin birleşmesine büyük ölçüde yardımcı bulunacaktır. Arjantin, demokratik ve anti-emperyalist devrim yoluyla sosyalizme ulaşmış olacaktır.

Şili Komünist Partisi Merkez Komitesi Politik Komisyonu üyesi *Jorge İnsunza* konuşmasında şöyle dedi: Nikaragua halkının utkusu, Grenada devrimi, Salvador'daki çetin sınıfsal çatışmalar, Bolivya halkının demokrasi uğrunda kahramanca savaşımı günümüzde Latin Amerika'da demok-

rası uğrunda yürütülen savaşımın doruğu sayılmalıdır. Küba devrimi artık bölgemizde tek devrim değildir. Ülkelerimizin halkları, emperyalizmin ve iç gericiğin 70'li yılların başlarındaki saldırılarından sonra kendilerini toparlayarak taarruza geçtiler.

Şili'de diktatörlüğe karşı direniş durmuyor. Elbette ki, bu süreçte yükselelere de gerilemelere de tanık oluyoruz. Böyle olsa da anti-faşist hareketin pekişmesi eğilimi gitgide daha fazla göze çarpmaktadır ve bu hareket uluslararası çaptaki geniş ve kararlı destekten güç almaktadır. Şili'de demokratik düzene dönüş ulusal bir istem haline gelmektedir. Diktatörlük buna faşizmi «yasallaştıran» önlemlerle karşı çıkmaktadır. Çoğunluğun iradesini dile getirme sorunu yeniden karşımıza çıkıyor. Artık ülkemizde faşizmin barışçı yoldan demokrasiye dönüşeceği hayalinden vazgeçenler gittikçe artıyor. Pinochet rejimi yok edilmeden demokratik dönüşümlerin başlayamayacağını, diktatör zorlanmadıkça yönetimi elden bırakmayacağını anlayan toplumsal güçlerin sayısı durmadan artıyor.

Bu durumda partimiz ve tüm Halk Birliği «halkın ayaklanma hakkının her geçen gün tartışma götürmez bir nitelik aldığını» ilân etmişlerdir. L. Corvalan yoldaşın belirttiği gibi, böyle bir durumu «halk için diğer bütün yolları tıkayan faşizmin kendisi oluşturdu . . . Buna Batista'nın diktatörlüğü sırasında Küba'da, tiran Somoza'nın yönetimindeki Nikaragua'da da tanık olduk. Olayların gelişmesi, Şili'deki Pinochet rejiminin de başına buna benzer bir şeyin geleceğini göstermektedir.»

Şili'li komünistlerin politik doğrultusu, gerek Şili halkının, gerekse diğer halkların biriktirdiği deneyim temelinde, kuşaktan kuşağa geçişi ve savaşımı geliştirme yeteneğini bir araya getirmektedir. Ve burada çözümleyici etmeni sürekli olarak belirli amaçlara varılması için gerekli biçimlere bürünecek olan halk hareketi oluşturacaktır. Bize göre, olaylar bu yönde geliştiği takdirde, ancak harekete yanıt verecek bir yönetim altında yürütülecek yığınların ayaklanması utkuya ulaşabilecektir.

Ayaklanma, faşist devletin sınırlandırmaya çalıştığı çerçeveyi önemli ölçüde aşacak olan yığınsal eylemler anlamına gelmektedir. Fakat bu, diktatörlüğe karşı, onun dayattığı sınırlar içinde de direnmek olanaklarından, şimdi örneğin sendika yasaları dolayısıyla yaptığımız gibi, onu sarsmaktan vazgeçmemiz anlamına gelmez.

Her devrim, ileri doğru hareketini çeşitli savaşım biçim ve araçlarını kaynaştırarak kendine özgü bir biçimde hazırlamak zorundadır. Partinin, bütün devrimci güçlerin başta gelen ödevi, somut durumlarda ortaya çıkan olanakları saptamak ve bunların gerçekleşmesine yardımcı bulunmaktır. Öncünün ödevi devrimin nasıl gelişeceğini ustaca saptaması, bunu halka anlatması, onun desteğini kazanmasıdır. Deneyimlerimizden öğrendiğimize göre, her zaman için geçerli olan belirli bir yol sözkonusu değildir.

Alınması ve sonuna kadar sürdürülmesi gereken taktik kararlar olabilir, fakat durumdaki değişiklikler ve bütün savaşım biçimleri daima gözönünde bulundurulmalıdır. Ama bizce tutulacak yol ne olursa olsun, çoğunluğun iradesini dile getirmesi sorunu, askersel alanda devrimden yana güçler dengesinin yaratılmasına bağlı kalmaktadır. İşte yığınsal hareketin gücünü, öz savaş potansiyeliyle birleştirme ve burjuva ordusunun bir kısmını devrimden yana kazanma zorunluluğu bundan ileri gelmektedir.

SILAHLI SAVAŞIM YOLUNDA

Sandinist Cephesi Yönetimi üyelerinden *Marcos Somarriba* bu konuda şunları belirtti: Bütün halk devrimlerinde olduğu gibi, Nikaragua'daki devrim süreci içinde de bazı özel durumlar ortaya çıktı. Böyle olsa da, genel yasalar etkisini gösteriyor ve bunlar bugün hareketimizi emperyalizme karşı savaşım çizgisine yerleştirmektedir.

Sandinist öncü güç, devrimci hareketi halkımızın en seçkin tarihsel geleneklerine (Sandino'nun kalıtına) bağlamayı ve erk sorununu doğru olarak ortaya koymayı başardı. Önümüzde, diktatörlüğün devrim yoluyla ortadan kaldırılması ve emperyalizmin silâhı olan ulusal muhafızların dağıtılması ödevi duruyordu. Sandinist Ulusal Kurtuluş Cephesi silâhlı politik savaşım alanındaki son derece zengin deneyimlerine dayanarak erkin ele geçirilmesi plânlarını hazırladı. Öncü gücümüz devrimci zora başvurmanın üç biçiminden – politik genel grevler, şehirlerde ayaklanmalar ve çeşitli cephelerde çete savaşı – yararlanarak, bunları devrimin doruk noktasında aynı zamanda kullanmayı başardı. Böylelikle kentli geniş katmanların, kenar mahalleler fakirlerinin ve köy emekçilerinin eylemleri kaynaştırıldı ve çözümleyici aşamada düzensiz savaşlar ve manevra savaşıyla ve dar sınırlı savaşla birleştirildi.

Utkunun vazgeçilmez koşulunu Sandinist hareket içinde birliğin sağlanması oluşturuyordu. Bu birlik, ayaklanma sırasındaki devrimci eylemler sürecinde ve politik anlaşmalar temelinde sağlandı ve böylelikle gerekli iç ve dış bağlaşıklıklar kurma ve emperyalist politikayı yalıtılma olanakları sağlanmış oldu. Devrimcilerin kendi aralarında birlik sağlamaları, halk yığınlarının «Birleşmiş Halk» hareketi çerçevesi içinde kaynaştırılmasına ve halkın Ulusal-Yurtsever Cephe'de hegemonyasının sağlanmasına yol açtı. Ulusal birlikten, anti-emperyalist savaşımında bir silâh olarak yararlandı.

Sıkı bir diplomatik faaliyetle desteklenen bu politika bize, uluslararası alanda, Latin Amerika'daki ilerici hükümet ve halkların olduğu kadar, dünya ölçüsündeki devrim hareketinin çeşitli akımlarının desteğini sağladı. Bu geniş dayanışma, devrime maddesel yardım, politik ve askersel

destek ve hepsinden önemlisi emperyalist saldırının engellenmesine yol açan elverişli güçler dengesini sağladı.

Diktatörlüğün devrilmesi ve Sandinist Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin yönetimi ele geçirmesi, emperyalizmin sadece Nikaragua'da değil, tüm Latin Amerika'daki egemenliğine karşı ağır bir darbe oldu. Ülke politik bağımsızlığını elde etti ve halk yığınlarının katılımıyla köklü devrimci demokratik değişimleri gerçekleştirmeye başladı.

Ulusal uyanış aşamasında demokratik halkçı ve anti-emperyalist devrimimiz çok büyük güçlüklerle karşı karşıya kaldı. Bu güçlükler, Nikaragua'nın ekonomik geri kalmışlığından olduğu kadar, emperyalizmin halkımız için, Salvador'daki ve diğer Latin Amerika ülkelerindeki devrimci süreç için tehlike olma niteliğini taşımasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle biz, emperyalizm üzerinde utkunun başlıca etmenleri olarak şunları sayıyoruz: Öncünün rolü (ülkemizde devrimci bir partinin biçimlenmesi yolunda önemli adımlar atılmıştır); yığınların ülkenin yönetimine katılımını örgütleyen devrimci devlet yönetiminde desteği bulunan halk egemenliğinin sağlanması; tüm yurttaşların anti-emperyalist birliğinin oluşturulması. Özellikle ülkenin ekonomik bağımsızlığı için savaşıma büyük bir önem vermek gerekiyor.

Savaşım sürüyor. Devrimci Nikaragua, emperyalizme, sömürgeciliğe, yeni-sömürgeciliğe ve ayrımcılığa karşı, bütün dünyada demokrasinin ve barışın korunması için verilen savaşımın güvenilir bir kalesi haline geldi.

Guatemala'daki Dört Devrimci Örgüt Bloku (DÖB) temsilcisi *Guillermo Torriello Darrido* konuşmasında şunları belirtti: Yaşamının 26 yılını ülkede demokratik ve devrimci güçlerin birleşmesi davasına adanmış olan eski bir devrimci olarak, yurtsever savaşımıyla halkımızın yönetimi ele almasını sağlayacak olan DÖB adına konuşmak benim için büyük bir onurdur.

Dikkatlerinizi birkaç nokta üzerine çekmek istiyorum.

Birincisi. DÖB iç düşmana, bu düşmanı finanse eden, ona yön veren, silâhlendiren ve erkte kalmasına yardımcı bulunan emperyalizme karşı savaşım stratejisi ve askersel-politik taktiğiyle ilgili temel sorunlarda birlik sağlayabilmiştir.

İkincisi. Blok içinde, her ne pahasına olursa olsun hegemonya sağlamaya çalışan eğilimler yoktur, ilişkiler karşılıklı saygı ve açık, kardeşçe devrimci dayanışma ilkelerine uygun biçimde kurulmaktadır.

Üçüncüsü. DÖB'ün utkuya ulaşmasının başta gelen önkoşulu yığınları örgütlemek ve politik bilince kavuşturmak, işçilerle köylüler arasında savaşkan, sınıksız bir devrimci kardeşçe bağlaşıklık çerçevesi içinde kalıcı birlik sağlamaktır.

Dördüncüsü. Blokun temel ödevlerinden biri, silâhlı ayaklanmayı içtenlikle ve sadakatle destekleyen tüm devrimci ve demokratik güçlerin birleşmesine, sözle değil, somut savaştan eylemlerle yardımda bulunmaktır. Biz, bunu henüz yapmamış olan devrimci örgütlerin bizimle birleşeceklerini umut etmekteyiz.

Beşincisi. DÖB dünya barış hareketinin ve aynı zamanda bağlantısızlar hareketinin ilkelerinden yana olduğunu ilân etmiştir. Biz emperyalizme, sömürgeciliğe, yeni-sömürgeciliğe, faşizme, siyonizme ve ayrımcılığa karşı savaşım yürütüyor, barış, barış içinde yanyana yaşama ve askersel yumuşama uğrındaki savaşımı destekliyoruz.

Altıncısı. Blok, emperyalizme karşı savaşım yürüten tüm kurtuluş hareketleriyle dayanışma halindedir. Biz, Küba'daki şanlı sosyalist devrimi, Grenada ve Nikaragua'daki kahramanca ve esin verici devrimleri candan destekliyoruz. Bunun yanısıra hristiyan düşmanlığına karşı, demokrasi düşmanlığına karşı ve jenositlere başvuran cuntaya karşı savaşım yürüten Salvador'lu kardeşlerimizin yakınlaşan utkusuna candan inanıyoruz. DÖB, bütün komünist partileri ve ulusal kurtuluş hareketleri temsilcilerine en büyük başarılar dilemekte ve kendilerinden kahraman Guatemala halkına, iç düşmanları ve tiranların egemenliğini destekleyen ABD emperyalizmini bir an önce yemesi için savaştan dayanışmalarını ilân etmelerini rica etmektedir.

Honduras Komünist Partisi Politik Komisyonu üyesi ve Merkez Komitesi Sekreteri *Joaquín Pagan Solorzano*, Orta Amerika'da devrim, her ülkedeki sosyal-politik duruma ve gelişme aşamasına bağlı özelliklere sahip de tek süreçtir, dedikten sonra konuşmasını şöyle sürdürdü: Orta Amerika'daki hareketin belirleyici çizgilerinden biri, bu harekete sadece Marksist-Leninist ilkelere dayanan komünist partilerinin değil, başka güçlerin de katılmasıdır. Bölgede devrimci savaşımın gelişmesi, kendilerine özgü temele, strateji ve taktiğe sahip diğer örgütlerin kurulmasına yol açtı. Honduras komünistleri bu güçlere karşı kardeşçe duygu beslemekte, onların ortak anti-emperyalist amaçlar uğrındaki savaşımını desteklemektedirler.

Bize göre, örgütlü devrimci öncünün yönetiminde, silâh elde utkuya kadar savaştan kararlı olan halkların Orta Amerika'da emperyalizmi ve gericiliği ortadan kaldıracakları an yaklaşmaktadır.

Komşu ülkelerde devrimci savaşımın gelişmesi Honduras'taki yönetici çevreleri korkutmakta ve bunlar çıkarlarını ve ayrıcalıklarını koruyabilmek için ellerinden gelen her şeyi yapmaktadırlar. Yönetici çevreler, halk hareketine karşı saldırıları arttırmakta, devrimci ve demokratik örgütlerin yöneticilerini ve militanlarını öldüren yarı-askersel çeteler meydana getirmekte, orduyu ve polisi güçlendirmekte, seçimlerde kendileri için elverişli olmayan sonuçları hükümet darbeleriyle ortadan kaldırmaktadır. Partimi-

zin kanısına göre, memlekette yaratılan koşullar dolayısıyla devrimci değişimlerin silâhlı savaşımdan başka bir yolla gerçekleştirilmesine olanak yoktur. Ve bu amaçla, böyle bir savaşla ilgili stratejik önlemlerin sağlanması gereklidir.

Honduras'taki komünistler ve diğer devrimci partiler, yönetimin ele geçirilmesiyle ilgili ortak görüşü benimsemişlerdir ve bu görüş birleşmeye yönelik çabalarımızın temelinde yer almıştır. Eninde sonunda devrim şunun veya bunun değil, tüm Honduras halkının ortak davasıdır.

Komünistler ülkede birliğin sağlanması için sadece solcu güçler arasında çalışmakla yetinmemekte, ayrıca örneğin, ulusal ve bölgesel politika sorunlarında ardıcıl konumlarda yer alan hristiyan-demokrat partisi gibi politik örgütlerle de anlaşma yolları araştırmaktadırlar. Biz, Sosyalist Partiyi, Hristiyan-Demokrat Partisi'ni, Honduras Marksist-Leninist Komünist Partisi'ni ve ülkedeki diğer toplumsal örgütleri kapsamına alan Honduras Yurtseverler Cephesi'nin üyesiyiz. Böyle olsa da, işçi ve köylü hareketlerinde bölünmelerin ortadan kaldırılması için daha birçok şeylerin yapılması gereklidir. Bu ödevin çözülmesini geciktiren nedenlerin başında cephenin üyesi olan çeşitli örgütlerin ideolojik ve politik konumlarının birbirinden farklı olmasıdır.

Bugün Honduras'lı komünistler ve Marksist-devrimciler ülkemizin Nikaragua devrimine, Salvador ve Guatemala'daki devrimci harekete karşı kışkırtma üssü haline gelmesine izin vermemeyi baş ödev saymaktadırlar.

Salvador Birleşmiş Askersel-Politik Devrimci Yönetimi üyelerinden *Norma Guevara*, ülkesindeki devrimci güçlerin birleşmesi sürecinin, bir yıl içinde, eylemlerin uyumlaştırılması konusundaki anlaşmadan, «Farabundo Marti» adlı Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin kurulması ve yığınsal devrimci ve demokratik örgütlerin Devrimci-Demokratik Cephe'de kaynaşmasına dönüştüğünü belirttikten sonra konuşmasını şöyle sürdürdü: Kuşkusuz ki, birlik yolu güllerle döşenmiş değildir. Hele, geçmişte kalan sorunların kolayca unutulduğunu iddia etmek olanağı yoktur. Ama ne olursa olsun, eninde sonunda, bizlerin, devrimcilerin istediği olacaktır, ve ayrı ayrı hareket ettiğimiz takdirde erişilemeyecek olan sonuca elele verilerek varılacaktır. Eğer birleşme, sadece «tepedeki» çalışmaların sonucu olsaydı yığınları politik bakımdan aydınlatmamız, yönlendirmemiz ve silâh elde çarpışmamış olanağı sağlanamazdı. Bizim eriştiğimiz birlik, tabanın çabalarının, daha doğrusu yığınların çalışmalarının sonucudur.

Salvador halkı, apaçık perspektiflere sahip yasal bir kurtuluş savaşı yürütmektedir. Askerleşmiş Hristiyan-Demokrat cuntanın ayakta kalmasını, sadece, ABD'nin, oligarşinin ve silâhlı güçlerin desteği sağlayabilmektedir. Fakat cuntanın güçleri, devrimci ve demokratik hareketin pekişmesine koşut olarak zayıflamaktadır.

Salvador halkının savaşımla dayanışma gitgide genişlemektedir. Sosyalist topluluğun yardımı ve Küba ile Nikaragua'nın desteği olmasaydı biz hareketimizin gelişmesini aklımızdan bile geçiremezdik. Ne var ki, bu yardım asla işlerimize karışma değildir. Tam tersine, burada söz konusu olan, enternasyonalizm görevinin ardıcıl ve tam zamanında yerine getirilmesidir.

DEMOKRASİ PEKİŞTİRİLMELİ, BAĞIMSIZLIK ZİNCİRLERİ PARÇALANMALIDIR

Kosta Rika Öncü Halk Partisi Politik Komisyonu üyesi ve MK Sekreteri *Franlisco Gamboa* Orta Amerika ile Karayipler bölgesinin, devrimci faaliyetin çok yüksek bir düzeyde bulunduğu kesimlerden biri olduğunu söyleyerek konuşmasını şöyle sürdürdü: Küba devrimi yapılırken emperyalist sistem ve oligarşik yönetim derin bir bunalımla karşı karşıya kaldı, Nikaragua'daki Sandinist devrimin etkisinden sonra ise, bu bunalım hızla gelişti. Bunalım Salvador ve Guatemala halklarının yürüttükleri savaşımla ve bu ülkelerdeki yönetici sınıflar arasında başlayan apaçık çözümlerle en belirli ifadesini bulmaktadır.

Emperyalizm bu bölgede askersel ve politik varlığını güçlendirmeye çalışmakta, bağımsızlığını elde etmiş halklara karşı kışkırtmalara başvurmakta, diğer ülkelerdeki devrimci sürecin gelişmesine engel olmaya çalışmaktadır. Bütün bu manevralar, dünya barışı için bir tehlike oluşturmaktadır.

Bugün emperyalizmin açıktan açığa askersel müdahalesi, eskisine kıyasla daha büyük güçlükler içinde gerçekleşmektedir. Buna, sosyalizmin ve barış uğrunda savaşım yürüten bütün diğer güçlerin durmadan artan gücü neden olmaktadır. Böyle olsa da, örneğin Salvador'da ABD'nin, ya da, örneğin, emperyalizmle uzlaşma halinde olan ve Salvador'daki cuntanın silâhli güçleriyle danışmalarını sürdüren Venezuela'nın böyle bir müdahalede bulunma tehlikesini gözden kaçırmamız gerekir.

30 yıllık bir süre boyunca barış koşulları içinde şu veya bu ölçüde kapitalist gelişmeye tanık olan Kosta Rika toplumu, şimdi derin bir bunalım içindedir. Öncü Halk Partisi'nin 13. Kongresi'nde okunan MK raporunda şunlar belirtiliyordu: «Günümüzde politik durumun başlıca özelliğini ulusal yaşamın temel alanlarını ve halk hareketinin durmadan gelişmesini kapsayan bunalım oluşturmaktadır. Bu bunalım, varolan sorunların çözümü için ekonomik yapının ve emperyalist egemenliğin eski biçimlerinin yıkılmasının gerektiğini göstermektedir.» Devlet borçlarının faizlerine ayrılan paranın daha şimdiden hükümetin reel gelirlerinin yüzde 30'unu yurttuğu bir gerçektir. Hükümet, durmadan para basmakta ve Uluslararası

Para Fonu'nun diktasına daha fazla boyun eğmektedir. Yaşam pahalılaşıırken, emekçiler fakirleşmektedir.

Yığınların bu politika karşısındaki direnişinde bir artış görülüyor. Grevlere, giderek daha fazla sayıda emekçi katılmakta, onların istemleri daha ciddi nitelikler kazanmaktadır. Sendika hareketi güçlenirken halkın örgütlenme biçimleri çeşitlenmekte, savaşkanlığı artmaktadır.

Öncü Halk Partisi'nin programında şunlar belirtiliyor: «Ülkemizde sivil olmayan yoldan devrime gitmek için elverişli koşullar bulunmaktadır. Partimiz, devrim sürecinin bu yolda gelişmesi, mümkün olduğu kadar az zora başvurulması için her şeyi yapmayı görev saymaktadır.» Böyle olsa da, ülkeyi tehdit eden tehlikeler anımsatılmakta, Kosta Rika'nın ABD emperyalizmine bağımlılığının ve bunun yanısıra bölgedeki askersel diktatörlüklerin değişimlerin barışçı yoldan gerçekleştirilmesini engelleyen etmenler halini aldığı belirtilmektedir. Bu nedenle Öncü Halk Partisi legal çalışmalarını sürdürürken, savaşım koşullarını değiştirme olasılığını göz önüne alarak, ciddi hazırlıklar yapmaktadır.

Biz, ülkedeki devrimci örgütlerin birleştirilmesi yolunda ardıcıl çalışmalar yapmakta ve Orta Amerika'daki diğer devrimci hareketlerin görüşlerine saygı göstermekteyiz. Oysa, bir zamanlar bu hareketlerden bazılarıyla, devrimin gerçekleştirilmesi ve savaşım biçimleri konularında çetin tartışmalar yapıyorduk. Bunlar, şu veya bu tarafın tekyanlı değerlendirmeleri ve yanlış görüşleri nedeniyle, devrimci güçlerin birleşmesi sürecine önemli ölçüde zarar veriyordu. Bugün bu yanlışlıkların birçoğu düzeltilmiştir; artık daha kolay anlaşılıyor, görüşmelere önem veriyor ve devrimin çıkarları adına işbirliğini güçlendiriyoruz.

Panama Halk Partisi MK Politik Bürosu üyesi *Cleto Souza* şunları söyledi: Latin Amerika'da ve özellikle Panama'da emperyalizme ekonomik bakımdan bağımlı olma ve onun politik egemenliğini kabul etme eğilimlerine karşı yürütülen savaşım devam ediyor. Bu savaşım sosyalizm güçlerinin, Asya ve Afrika ile endüstrice gelişmiş ülkeler halklarının barışın ve toplumsal ilerlemenin savunulması alanındaki ortak savaşımlarının bir bölümüdür. Emperyalizme hep birlikte indirdiğimiz darbeler onun genel bunalımını daha da artırmakta, bu ise emperyalizmin yapısında, eylem mekanizmasında ve egemenlik sisteminde yankılanmaktadır. Ama elde edilen bu başarılar halkların uyanıklığını zayıflatmamalıdır.

1980 yılının başlarında partimizin 6. Kongresi toplandı. Partimizin Genel Sekreteri *Ruben Dario Souza* yoldaşın raporunda şunlar belirtiliyordu: Ülkede birbirine koşut olarak iki süreç gelişmektedir. Bunlardan biri ulusal kurtuluş, diğeri demokrasi için verilen savaşımdır. Bunların ikisi de yapısal değişimler gerektirecektir; bunlar ise toplumsal kurtuluş aşamasına geçişi hızlandıracaktır. Partimiz ulusal kurtuluş ve demokrasi uğrun-

daki savaşımı ekonomik değişimler yapılması ve toplumsal eşitsizliğin ortadan kaldırılması sürecine sıkı sıkıya bağlı saymaktadır.

Bilindiği gibi Amerikan emperyalizmi, ülkemiz topraklarından vakit geçirmeden çekilmesiyle ilgili isteklerimizi yerine getirmek istemiyordu. Ama yine da, 20 yıl içinde çekilmeye razı oldu. İmzalanan ve yürürlüğe giren yeni sözleşmeye göre Panama, söz konusu süre içinde yasal haklarını adım adım gerçekleştirecektir. Ne var ki bu göreceli başarı da kendiliğinden kazanılmayacaktır. Bunun sağlanması için halk yığınlarının savaşımının geliştirilmesi, demokrasinin genişletilmesi ve tüm devrimcilerin ortak savaşım yürütmeleri gerekecektir. Gerçek ulusal bağımsızlığın sağlanması için toplumsal kurtuluşun önkoşullarını sağlayacak halkçı, demokratik ve anti-emperyalist bir hükümet kurulması gereklidir.

Savaşım devam ettiği sürece emperyalizm bize, «düşmanlar» ve «dostlar» denince bir yanda komünistleri, öte yanda da komünist olmayanları anlamamız gerektiği görüşünü dayatacaktır. Partimiz ise yığınları aydınlatma çalışmalarında, bir yanda ekonomik ve politik yaşamda sömürgeciliğin egemenliğini sürdürmeye çalışanların, öte yanda ise bu egemenliğe karşı, demokrasi, ulusal kurtuluş ve ekonomik bağımsızlığın kazanılmasını amaçlayan ekonomik yenileşme için savaşım yürüten herkesin yer aldığını anlatmaktadır.

Biz, hangi sınıftan olursa olsun bütün yurtsever güçleri birleştirecek, eylem birliğini gerçekleştirecek bir birliğin veya demokratik bir cephenin kurulmasından yanayız. Latin Amerika'da Küba ve Nikaragua halklarının elde ettikleri utku, böyle bir birlik temelini, taktik ve stratejik bağlaşıklık temelini dayanılarak nasıl başarıya ulaşıldığına örnektir.

Domünik Komünist Partisi MK Politik Bürosu üyesi *Carlos Dore-y Cabral* şunları söyledi: Kesinlikle utkuya ulaşan ve yönetimde kalan her devrimin günümüzdeki koşullarda mutlaka köklü anti-kapitalist toplumsal değişimler yapması gereklidir. Kıtamızın hangi ülkesinde, ulusal kurtuluş hareketi kapitalizmin egemenliğini ortadan kaldırmadan konumlarını güçlendirmeye çalıştıysa, orada, yeni-sömürgecilik dahil, emperyalizme bağımlılığın yeni yeni biçimleri ortaya çıkmıştır. Sansıntı geçirmeden yürütülen her ulusal kurtuluş süreci mutlaka sosyalist devrim yolunu tutmuştur.

Durum ne olursa olsun, başarının zorunlu koşulu daima geniş halk yığınlarının eylem birliği, devrimci öncü gücün yeni bir politik yönetim kurmak ve yeni bir devlet aygıtı meydana getirmekte kararlı olmasıdır.

Domünik Cumhuriyeti, Sosyalist Enternasyonal'in üyesi olan bir parti tarafından yönetilen bir ülkedir. Bunun yanısıra şunu da belirtmeliyiz ki, Domünik'li sosyal-demokratlar oligarşinin egemenliğine sıkı sıkıya bağlıdırlar ve ABD'nin tam denetimi altındadırlar. Ülkede ekonomik bunalım derinleşmekte, toplumsal çatışmalar güç kazanmaktadır. Halk yığınları yö-

netiminde bulunan Dominik Devrimci Partisi'nden uzaklaşmakta, memlekette egemen olan sistemin diğer partileri arasındaki bölünmeler artmaktadır. Komünistlere gelince, onların etkisi tam tersine artmakta ve bunun yanı sıra gerçek bir muhalefet olarak eylem yürütme nitelikleri de pekişmektedir. Diğer solcu ve orta-solcu grupların durgunluğu, kararsızlığı, ardıcısızlığı ve çöküşü gözönünde bulundurulunca bu gerçek daha iyi ortaya çıkmaktadır.

Bu gibi durumlarda sosyal savaşım, sınıfsal slogan ve istemler birinci derecede önem kazanmaktadır. Komünistlerin toplumu yeniden düzenlemekle ilgili programları dolaysız olarak yığınlara yöneliktir ve yönetimdeki çevrelerin içine düştükleri bunalım koşullarında halk tarafından gitgide daha çok desteklenmektedir. Devrimci güçler arasındaki birliğin, sosyal savaşımın ateşi içinde, tabandan tavana doğru gerçekleşmesi gereklidir.

Dominik Cumhuriyeti'nde birlik sorunuyla ilgili iki görüş ortaya sürülmektedir. Bunlardan birincisi, yığınlarla bağların güçlendirilmesini, bunların toplumsal savaşım sırasında izlenecek politika ve hazırlanacak program konularında birleşmelerini öngörmektedir. İkinci görüşü ileri sürenler oportünistlerdir, ve bu görüş ülkenin gerçek koşullarına uygun olmayan yabancı deneyimlerin mekanik olarak benimsenmesi temeline dayanmaktadır. Ve bunun ardında, ülkedeki bölünmelerin en büyük sorumluluğunu taşıyan sosyal-demokrat liderler bulunmaktadır.

İşte Dominik Cumhuriyeti'ndeki devrimci sürecin özellikleri bunlardır. Başka koşullarda, kardeş partiler ve devrimci hareketler kendileriyle politik birlik kurdukları ve faşizme ve diktatörlüğe karşı ortak savaşım yürüttükleri sosyal-demokratlara karşı partimizin olumsuz tutumu bundan ileri gelmektedir.

Biz, politik doğrultumuzu saptarken ertelenmez eylemler programını ortaya atıyor ve çeşitli savaşım biçimlerinden yararlanıyoruz. Bunun yanı sıra kendimizi komünist ve devrimci partilerin, anti-emperyalist hareketin oluşturduğu büyük ailenin kopmaz bir parçası sayıyoruz.

Haiti'li Komünistlerin Birleşik Partisi Genel Sekreteri *Rene Theodore*, Haiti dramının gitgide daha geniş ölçülerde uluslararası bir niteliğe büründüğünü belirttiikten sonra şunları söyledi: Bugün her yerde difenci yaşamı sürdüren Haiti'liler Kuzey Amerika'da, Karayipler bölgesinde ve Orta Amerika'da kamuoyuna Haiti diye bir memleketin bulunduğunu, burada bir savaşım yürütüldüğünü ve bunun dayanışmaya gereksinim duyduğunu anımsatmaktadırlar.

Bu koşullar içinde partimiz, yığınlar arasında devrimci fikirleri gitgide daha başarılı bir biçimde yaymakta, otokrasi rejimine ve emperyalizme karşı geniş bir cephe meydana getirilmesinin zorunlu olduğu görüşünü

aşlamaktadır. Böyle bir cephe, aynı zamanda halk egemenliğini savunma ödevini yükümlenmek zorundadır, çünkü emperyalizm, Nikaragua'daki devrimin etkisinden sonra, Karayipler bölgesinde tüm devrimci hareketlere karşı koyma stratejisini uygulamaya başladı.

HALKLARIN YAZGILARINI ÖZGÜRCE BELİRLEME HAKKI

Tartışmalarda hazır bulunanlar halkların yazgılarını belirleme yollarını özgürce ve kendi başlarına seçmekle ilgili savaşmalarının çeşitli biçimleri üzerinde önemle durdular. Konuşmalar sırasında bu savaşımın biçim ve yollarının, çeşitli bölgelerin ve ülkelerin politik durumuna, oralandaki toplumsal-ekonomik ilişkilere bağlı olduğu belirtildi. Bazı hallerde bu hareketin temelinde sosyal kurtuluşla ilgili sınıfsal eylemler yer almaktadır ki bu da, ulusal kurtuluş için gerekli bir koşuldur. Diğer bazı hallerde, örneğin, Afrika'da olduğu gibi, silâh gücüyle kazanılan ulusal bağımsızlık somut olarak öz çerçevesini aşmakta ve toplumsal ilerlemenin ölkü ve ödevlerini benimsemektedir. Bu sorunlar, uluslararası gerginliği artırma, askersel çatışmalar yaratma, yayılma, toprak koparma politikasına, yani emperyalizmin ve uşaklarının, özellikle Yakın-Doğu'da uyguladıkları politikaya karşı koyma zorunluluğuna bağlı olarak incelenmiştir.

SÖMÜRGEÇİLİĞİN KAMUFLAJI

Martinik Komünist Partisi Politik Bürosu üyesi ve MK Sekreteri *Jean-Pierre Etile*, emperyalistlerin ve bu arada Fransız emperyalistlerinin sömürgeçiliğe son verme işinin tamamlandığı ve bunu kendilerinin başardığı fikrini aşlamaya çalıştıklarını belirttikten sonra şunları söyledi: Ne var ki, kurtulan bütün halklar özgürlüklerine kavuşmak için nasıl bir savaşım vermek zorunda kaldıklarını biliyorlar. Bunun yanısıra çok yaygın bir kaniya karşın yeryüzünde hâlâ sömürgeçiliğe son verilmesi sürecine yabancı kalmış ülkeler de vardır ki, bunlardan biri Martinik'tir. Biz, Martinik halkının yazgısını saptama hakkını kazanması ve ulusal-sosyal kurtuluşunu sağlaması için Fransız sömürgeçilerine karşı savaşım yürütüyoruz.

Fransız emperyalizminin sömürgeçilik gerçeğini maskelemek için başvurduğu araçlardan biri de, «departmanlaştırma» adını taşımaktadır. Ülkemizi Fransa'nın yönetsel yapısı kapsamına alan sömürgeçiler, geniş bir kampanya yürüterek Martinik adasının Fransa'nın bir parçası olduğu kanısını dayattılar. Bu propaganda ülkemizde olduğu gibi, sınırları dışında da bir ölçüde başarı sağladı. İş bu kadarla da kalmadı. Martinik bugün

Avrupa Ekonomik Topluluğu'na entegre olmuştur, dolayısıyla Avrupa'nın bir parçası sayılmaktadır. Aslında ise, ülkemiz Avrupa «Ortak Pazar'ının» kollektif bir sömürgeci haline getirilmiştir. Daha önce ülkemizi ilgilendiren kararların çoğu Paris'te alındığı halde, şimdi bu gibi kararlar daha çok Brüksel veya Strasburg'ta alınmakta, bu ise, Martinik halkını Ortak Pazar'a bağımlı hale getirmektedir.

Ne var ki, son zamanlarda durum değişmeye başlamıştır. Veryüzünde ve özellikle bölgemizde, yani Karayipler bölgesinde emperyalizme karşı kazanılan utkular ve bunun yanısıra ülkemizdeki komünistlerin kararlı savaşı sonucunda değişiklikler başgöstermiştir. Ülkede ulusal bilinç artmakta, ulusal ve sosyal kurtuluş hareketi güçlenmektedir. Acaba bütün bunlar niçin son zamanlarda oluyor? Ülkemizin özelliklerinden birini, ulusal kurtuluş hareketindeki yerimizi belirleyen şey şudur: Martinik'te Marksist-Leninist ideler çok erken yer etmeye başlamıştır (adada örgütlü devrimci işçi hareketi Oktobr Devrimi'nden hemen sonra başlamıştır). Bu durumda Martinik ulusunun ilk kurtulan sömürgeler arasında bulunması, veya hiç olmazsa yaklaşan kurtuluş dalgasının ön sıralarında yer alması gerekiyordu. Ama bu dediklerimiz gerçekleşmedi. Çünkü, sömürgeciler göttükleri özümseme politikasıyla, Martinik halkının ulusal ezgi altında da bulunduğunu anlamasını engellemeyi başardılar.

Martinik Komünist Partisi'nin 1980 yılı Nisanında yapılan 7. Kongresi'nde devrimci süreçte sınıfsal ve ulusal ögeler arasındaki bağlar üzerinde duruldu ve kurtuluş savaşının gelişmesinin koşulu olarak toplumsal bilincin düzeyinin yükseltilmesi gerektiği belirtildi. Hiç kuşku yok ki, burada milliyetçi bir doğrultu söz konusu değildir. Belirtilmek istenen şey, bir sömürge ülkede ulusal kurtuluş olmaksızın sosyal kurtuluşun gerçekleştirilemeyeceğidir. Biz, özgürlüğün, halk yığınlarının çıkarlarına hizmet etmesi için elde edilmesini istiyoruz. Bu nedenle işçi sınıfı, komünistler, itici güç, devrimin öncüsü rolünü oynamak, ilerici, sosyalist bir doğrultuda yürümek zorundadırlar. Bu ise, emekçilerin arsız arsız savaşıma seferber edilmelerini ve örgütlenmelerini gerektirmektedir.

Biz komünistler, enternasyonalizme bağlılığımızı sürdürerek bugün ülkede en yüce ulusal duyguların temsilcisi durumundayız. Dünya emperyalist sistemine karşı etkili baskıda bulunmayı, ülkeyi sömürgecilikten kurtarmayı, onu gerçek ulusal ve sosyal kurtuluş yoluna, sosyalizm yoluna yöneltmeyi ancak böylelikle başarabileceğimize inanıyoruz.

Guadelup Komünist Partisi Genel Sekreteri *Guy Daninthe*, ülkesinin 17. yüzyılda Fransa'nın sömürgeci haline gelen büyük bir Orta Amerika ülkesi olduğunu ve tıpkı Martinik, Guayana ve Reünilyon gibi Fransa'nın «deniz aşırı eyaleti» statüsüne bağlı bulunduğunu belirterek konuşmasını şöyle sürdürü: Daha önceleri Fransız Komünist Partisi'nin bir federasyonu

halinde çalışan partimiz, 1958 yılında bağımsız duruma gelerek ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımızın perspektiflerini belirledi. Guadelup'lu komünistler, ülkemizin özel durumunu gözönüne alarak, Fransa ile birlik çerçevesi içinde özerklik sağlama sloganını ortaya attık. Bunu yaparken gelişmemiz için yardımda bulunulması isteğini ileri sürdük. Bu istek, bir sadaka değil, sömürgecilerin yüzyıllar boyunca yağma ettikleri zenginliklerimizin geri çevrilmesi anlamını taşıyordu. Partimiz ulusal kurtuluş hareketini politik çalışmalar ve yığınsal eylemler çerçevesi içinde yürütmeye çalışıyor. Bu çabaların amacı, ulusal bir cephenin kurulması ve ülkenin yazgısının saptanması hakkının kazanılmasıdır.

Halkımızın büyük bir kısmı bugün «deniz aşırı eyalet» statüsünün sömürge rejiminin sürdürülmesi ve maskelenmesi, Guadelup halkının zenginliklerinin ve topraklarının yağmalanmasının «yasalaştırılması» anlamına geldiğini açıkça anlamaktadır. Partimiz, Fransız hükümetini, adanın kendi yazgısını kendisinin belirlemesi hakkını tanınması için zorlama ödevini benimsemiştir. Biz, GKP'nin 1980 yılı Mayısındaki 7. Kongresinde belirtildiği gibi, sosyalist özlü bağımsızlık yolunda bir aşama oluşturacak olan halkçı-demokratik bir özerklik istiyoruz. Guadelup'un sömürgeciler tarafından soyulmasına son vermek için tutulacak biricik yol budur. Bu tutumun tüm halk yığınlarının tutumu haline getirilmesi en önemli ödevimizdir.

Uluslararası komünist ve işçi hareketinin, Karayipler bölgesindeki halkların dayanışması, bizim için önemli bir politik destektir. Bu, yarın da Guadelup halkının teknik ve ekonomik geri kalmışlığı yenmesine yardımcı olabilir.

Biz, uluslararası komünist hareketin diğer temsilcileriyle dayanışma uğrunda her çabayı harcamaktayız. GKP kardeş partilere ve özellikle sosyalist topluluk ülkelerinde yönetimde bulunan, savaşımın ön sıralarında yer alan partilere karşı girişilen saldırılardan hiç birinin karşısında susmuyoruz, çünkü bu saldırıları bize, geleceğimize yöneltilmiş sayıyoruz.

Emperyalizmin tüm kurbanlarının ve bu sisteme karşı olan herkesin enerjik ve ardıcıl olarak ortak bir anti-emperyalist savaşım yürütmeleri olağanüstü bir önem taşımaktadır. Bu açıdan halklara yoksulluklarının ve ıstıraplarının sorumlusunun kim olduğunu göstermek, bu durumdan çıkmak için neyin zorunlu olduğunu anlatmak, emperyalizme karşı hangi sınıfların savaşım yürüttüklerini ve bunların nasıl eylem birliği yaptıklarını açıklamak, amaca varmak için hangi yol ve araçlardan yararlanılacağını söylemek gereklidir.

Porto Riko Sosyalist Partisi MK ve Politik Komisyonu üyesi *Alberto Luis Marguez* şunları belirtti: Ülkemizin bugünkü durumunu şöyle niteleyebiliriz: Porto Riko ABD emperyalizminin politik bir sömürgesidir ve ülkede klasik sömürgeciliğin sömürüsü ve denetimi, yeni-sömürgecilikle yanyana

yürütülmektedir. Porto Riko, ekonomik durumdan ABD'nin en önemli ve en gelişmiş endüstriye sahip sömürgesidir.

Ülkemizde kurtuluşun en önemli ödevi, kurtarılmış bölgeler elde etmek değil, proletaryanın öncü güçlerinin savaşım zorunluluğunu anlamalarını sağlamak, bu savaşıma istekleri proletaryanın isteklerine uygun olabilecek diğer sınıf ve katmanları çekmektir. Bizim, halkın politik eyleme daha fazla katılmasına olanak sağlayacak çalışmalar yürütmemiz gereklidir. Bu amaçla politik aydınlatmalardan, propaganda, örgütlenme, ideolojik ve askersel yöntemlerden ustalıkla yararlanmamız lâzımdır. Yiğınların politik bilince ermeleri ve örgütlenmeleri şöyle özetlenebilir: İlk olarak, emekçilerin bir kısmı devrimci öncü gücün saflarında yer almakta; ikinci olarak, yiğınlar kendiliklerinden çeşitli biçimlerde savaşım yürütmekte; üçüncü olarak, bu savaşım sömürgecilik sisteminin bunalımını artırmakta ve burjuvazice dayatılan ideolojik egemenliğe ve kurduğu düzene dayanan temeli yıkmaya yardım etmektedir. Devrimci savaşımın biçim ve amaçlarının anlaşılır bir nitelik taşıması ve yiğınlarca kavranabilmesi için teorik-teknik ve askersel bilgilerin yaygınlaştırılması gereklidir.

Bizim sözkonusu ettiğimiz dolaylı direnişle ilgili uzun süreli strateji, en çeşitli örgüt ve akımları kapsayan çok geniş bir ulusal kurtuluş cephesinin kurulmasını ve pekiştirilmesini öngörmektedir. Böyle bir cephe halk yiğınlarının büyük eylemlerini uyumlaştırabilecektir. Böyle bir cephenin biçimlenmesi için gerekli koşullar henüz ortaya çıkmadığından dolayı, biz, en yakın iki ödevin gerçekleştirilmesi için çaba harcıyoruz: Ulusal egemenlik isteğine dayanan, toprak koparılmasına karşı koyan bir geniş cephe kurulmalı; ve bunun gerçekleştirilmesiyle koşut olarak, işçi hareketiyle sendikal hareket birleştirilip pekiştirilmelidir.

Sonuç olarak Porto Riko Sosyalist Partisi'nin programında yer alan ulusal kurtuluş savaşımıyla ilgili stratejiyi kısaca özetlemek istiyorum.

Bizde sosyalizme geçiş için gerekli olan ilk adımı, ulusal bağımsızlığın kazanılması ve emekçilerin demokratik cumhuriyetinin kurulması oluşturmaktadır. Devlet, aynı amacı gözeten diğer sınıf ve gruplarla bağlaşıklık kurmuş olan işçi sınıfı tarafından yönetilmelidir. Bu amaç, partimizin 1972 yılındaki kuruluş kongresinde ilân edildiği gibi, Porto Riko halkının dört temel ödevini kapsamaktadır. Bunlar, bağımsızlık ve tam egemenlik hakkı; yabancı hükümetlerin, şirketlerin ve ayrı ayrı kişilerin elinde bulunan bütün ulusal zenginliklerin halka geri verilmesi hakkı; yabancı veya yerli özel girişimcilerin elinde bulunan bütün üretim araçlarının emekçiler tarafından teslim alınarak sosyalist toplumun kurulmasında kullanılması hakkı; emekçilerin ve bütün yurtsever güçlerin bu amaca varmak için sistemin ezgisine karşı devrimci zora başvurma dahil, bütün savaşım biçimlerinden yararlanmaları hakkı ile ilgilidir.

APARTAYD'A VE SOSYAL BASKIYA, İŞGALE KARŞI SAVAŞIM

Güney Afrika Komünist Partisi Başkanı *Yusuf Dadoo*, Afrika'da 'bilimsel sosyalizm fikirleri gün geçtikçe daha büyük ölçüde maddesel güç haline gelmektedir, dedikten sonra konuşmasını şöyle sürdürdü: Afrika'da bundan önce hiç bir zaman, ekonomik geri kalmışlık, açlık, sefalet, hastalıklar ve alfabetizlik gibi çetin ve güncel sorunlara bugün olduğu kadar bilimsel çözüm yolu aranmamıştır.

Afrika'nın güneyinde, Namibya'da SWAPO, Güney Afrika Cumhuriyeti'nde ise AUK tarafından yönetilen ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımı, ulusal kurtuluş, sosyalizm ve barış güçlerinin emperyalizme, yeni-sömürgecilğe, gericiğe ve harbe karşı savaşımalarının gelişmesinde büyük bir önem kazanmıştır.

Ülkemizin tekelci sermayenin devleti, dünya emperyalizminin bir parçası haline gelmesi, Afrika'da özel bir yer almasına yol açmıştır. Güney Afrika Cumhuriyeti'nde uygulanan ırk ayırımı ve ulusal baskı sömürücü rejimin vazgeçilmez öğeleridir ve bunların biri diğerini desteklemektedir. Apartayd politikasının acımasız ve ağır sonuçlarının başlıca kurbanı beyaz olmayan işçilerdir. Oysa ırkçı-kapitalist sistemin elde ettiği büyük kârlar, bu işçilerin aşırı ölçüde sömürülmesiyle sağlanmaktadır. Irkçılığın, ulusal ve sınıfsal ezginin yüksek ölçüde gelişmiş bir kapitalist ülkede birbirini böylesine tamamlaması gibi karmaşık ve eşi bulunmayan koşullar içinde biz şu görüşü benimsiyoruz: Böyle bir ülkede devrimin özünü Afrika halkının kurtarılması hareketi oluşturmalıdır. Fakat, apartayd gibi bir canavarın kendisini besleyen, yetiştiren ve destekleyen toplumsal ekonomik öğeler kökten değiştirilmeden tamamiyle ortadan kaldırılması olanaksızdır.

Günümüzde Güney Afrika Cumhuriyeti'nde çatışmaların alevleri gitgide daha fazla yükselmektedir. Girişim ezgi altında yaşatılan halkın ve onun devrimci örgütlerinin eline geçmiştir. Irkçı rejim buna baskıyı artırmakla yanıt vermektedir. Ülkede askersel-endüstriyel kompleks büyümekte, beyaz ırktan olan yurttaşlar arasında savaş psikozu kısıktılmakta, sınırboyu adı verilen devletlere karşı «topyekûn savaş» stratejisine dayanan saldırılar düzenlenmektedir. Nükleer silâh kullanma tehdidini de kapsayan bu strateji, Güney Afrika Cumhuriyeti'ndeki yönetici sınıfın saldırgan niteliğini olduğu kadar, bu rejimin Afrika ve dünya barışı ve güvenliği için ne denli büyük bir tehlike oluşturduğunu da ortaya koymaktadır.

Afrika'da devrimci sürecin daha da gelişmesinde geniş devrimci hareketlerin, özellikle Angola ve Mozambik'te görüldüğü gibi, Marksist-Leninist partilere dönüştürülmesi büyük bir önem taşımaktadır. Biz, bu partileri Afrika'nın Marksist-Leninist öncüsünün birer parçası saymaktayız. Sarsıl-

madan ve ilkesel olarak anti-emperyalist, toplumsal ilerleme politikası güden ülkeler ve partiler Marksist-Leninist bilimin yaratıcı biçimde gelişmesine önemli katkıda bulunabilirler. Bu ülkeler ve partiler Marksizm-Leninizm teorisinin Afrika topraklarında olduğu kadar dünyanın diğer bölgelerinde de uygulanabileceğini kanıtlayan canlı tanıklardır.

Afrika'daki yurtsever güçler en güvenilir, en ardıcıl ve ilkesel bağlaşıklarının uluslararası işçi hareketi olduğunu ve bunun merkezinde sosyalist topluluğun yer aldığını gitgide daha iyi anlamaktadırlar. Sosyal kurtuluş uğrunda savaşımın güçlenmesine koşut olarak proletarya enternasyonalizminin teori ve pratiğinin de anlamı yükselmektedir. Biz, bu konuyla ilgili bir tek noktaya değinmek istiyoruz ki, o da şudur: İşçi sınıfının yönetimde bulunduğu devletler için, devrimin utkuya ulaştığı diğer ülkeler halklarının dileği üzerine, askersel yardım dahil, her türlü yardımda bulunmak başta gelen ödevdir. Amacı, devrimci kazanımları pekiştirmek, savunmak ve geliştirmek olan böyle bir yardıma müdahale gözüyle bakılamaz ve bakılmamalıdır. Bunun yanısıra yerli devrimci güçlerin ödevi, emperyalistlerin ve onların bağlaşıkları olan kimselerin sosyalist ülkelere yönelik saldırılarına ideolojik ve politik bakımdan karşı koymaktır.

Güney-Batı Afrika Halk Örgütü (SWAPO) Başkanı *Tulinane Emvula* şunları söyledi: Ağır bir sosyal ezgi altında yaşayan Namibya halkının deneyimleri, onun örgütümüzün kurtuluş, sömürgecilğe son verme ve ulusal bağımsızlığa kavuşma uğrunda çağrısının anlamını tamamiyle kavramasına yardım etmektedir. Bu bilinç Namibya halkını savaşımında birleştirdi ve örgütümüze Güney Afrika'daki askersel güce, düşmanın aklından geçmeyen ölçüde karşı koyma olanağını verdi. Biz sadece bağımsızlığa kavuşmak için değil, aynı zamanda halkımızı sosyalist geleceğe doğru yöneltmeye kararlıyız.

AUK Başkanı *Oliver Tambo* konuşmasında şunları belirtti: Dünya devrimci sürecinin üç akımı, yani sosyalist sistem, uluslararası işçi hareketi ve ulusal kurtuluş hareketi arasındaki birlik, emperyalizm, sömürgecilik, ırkçılık, faşizm, siyonizm güçlerine ve insanın insan tarafından sömürülmesine karşı utkunun sağlanması için zorunlu önkoşuldur.

Güney Afrika koşullarında Pretorya'daki faşist rejimin yıkılmasını, apartayd sisteminin ortadan kaldırılmasını ve ülkenin halk tarafından yönetilen bir demokratik halk devleti haline gelmesini isteyen tüm ulusal ve sınıfsal güçlerin birliğinin sağlanması, devrimin başarıya ulaşması için en başta gelen zorunluluktur. Bu da, birlik sağlamanın teknik bir nitelik taşımadığını, geçici bir önlem olmadığını, tam tersine stratejik bir anlam taşıdığını göstermektedir.

Güney Afrika Cumhuriyeti'ndeki apartayd, emperyalist egemenlik sisteminin bir simgesidir. Bu sistemin çıkarlarını savunan sosyal güç, tekeli

sermayedir. Bu nedenle de apartayd'ın, yani ayrımcılığın başlıca iki yönü vardır: ekonomik sömürüyü sürdürmek ve emekçilere karşı ezgi politikası uygulamak. Durum böyle olunca AUK'nın başta gelen ödevi, demokratik devrimin utkusunu uğrındaki ortak savaşında sınıf kökeni gözetmeden tüm zenci halkı birleştirmektir. AUK ile bağlaşıklarının karşısında beyaz ırktan olanlar arasında demokratik bir hareket yaratmak ve bunlarla ezgi altındaki büyük çoğunluğu utku adına birleştirmektir.

Biz, yığınsal eylemlerin, kalıcı bir birlik sağlanmasında, devrimci akımı oluşturan ulusal ve sınıfsal güçlerle çeşitli örgütler arasında geniş bir bağlaşıklık kurulmasında bir okul görevi gördüğü kanısındayız. Bu nedenle yığınların seferber edilmesi işi bizim stratejik anlayışımızın özünü oluşturmaktadır. Halka yaptığımız «Düşmana karşı bütün cephelerde savaşım yürütünüz!» çağırısı gibi başlıca taktik sloganımız da bu anlayışa dayanmaktadır.

Yeryüzünün her yerindeki ve özellikle Güney Afrika'daki anti-emperyalist güçlerin başarıları Güney Afrika Cumhuriyeti'ndeki halkların, başını Afrika Ulusal Kongresi'nin çektiği hareketin amaçları etrafında birleşmesine büyük katkılarda bulunmaktadır. Zimbabve, Mozambik, Angola, Gine-Bissao ile Vietnam, Afganistan ve Nikaragua'da ulaşılan utkular bizim konularımızın doğruluğunu kanıtlamaktadır. Güney Afrika'daki kurtuluş hareketi yığınların politik aktifliğini yükseltmekte, askersel yöntemler kullanılan eylemlerini artırmakta ve böylelikle demokratik devrimin utkusuna adına eylem gösteren geniş ulusal ve sınıfsal güçlerin seferber edilmesinde ve birleştirilmesinde yeni bir basamak rolünü oynamaktadır.

Segiet al Hamra ve Rio de Oro Halk Kurtuluş Cephesi (POLISARIO) heyeti yöneticisi şunları belirtti: Halklar ile sömürgeciler, özgürlüğü savunanlar ile ezgiyi ve işgali getirenler arasındaki çatışmalarda ulusal kurtuluş hareketi en başta yer almaktadır. Sahra halkının savaşkan öncüsü olan cephemiz dünya ulusal kurtuluş hareketinin bölünmez bir parçasıdır; bizim kurtuluş uğrındaki silâhli savaşımız da hareketin başarılarına katkıda bulunmaktadır.

Ülkemizdeki ulusal kurtuluş hareketi, her tarihsel aşamanın istemlerine uygun olarak gelişti ve POLISARIO Cephesi'nin oluşmasına yol açtı. Beş yıldan beri barışsever halkımız yurdundan yuvasından kovulmuş olarak acıklı bir yaşam sürdürmektedir. Bu, halkımızı yeryüzünden silip süpürmeye yönelik bir savaşın sonucudur. Fas'taki, yeni yeni topraklar ele geçirmeye hevesli rejimin dayattığı savaşa biz kurtuluş savaşları tarihimizde eşî görülmemiş bir direnişle karşı koyuyoruz.

Sahra halkı, geleceğin ödevlerini gerçekleştirmek, genç devletini 1976'da kurulan Sahra Arap Demokratik Cumhuriyeti'ni güçlendirmek için de büyük çabalar harcıyor. Biz, sömürgecilikten miras kalan alfabesizliğin

ortadan kaldırılması gibi soylu ve güç bir savaşımı başarıya ulaştırmaya aktif olarak katılıyor, alfabetizliğin ortadan kaldırılması kampanyaları yürütüyor, okullar, öğrenci yurtları, çocuk bahçeleri ve yuvalar meydana getiriyoruz. Aynı zamanda sağlığın korunmasına hastaneler kurulmasına ve ulusal sağlık personelinin yetiştirilmesine büyük önem veriyoruz.

Bugün Sahra Arap Demokratik Cumhuriyeti, Sahra halkının isteklerinin yasal temsilcisi olarak uluslararası alanda geniş ölçüde tanınmakta ve Afrika halklarının güçlü dayanışmasından yararlanmaktadır. Batı Sahra'nın sömürgecilikten kurtulması sorunu Birleşmiş Milletler ile Afrika Birliği Örgütü (ABO) ve bağlantısız ülkeler örgütleri tarafından incelendi. Ve bunların hepsi de, halkımızın yazgısını özgürce saptamak ve bağımsızlığa kavuşmak hakkını kabul etti. Birleşmiş Milletler Örgütünün 1980'de toplanan Genel Kurulu bu haklı davanın yasal ve adil olduğunu yeniden doğruladı, Fas'ın ülkemizin topraklarını işgal etmesini kınadı, POLISARIO'yu Sahra halkının biricik yasal örgütü olarak kabul etti ve POLISARIO Cephesi ile Mavritanya arasında, Cezayir'de imzalanan sözleşmeyi selâmladı.

Sahra halkı, savaşkan öncüsünün yönetimi altında, Sahra Arap Demokratik Cumhuriyeti'nin işgal altında bulunan toprakları tamamiyle kurtarıncaya, Afrika'nın Kuzey-Batı bölgesinde adil ve sürekli bir barış sağlanıncaya kadar savaşımı sürdürecektir.

ARAP DÜNYASINDA SINIFSAK DEĞİŞİKLİKLER

Suriye Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi *Visal Fara*, Arap kurtuluş hareketinin gitgide daha belirgin bir sosyal ve sınıfsal niteliğe büründüğünü belirttiikten sonra konuşmasına şöyle devam etti: Hareketimizin dış düşmanları, iç düşmanlara, yani feodal toplumun kalıntıları olan sömürücü sınıflara ve asalak burjuvaziye dayanmaktadır. Bu katmanlar, ilerici rejimi tehdit eden saatli bomba rolünü oynamaktadırlar. Her ne kadar gericiilerin sayısı azsa da, dışarda kendilerine para ve silâh sağlayan bağlaşıkları bulunduğu için, bunlar büyük bir tehlike oluşturmaktadırlar.

Kuşkusuz, Arap kurtuluş hareketinde, şu veya bu bölgede yükselişler, ya da düşüşler olmaktadır. Böyle olsa da, başarısızlıklardan hareketin bunalım geçirdiği sonucu çıkarılmamalıdır. Elbette ki hareketimiz birçok ciddi güçlüklerle karşı karşıya kalıyor. Ama bu güçlüklerle çöküş veya bunalım işareti gözüyle bakılması doğru değildir. Tam tersine, bunları yükseliş halindeki hareketin karşılaştığı güçlükler saymak gerekir.

«Filistin Sorunları» dergisinin redaktörü *Feysal Haurani* konuşmasında şunları belirtti: Filistin halkı ilk büyük ulusal başarılarını, gündemde si-

lâhli savaşım yer aldıktan ve Filistin Kurtuluş Örgütü kurulduktan (1964–1965) sonra kazanmaya başladı.

Bu başarıların sosyalist topluluk, kapitalist devletlerdeki işçi sınıfı ve gelişmekte olan ülkelerdeki ulusal kurtuluş hareketi arasındaki devrimci bağlaşıklığın dünya ölçüsünde güçlendiği bir zamanda elde edilmesi bir rastlantı değildir. Filistin halkının ulusal savaşımındaki güçler dengesi, siyonizme ve emperyalizme, dünya devrim süreci karşısında açık tutum almadan direnebileceklerini düşünenleri azınlıkta bırakacak biçimde değişmektedir. Şimdi Filistin halkının doğal bağlaşıkları ile birleşmeden utkuya erişemeyeceği bilincine varmış olan ilerici güçler ön plâna geçmektedir.

1968 yılında Filistin Kuruluş Örgütü, Filistin'deki devrimci örgütlerin eline geçti, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle, komünist, ilerici, demokratik partilerle ve ulusal kurtuluş hareketleriyle ilişkilerin güçlenmesi süreci başladı.

Libya Arap Sosyalist Halk Cemahiriyesi Genel Halk Kongresi heyetini yöneten *Mustafa al Gayluşi* şöyle dedi: Ülkemiz halkının, Muammer Kaddafi'nin yönetiminde, emperyalizme ve gericiliğe karşı olan ve nefret ettiği yabancı egemenliğine ve gericiliğin ezgisine son vermeyi amaçlayan savaşımının 1 Eylül 1969'da utkuya ulaşmasından bu yana on yılı aşkın bir zaman geçti.

1 Eylül devrimi ulusal kurtuluş için girişilen bir yurtseverlik hareketiydi. Bu devrim ülkedeki ABD ve İngiliz askersel üslerinin sökülmesi, ülke ekonomisini ve özellikle tarımı ellerine geçirmiş olan eski İtalyan faşistlerinin sınırdışı edilmesi olanaklarını sağladı. Yabancı sömürücülerin elindeki petrol ve sigorta şirketlerinin ve bankaların derhal «Libyalılaştırılmasına» girişildi ve Libya halkının eline geçen bu işletmeler ulusal ve genel Arap ekonomilerinin, uluslararası işbirliğinin hizmetine verildi.

Ülkede halk yönetimini ilan eden belgede, özgürlüğün bölünmez bir bütün olduğu, dünyanın her yerinde savunulması gerektiği belirtildi. Bu nedenle Libya halkı Filistin'li kardeşleriyle, siyonizme ve emperyalizme karşı topraklarının geri verilmesi ve burada özgürlük ve egemenlik içinde yaşamayı uğrundaki savaşımında omuz omuza yer almayı stratejik bir birlik saymaktadır. Biz, Filistin Arap halkı özgürlüğüne kavuşmadıkça kendi özgürlüğümüzün tam olamayacağı kanısındayız. Biz Lübnan topraklarını parçalamak ve ülke halkının özgürlüğünü ayaklar altına almak isteyen siyonistlerin ve emperyalizmin komplolarına karşı koyan Lübnan halkının yanında yer alıyoruz.

Libya Arap halkı Afrika'da, Asya'da ve Latin Amerika'da emperyalizme, siyonizme ve ırkçılığa karşı koyan kardeşlerinin savaşımını candan destek-

lemektedir. Halkımız dünya emperyalizmine ve sömürgeciliğin her çeşidine karşı savaşım yürüten ilerici güçlerden yanadır.

Lübnan Komünist Partisi Kültür Sorunları Komisyonu üyesi *Samir Saad* konuşmasında şunları belirtti: Arap ulusal kurtuluş hareketinin içeriği ile – ki bunu zamanımızın başlıca niteliği olan kapitalizmden sosyalizme geçiş ve aynı zamanda bu hareketin sosyalist devrimin bir parçası olarak işgal ettiği somut yer belirlemektedir – onun sınıfsal yönetimi, ki bugün tüm Arap dünyasını ele alacak olursak bu yönetimde burjuva çevreleri egemendir, arasında bir çelişki vardır. Bize göre, hareketin geçirmekte olduğu bunalımın kaynağı burada gizlidir. Burjuvazi ulusal-demokratik devrimin programını yaşamda uygulayacak durumda değildir. Çünkü zamanımızda bu programın gerçekleştirilmesi sosyalizme, işçi sınıfının devrimci-demokratik bağlaşıklıkta öncülük rolünün gerçekleştirilmesine bağlıdır. Bu nedenle Arap ulusal kurtuluş hareketinde bunalımın diğer bir temel görünümünü bugünkü yönetimin devrimci seçeneğinin olgunlaşma sürecinin sonra ermemiş olması oluşturmaktadır.

Bahreyn Ulusal Kurtuluş Cephesi temsilcisi *Yusuf al Hasan* şöyle dedi: Bizim cephemiz 15 Şubat 1955'te kuruldu ve böylelikle ülkedeki işçi sınıfının ve tüm emekçi yığınlarının savaşımında yeni bir dönem başladı. Büyümekte olan işçi sınıfının saflarından, halkın en iyi savaşım geleneklerini benimseyen devrimci parti doğmuş oldu.

Partimiz Bahreyn'de, Basra Körfezi'nde ve Arap Yarımadası'nda durumu çokyanlı olarak gözden geçirdikten sonra savaşımın bugünkü aşamadaki niteliğinin ulusal-demokratik devrim aşaması olduğu sonucuna vardı. Bu savaşımın çerçevesi içinde ulusal kurtuluşun ödevleri politik bağımsızlığın pekiştirilmesi ve ekonomik bağımsızlığın gerçekleştirilmesi ödeviyle iç içe girmektedir. Basra Körfezi'ndeki tüm ülkelerde ulusal kurtuluş hareketi, benzer ödevlerle karşı karşıya bulunmaktadır.

Emperyalizm bu ülkelerde gelişen devrimleri ve değişiklikleri «önlemek» çabası içindedir. Bu amaçla yenisömürgecilik yöntemleri uygulayarak Basra Körfezi devletlerindeki yönetici ailelerle, büyümekte olan burjuvazinin çıkarlarını dünya kapitalist ekonomisinin çıkarlarına bağlamaktadır. Buradan çıkan sonuç şudur: Emperyalizmin egemenliğine ve tekellere karşı başarılı savaşım yürütmek, ancak bu egemenliğin dayanmakta olduğu iç temel, yani komprador, asalak burjuvazinin ortadan kaldırılmasıyla gerçekleştirilebilir. Bu ödevlerin çözülmesiyle ilgili savaşım, işçi sınıfının, bütün emekçilerin sendikal ve sosyal haklar uğrunda, yaşam koşullarının iyileştirilmesi uğrunda yürüttükleri savaşım arasında sıkı bağlar vardır. Burada ilk önce gerçekleştirilmesi gereken şey, toplumun demokratikleştirilmesi, açık parlamento seçimleri yapılması ve ulusal-ilerici partilere ey-lem özgürlüğünün tanınmasıdır.

Umman Halk Kurtuluş Cephesi'nin temsilcisi *Ahmad Salim*, Basra Körfezi bölgesinde emperyalizmin iç desteğinin tipik bir örneğini Sultan Kabus rejiminin oluşturduğunu belirterek şunları söyledi: Bundan bir süre önce ABD ile Umman arasında varılan anlaşma, sultanın emperyalizm karşısında yaltaklanma politikasını sürdürmeye ve ülkemiz topraklarını Amerikan emperyalistlerinin bölgenin işçileri karışma plânlarının emrine vermeye kararlı olduğunu göstermektedir. Bu ise, komşu ülkelerin bağımsızlıkları için de bir tehlikedir. Sultan Kabus böyle hareket etmekle, ABD'nin, bölgemizdeki silahlı güçleri için dayanak noktaları bulma isteklerine karşı koyan halkların öfkesi nedeniyle kısılmış olduğu çıkmaz sokaktan kurtulmasına yardım etmektedir.

Suudi Arabistan Komünist Partisi heyeti yöneticisi *Abdu Bahman Saleh* şunları belirtti: Ülkemizdeki yığınların bilinçli politik eylemleri, proletaryanın sınıf savaşımı alanında belirmesine sıkı sıkıya bağlıdır. Proletarya yabancı tekellerin işletmelerinde meydana gelmiş ve sınıfsal ve ulusal çıkarlarını aynı düşmanın engellemesi dolayısıyla daha başlangıçtaki sınıfsal savaşımı ulusal savaşıma bağlı olarak geliştirmiştir.

Ülkede 1953 yılının Ekim ayında «İşçi-Komisyonu» kuruldu ve yığınların örgütlenmesinde merkez rolünü oynamaya başladı. «ARAMCO» adlı petrol tekel bu komisyonu emekçilerin temsilcisi olarak kabul etmek zorunda kaldı. Komisyonun kurulması proletaryanın kendiliğinden gelişme savaşımının, örgütlü bir politik savaşım haline dönüşmesinde önemli bir rol oynadı. Aradan kısa bir süre geçtikten sonra işçilerin ve aydınların en bilinçli, ilerici bölümünün katılmasıyla «Ulusal Reform Cephesi» adı verilen gizli bir politik örgüt kuruldu. 1956 yılında bu cephenin yönetimi altında, «ARAMCO»nun keyfi hareketlerine, ABD'nin egemenliğine ve ülkedeki Amerikan askersel üslerine karşı büyük grevler örgütlendi. Bir süre sonra «Ulusal Reform Cephesi» adını değiştirerek «Ulusal Kurtuluş Cephesi» oldu ki, bugün partimiz bu örgütün geleneklerini sürdürmektedir.

1979 yılında Suudi Arabistan, ülkedeki rejime ve Amerikan emperyalizmine karşı düzenlenen en büyük yığınsal harekete tanık oldu. Ülkenin doğu bölgelerindeki olaylara onbinlerce kişi katıldı ve yüzlerce silahlı militan Mekke'nin kutsal yerlerini işgal etti. Her ne kadar yönetici çevreler bu hareketi bastırmış olsalar da, savaşımın alevlerini söndürecek durumda değildirler. Çünkü, bunun temelinde ekonomik, toplumsal ve politik nitelikte somut etmenler yer almaktadır.

Suudi Arabistan Komünist Partisi, ülkedeki iç durumun çeşitli yönlerini ve partimizin başlıca ödevlerini gözden geçirdikten sonra şu sonuca varmıştır: Başlıca darbe, ABD emperyalizmine bağlı olan otokratik rejimin ortadan kaldırılmasına yöneltilmeli ve bunun için bütün güçler seferber edilmelidir. Bu amaca ulaşıldıktan sonra ulusal-demokratik bir rejim kurul-

malı ve bu rejim halkın büyük çoğunluğunun çıkarlarını dile getirmelidir. Biz, bu görüşe uygun olarak savaşım taktiğimizi hazırlamakta, bağlaşıklar meydana getirmeyi ve çeşitli toplumsal ve politik gruplarla ilişkilerimizi saptamayı plânlamaktayız.

Yığınsal hareketin geliştirilmesi halk arasında örgütlenme ve politik eylem yürütme çalışmalarına daha büyük önem verilmesini gerektirmektedir. Tüm ulusal-demokratik güçler arasında birlik sağlanması başta gelen ödevdir.

Sudan Komünist Partisi heyeti yönetmeni, ilkönce Arap ulusal kurtuluş hareketinin dış bağlaşıkları sorunu üzerinde durmak istediğini belirterek konuşmasını şöyle sürdürdü: Anti-emperyalist bağlaşıklar sloganı, ne çeşit somut durumlarda ortaya atılırsa atılsın, daima sınıfsal bir nitelik taşımaktadır. Nesnel gereksinimler, erkte olsun veya olmasın, ulusal sermayecilerle küçük burjuvazinin belirli katmanlarını somut tarihsel koşullar içinde bu sloganı ortaya atmaya zorlayabilir. Ulusal kurtuluş hareketine gelince, sözkonusu sloganı, o, sınıfsal yapısının karmaşıklığına ve çeşitliliğine, yöneticilerinden bir kısmının erke geldikten sonra tutumlarını değiştirme olasılığına karşın, her zaman ortaya atabilir; ikinci olarak, geri kalan toplumsal katmanların sınıfsal çıkarları savaşımın önüne belirli sınırlar çizebilir; dolayısıyla savaşımı sonuna kadar yürütmekte çıkarı olan sadece işçi sınıfıdır; üçüncü olarak, anti-emperyalist bağlaşıklık sloganı, proletarya ile ulusal-demokratik güçlerin kurtuluş hareketindeki konumlarını güçlendirmektedir.

Bu sloganın ortaya atılması genellikle ideolojik ve politik savaşım ile ilişkilidir. Sudan'da bu savaşım aşağıdaki sorunlar etrafında gelişmiştir: Sınıfsal konularda ulusal istekler ve uluslararası dayanışma arasında ilişkiler kurulması; komünistlere «Sovyetler Birliği ajanı» oldukları suçlamasının yöneltmesi ve komünistlerle ulusal hareket arasında işbirliğinin önlenmesinin denemesi; «Sovyet emperyalizmi» uydurmasının yaygınlaştırılması.

Sudan işçi sınıfı ve onun partisi bu sorunlarla ilgili savaşım yürütmüşler ve ülkedeki demokratik örgütlerle uluslararası demokratik örgütler arasında, daha ülkenin bağımsızlığa kavuşmasından önce ilişkiler kurulması yolunu açmayı başarmışlardır.

Bizim anti-emperyalist bağlaşıklık sloganımız dışarda da saldırılara uğramaktadır. Örneğin, tüm dünya gericileriyle birlikte, Sovyetler Birliği'ne ve sosyalist topluluğun diğer ülkelerine karşı iğrenç bir propaganda yürüten Maocular bunların arasında yer almaktadır. Maocuların «iki süper devlet» karşısında «bağımsız tutum» istemeleri, sosyalist ve emperyalist «cepheleri» «eşdeğer» saymaları zaman zaman bağlantısızlar hareketi üzerinde olumsuz etkiler yapmaktadır.

Buraya kadar söylediklerimizden aşağıdaki sonuçları çıkarabiliriz:

Birincisi, işçi sınıfı, anti-emperyalist bağlaşıklık sloganının benimsenmesi ve korunmasında hattâ aynı sloganın ulusal ve küçük burjuvazinin belirli katmanları tarafından ortaya atılması hallerinde bile küçümsenmemesi gereken bir rol oynamaktadır.

İkincisi, anti-emperyalist bağlaşıklık sloganının erkteki ulusal ve küçük burjuva katmanları tarafından ortaya atılması hallerinde uluslararası işçi hareketi ulusal kurtuluş bölgesindeki işçi sınıfı ve demokratik güçlere karşı enternasyonalist ödevlerinden vazgeçmemelidir. Bu, işçi sınıfıyla demokratik güçlerin baskı ve ezgisiyle karşı karşıya kalmaları durumunda da geçerlidir. Demokrasinin savunulmasında dayanışma gösterilmesi ulusal kurtuluş hareketleriyle uluslararası işçi sınıfı arasındaki birliğin en önemli dayanaklarından birini oluşturmaktadır.

HALKLARIN KENDİ YAZGILARINI ÖZGÜRCE BELİRLEMESİ İLKESİ VE PROLETARYANIN SAVAŞIMI

İrlanda Komünist Partisi Genel Sekreter Yardımcısı *James Stewart*, konuşmasında şunları söyledi: Britanya emperyalizminin Kuzey İrlanda'daki bunalımının sürüp gitmesi, halkımıza 1920'de ülkenin bölünmesi sorununun dayatılmasının sonuç vermediğini göstermektedir. Biz komünistler, diğer anti-emperyalist güçlerle birlikte soruna yeni bir çözüm yolu bulmayı ödev sayıyoruz. Bu çözüm yolu İrlanda'lı emekçilerin yazgılarını özgürce belirleme hakkının gerçekleştirilmesine yol açmalı, aynı zamanda halkımızın sosyalizm yolunu tutmasına yardım etmelidir. Çünkü, ulusal bağımsızlığı güvence altına alan sadece sosyalizmdir.

Kuzey İrlanda'da tüm ülkede işçi sınıfı ile bağlaşıklarının birleştirilmesi uğrunda savaşımda, işçilerin ve demokratik hareketin bu savaşıma aktif olarak katılmalarını sağlama çabalarında İrlanda Komünist Partisi demokratik isteklerle ilgili bir program ortaya atmıştır. Programda öngörülenler şöyle sıralanabilir: Bütün baskı yasalarının vakit geçirilmeden ortadan kaldırılması; özel mahkemelerin çalışmasına son verilmesi; olağanüstü durum ve terörizmi önleme yasaları gereğince hapse atılanlara politik tutuklu hakkının tanınması; «yasaları ve düzeni savunma» adlı ünlü örgüt tarafından uygulanan işkencelere son verilmesi; polisi baskıya başvurmakla suçlayan dilekçelerin açıkça işleme konması ve kanıt ortaya konduğu hallerde suçlulara karşı dava açılması; «krallık polisi» adı verilen örgütün dağıtılması ve yerine devlet polisi örgütünün kurulması; «Olster'i savunma alayının» dağıtılması.

Programda ayrıca şu istekler yer almaktadır: Kuzey İrlanda'daki Britanya askersel birliklerinin kışlarına çekilmesi ve ileride bunların tamamen geri alınması; Kuzey İrlanda'lı yurttaşlar için, bir Vatandaş Hakları Yasası

hazırlanması; Kuzey İrlanda'nın «doğrudan doğruya» Londra'dan yönetilmesine son verilmesi ve bu hakkın Vatandaş Hakları Yasası'na uygun olarak kararlar alacak ve bütçe-maliye alanında yetkilere sahip olacak Kuzey İrlanda parlamentosuna devredilmesi.

Son olarak, İrlanda Komünist Partisi programında dile getirilen istek gereğince, Britanya hükümeti İrlanda'nın içişlerine politik, askersel ve ekonomik alanda her türlü müdahaleden, tüm toprak isteklerinden vazgeçeceğini ilân etmeli ve Kuzey İrlanda ile Güney İrlanda halkına gelecekte çıkarları için en uygun gördüğü yapısal biçimi saptama hakkını tanımalıdır.

Demokratik haklarla ilgili hareket, anti-tekel yasalar temeline dayalı olarak, emekçilerin yaşam düzeyinin iyileştirilmesi savaşımını da kapsamaktadır. Biz, sadece Britanya sermayesine karşı savaşım yürütmekle kalmıyor, aynı zamanda İrlanda'nın her iki kesiminin de Ortak Pazar'dan çıkması için çabalar harcıyoruz.

Partimiz yığınlar arasında ardsız-arasız ideolojik ve politik çalışmalar yürütmektedir. Amacı onların özellikle birçok dış politika sorunlarında, yani Latin Amerika, Afrika ve Asya'da ulusal kurtuluş güçlerinin desteklenmesi, İrlanda cumhuriyetinin emperyalist askersel bir blok olan NATO'ya alınmasıyla tarafsızlığının ortadan kaldırılması denemelerine karşı direnilmesi, Avrupa'ya yeni Amerikan nükleer roketlerin yerleştirilmesinin protesto edilmesi, sosyalist ülkelere karşı anti-sovyetizm ve diğer propaganda biçimlerine başvurarak «soğuk savaş» yeniden kızıştırmaya denemelerinde bulunanlara kesinlikle karşı konulması gibi konularda birleştirilmelerini sağlamaktır.

Barış ve yumuşamanın sağlanması savaşımı, ulusların yazgılarını saptama ve işçi sınıfının kurtuluş savaşımından ayrılmaz. Emperyalistlerin bütün tehditlerine karşın bu savaş, dünya sosyalist sisteminin varolması, Sovyetler Birliği ile diğer sosyalist ülkelerin ardıcıl ve yapıcı barış politikası sayesinde nitel bakımdan yeni bir düzeye yükselmiştir.

Büyük Britanya Komünist Partisi Yürütme Komitesi Uluslararası İlişkiler Şubesi temsilcisi *Bert Ramelson*, konuşmasında şunları belirtti: Böyle bir konuyu ele alan bir konferansa katılan Britanya'lı bir komünist, İrlanda'nın zorla bölünmesi konusunu sükûtle geçiştirmekle yanlış hareket etmiş olurdu. Bu bölünme Kuzey İrlanda'lı yurttaşların büyük bir kısmını yazgılarını saptama olanağından yoksun bırakmaktadır. Ve eğer bu ülkenin bugün de yabancı bir emperyalist ülkenin, yani Büyük Britanya'nın işgali altında bulunduğundan, Britanya'daki büyük sermaye tarafından sömürüldüğünden söz etmezsek yine yanlışlık yapmış oluruz. Bir bakıma Kuzey İrlanda Büyük Britanya'nın son sömürgesidir.

Her şeyden önce şunu kabul etmemiz gerekir ki, biz, Büyük Britanya

Komünist Partisi olarak, Britanya işçi hareketini birleşmiş bir bağımsız İrlanda meydana getirmek gibi haklı bir dava güden Kuzey İrlanda halkıyla yığinsal bir dayanışma yoluna yönelmeyi başaramadık. Bunu yapmayı denemiş olmamız bizi haklı gösteremez. Apaçiktır ki, bu alanda ya yeterli çaba sarfetmedik, ya da şimdide dek Britanya işçi sınıfına, bunun sadece İrlanda'yı değil Britanya'yı da ilgilendiren bir sorun olduğunu anlatma yollarını bulamadık.

Kuzey İrlanda'nın sömürülmeye devam edilmesi sosyalist bir Büyük Britanya uğrunda savaşımı güçleştirmektedir. Bu alandaki sorumluluğumuzu bilen biz komünistler, Britanya işçi hareketini, İşçi Partisi'yle Tutucular Partisi'nin İrlanda sorununda güttükleri tek politikaya son verilmesi savaşımına daha etkili biçimde çekebilme çabalarını sürdüreceğiz.

Avustralya Sosyalist Partisi MK üyelerinden *Stavros Mavrantonis*, şunları söyledi: Avustralya'daki işçi sınıfının ve diğer ilerici katmanların çokuluslu korporasyonların saldırısına ve emperyalizmin egemenliğine karşı savaşımını dünya ölçüsünde anti-emperyalist hareketin bir bölümü sayılmalıdır. Bu savaşımın önemli bir parçası Avustralya yerlilerinin toprağa sahip olma hakkını savunmaktır. Bu, ulusal kurtuluş hareketinin özgün bir biçimidir ve son zamanlarda büyük bir güç kazanarak tüm ülkeye yayılmıştır.

Avustralya Sosyalist Partisi'nin 3. Kongresi'nde «Avustralya yerlileri ile Tores adalarında yaşayanlar ezgi altında tutulan ulusal azınlıklardır ... İkiyüz yıldır süren bir sömürgecilik yönetimi sonucunda bunların çoğu Avustralya işçi sınıfının bir kısmı haline gelmiştir» görüşü dile getirildi. Yerlilerin savaşımı Avustralya koşulları içinde bir ulusal kurtuluş hareketi ve anti-emperyalist savaşımın üç temel gücünün kuvvetlenmesine, Avustralya'ya özgü bir katkı sayılmalıdır. Partimiz yerli halkın kendi yazgısını belirleme hakkını desteklerken yerlilerin, işçi sınıfının tekellere karşı, sosyalist Avustralya için yürüttükleri savaşım için kazanılmasına verdiği önemi ortaya koymaktadır.

Yeni Zelanda Sosyalist Birlik Partisi MK Sekreteri *Marilyn Tucker*, ülkedeki işçi sınıfına karşı uygulanan sosyal baskının, yerli halka karşı ulusal ezginin arttırılmasıyla kaynaştığını belirttiikten sonra şöyle dedi: Nüfusun yüzde onunu oluşturan yerlilerin çoğu işçidir ve hem işçi, hem de ulusal azınlık olarak çift sömürüye hedeftir.

Yerlilerin gerçek ulusal eşitlik için savaş yürütmelerini engelleyen zayıflıkların başında bizce, ulusal soruna Marksist-Leninist açıdan yaklaşıl-maması yer almaktadır. Ülkede beyazlar olduğu kadar yerli işçiler de aynı ölçüde sömürülmekte ve yerliler ayrıca ırk ayırımı ile karşı karşıya bulunmaktadırlar. Böylelikle «aşırı sömürülenler» durumuna düşseler de, işçi hareketinin en ilerici çevreleri bile ulusal ezgi etmenini küçümsemek-

tedirler. Öte yandan yerliler arasındaki milliyetçiler sorunun sınıfsal yanına önem vermemekte ve bu tutum kendilerini zaman zaman beyazlara karşı bölücü girişimlere yönelmektedir.

Son zamanlarda gerek tüm halinde işçi sınıfının, gerekse milliyetçi grupların konularında ileriye doğru bir gelişme göze çarpmaktadır. İşçi hareketinde, ağır ağır da olsa, yerlilerin adetlerine göre yaşamak ve yazgılarını saptamak hakkına sahip bir ulusal azınlığı oluşturdukları anlayışı yer etmekte, bazı milliyetçiler ise, işçi hareketine daha fazla yakınlaşmakla, ulusal kurtuluş ve sosyal kurtuluş savaşımını birbirine bağlamaya başlamaktadırlar.

Partimizin başlıca ödevi, bu eğilimleri güçlendirmektir. Sınıf savaşımı kendi yazgısını özgürce belirleme ilkesini de kapsamaktadır. Yerli işçilerin sınıf savaşımına katılmaları, aralarından sendika militanlarının yetişmesine olanak sağlamakta ve yerliler, devrimci partiye girmeye başlamaktadırlar. Bu durum, aralarından Marksist sınıfsal konularda yer alacak yönetici kadroların yetişmesine olanak verecektir ki, bu da, gerçek ulusal savaşımın gelişmesinde birinci derece önem taşımaktadır.

Okyanusya'da ve Asya'da, işçi hareketiyle ulusal kurtuluş hareketinin emperyalizme karşı ortak savaşım yürütme gereksinimi gitgide göze çarpar bir hal almaktadır. Yeni Zelanda işçileri için, hükümetin Kore ve Vietnam saldırılarında emperyalizmi, askersel destek dahil, her bakımdan desteklemesi (bu örnekler daha da artırılabilir) ya da emperyalistlerle birlikte katil Pol Pot rejimini tanıması elle tutulur bir örnek oluşturmuştur.

İngiltere ile Fransa tarafından ortaklaşa yönetilen Vanuatu'nun bundan bir süre önce bağımsızlığına kavuşması da söz konusu gereksinimi doğrulamaktadır. Her ne kadar Vanuatu'da Marksist bir örgüt bulunmasa da, dünya devrim sürecindeki üç akım, adı geçen ülkede halk savaşımının anti-emperyalist yönde gelişmesine geniş ölçüde yardım etmiştir.

Asya ile Okyanusya'yı kapsayan güçlü ve birleşmiş sendikal hareket ulusal kurtuluş savaşımının gelişmesine olduğu kadar, bölgedeki ülkelerin anti-emperyalist konularının biçimlenmesine ve pekişmesine son derece büyük katkıda bulunacaktır.

KAPİTALİZMİN ÇIKMAZ SOKAKLARI

Emperyalizmin kapitalist gelişmeyi dayattığı ülkelerin temsilcileri, gerek Asya'da, gerekse Afrika veya Latin Amerika'da, bu yolun tutulmasıyla gerçek bağımsızlık sağlama, gerikalmışlığı yenme ve halkın yaşam düzeyini iyileştirme sorunlarının çözüme bağlanmasına olanak sağlamadığını belirtmişlerdir. Her üç kıtada birçok ülkeler kapitalizme bağlı askersel dikta-

törlüklerin yönetimi altına düşmüşlerdir. Diğer bazılarında burjuva demokratik hükümetler kurulduysa da, bunlar kapitalizmin sınırlarını aşamadıkları için düştükleri çıkmaz sokaktan kurtulma yolunu bulamamaktadırlar. Bu konuda söz alanlar, komünistlerin en geniş halk katmanlarının çıkarlarına yanıt verecek olan demokrasi ve sosyal ilerleme yolunu gösterdiğini vurgulamışlardır.

ASKERSEL DİKTATORLUKLERE SON VERME SORUNU

Endonezya Komünist Partisi MK üyesi ve Dış Komite Sekreteri *Thomas Sinuraya* konuşmasında şöyle dedi: Partimizin 50'li yıllardaki savaşım tarihi, en büyük başarıların Marksist-Leninist plâtfoma, proletarya enternasyonalizmi ilkelerine, başta işçi sınıfı olmak üzere halk yığınlarıyla bağları güçlendirmeye, Sovyetler Birliği Komünist Partisi ve uluslararası komünist hareketiyle ilişkileri pekiştirmeye önem verildiği dönemlerde elde edildiğini göstermektedir. Bunun tersi olan her türlü konum devrim için zararlı sonuçlanmıştır. Bunun kanıtı, 60'lı yılların ortalarında, başta Maoocu nitelik taşıyanlar olmak üzere, ideolojik ve politik yanlışlıkların, partinin öncül rolünü yaralaması üzerine yaşanan feci deneyimdir. Söz konusu yanlışlıklar partinin kışkırtmalara karşı koymasını ve sınıf düşmanına darbeler indirmesini engellemiş, devrimde yönetici güç olarak hareket etme yolundaki potansiyel olanaklarını ortadan kaldırmıştır.

Bugün Komünist Partisi ülkede örgütsel bakımdan yeniden toparlandığı ve Marksizm-Leninizm, proletarya enternasyonalizmi konularında yer alan yönetici organları kurulduğu için Endonezya'lı komünistler EKP'nin güçlenmesi ve başta işçiler olmak üzere yığınlar arasında politik çalışmaların genişletilmesi amacıyla her türlü çabayı harcıyorlar. Bu arada Endonezya'yı yeniden yabancı tekellerin ve feodal toprak sahiplerinin egemenliğine teslim eden bugünkü rejime karşı savaşımı da sürdürüyorlar.

Biz, ülkedeki kanlı rejimi devirmek ve onun yerine anti-emperyalist, ulusal demokratik bir hükümet getirmek için savaşım yürüten bütün anti-emperyalist ve demokratik güçlerle bağlaşıklık kurma yollarını araştırıyoruz. EKP, dünya komünist hareketi çerçevesi içinde bütün kardeş partilerle, emperyalizme ve gericiliğe karşı, ulusal kurtuluş, demokrasi, ilerleme ve sosyalizm için savaşan bütün güçlerle işbirliğini güçlendirmektedir. Partimiz bütün bu ödevleri gizlilik, baskı ve polis kovuşturmaları altında yaptığından dolayı büyük güçlüklerle karşılaşmaktadır. Bugün için yeterli ölçüde güçlü olmayan partimiz, durumunu ancak zamanla iyileştirebilecektir. Başlarında Suharto'nun bulunduğu sağcı generallerin yönetimi altındaki gerici, kanlı terör, partinin yığınsal temelinin yeniden kurulması yolunda büyük bir engel oluşturmaktadır.

Gericiler ve yönetici çevreler dinsel bağınazlığı (başka bir deyişle anti-komünizmi) alevlendirmek için, başta müslümanlık olmak üzere din etmeninden yararlanıyorlar. Anti-komünizm politikasını sürdürüyor ve kendileri için elverişsiz bir durum ortaya çıkınca komünistlerle «hesaplaşıyorlar». Buna, dış politikada da tanık oluyoruz. Yine de ödevlerimizin çok güç olmasına karşın, komünistler Endonezya halkını ulusal ve toplumsal kölelikten kurtarmak gibi tarihsel görevlerini yerine getirmek için çabalar harcıyorlar. Parti, görüşlerini politik belgelerinde açık olarak ortaya koymakta ve yönetimdeki rejimin halk aleyhtarı niteliklerini belirterek bu bunalımlı durumdan çıkış yollarını göstermektedir. Toplumumuzda komünistlere karşı uyandırılan önyargıların ortadan kaldırılmasına koşut olarak, çeşitli halk katmanlarını kapsayan demokratik muhalefet büyümekte ve rejim varlığını tehdit eden tehlikeyi gitgide daha iyi anlamaktadır.

Kanımıza göre, arkasında 60 yıllık bir savaşım deneyimi bulunan Endonezya Komünist Partisi, diğer devrimci ve demokratik güçlerle eylemliliği yapmak ve dünya devrim hareketinin üç temel akımıyla dayanışma halinde olmak koşuluyla, Endonezya halkının sadece ulusal değil, sosyal kurtuluşunu da sağlayacaktır.

Türkiye Komünist Partisi temsilcisi, ülkesindeki askersel cuntanın daha önceki hükümetin politikasını başlıca üç yönde sürdürdüğünü belirterek şunları söyledi: Birincisi, NATO'nun ve emperyalizmin çıkarlarını izliyor. İkincisi, cunta önceki hükümetin Uluslararası Para Fonu tarafından dikte edilen ekonomik politikasını sürdüreceğini ilân etti. Üçüncüsü, yurtsever ve ilerici halk güçlerine karşı devlet terörünü daha geniş ve sert ölçülerde ve sistematik bir biçimde sürdürüyor. Cunta ilerici güçlere, öncelikle işçi sınıfı ve örgütlerine karşı cepheden bir saldırıya geçmiş bulunuyor.

Cunta «hem sol hem de sağ terörizmin kökleri kurutulduktan sonra» ve «demokrasi sağlam temellere oturdulduktan sonra» geri çekileceğini açıklıyor. Bu açıklamaların anlamı, diktatörlüğü daha da yalıtılmaktan korumak, cuntaya karşı birleşebilecek güçleri bölmek, işçi sınıfına ve ilerici güçlere karşı saldırıyı daha kolay yürütebilmektir. Eğer cuntacı generaller amaçlarına ulaşabilirse, bu yalnızca demokratik güçlerin savaşımını son derece zorlaştırmakla kalmayacak, aynı zamanda rejimin faşistleşmesi tehlikesini de artıracaktır.

Güncel taktik amacımız, cuntanın uluslararası ve ulusal plânda yalıtılması, en geniş politik ve sosyal güçlerin cuntayı devirme amacıyla birleştirilmesi ve harekete geçirilmesidir. İşçi sınıfı, köylülük, orta katmanlar ve burjuvazinin cuntanın ekonomik politikasından zarar gören kesimleri, nesnel olarak diktatörlüğe karşı hareketin sosyal tabanını oluşturuyor. Tekeller arasındaki ve bizzat cunta içindeki olası çelişkilerden akıllıca yararlanmak gerekiyor. Askersel diktatörlüğe karşı politik platformun anti-emperyalist, anti-tekell ve demokratik bir yönelimi olmalıdır.

Brezilya Komünist Partisi heyeti başkanı konuşmasında şunları belirtti: Ülkemizin kapitalist gelişmesi, kapitalizm öncesi üretim ilişkilerinin sürdürülmesi koşulları içinde gerçekleştirilmektedir. Bu gelişmeyi yöneten, silâhlı güçlerin egemen oldukları Brezilya devletidir. Egemen sınıflar ülkede, hattâ sendikal yaşamı bile denetlemektedirler.

1964'te gerçekleştirilen ve ulus, demokrasi ve işçi sınıfı düşmanı niteliğini taşıyan hükümet darbesi, Brezilya'daki durumu kökünden değiştirdi, demokratik, halkçı ve devrimci güçlere ağır darbeler indirdi. Bu koşullar altında toplanan 6. Kongre (1967) partinin demokratik güçleri birleştirme, yığınsal savaşım yürütme ve rejimin yalıtılması ve devrilmesi için gerekli tüm legal olanaklardan yararlanması gerektiğini kararlaştırdı.

Bu doğrultunun gerçekleşmesi için verilen savaşta Merkez Komitesi'ndeki birçok yoldaşımız kurban gitti, yüzlerce komünist tutuklanarak işkencelerden geçirildi. Acımasız faşist baskılar altında sağ ve «sol» sâpmalara karşı çetin bir ideolojik savaşım yürüten partimiz, aynı zamanda yeni bir cephenin yaratılması çalışmalarına yardım ediyordu. Partinin gücü, özellikle rejimin adayları 1974 Kasımında yapılan seçimlerde başarısızlığa uğrayınca ortaya çıkmış oldu. Bu olguların etkisi ve «Brezilya modeli» gelişme biçiminin giderek çıkmaza girmesi ve dünya kapitalist sistemindeki bunalımın sonucu olarak ekonomik güçlüklerin ortaya çıkması dolayısıyla rejimi destekleyen güçler bloku çöktü ve bu blok üyelerinden bazıları demokratik cepheye yaklaştı.

1978 seçimleri, diktatörlüğün tam yalıtılma durumuna hızla yaklaştığını ortaya koydu. Bunun üzerine hükümet bazı manevralara başvurdu; bir kısım faşist yasalar değiştirilirken Kongreye politik nedenlerle ülkeden ayrılanların ve politik tutukluların affı için bir yasa tasarısı sundu. Askerel diktatörlük grevlere karşı başka bir tutum aldı, yani, bir yandan tehdit ve baskıya başvururken, öte yandan emekçiler arasında ortaya çıkan geçici anlaşmazlıklardan yararlanarak politik oyunlar düzenledi. Komünist yöneticilerden birçokları legal yaşama döndü, partimiz ülke çapında bir gazete çıkarmağa başladı.

Bugün halkın büyük çoğunluğu demokrasiye yatkın durumdadır. Bu amaca ulaşmak için gerekli silâhın bir demokratik cephe kurmak olduğu görüşü, sosyal bir gerçeklik halini almış ve bu nedenle hükümet, demokrasi konusunu ele almaktan kaçınamaz duruma gelmiştir. Cumhurbaşkanı ülkeyi demokratik düzene yönelteceği konusundaki vaadini yinelerken, hükümetçe hazırlanan tasarıda otoriter rejime sadece anayasal bir biçim verme eğilimi dile getirilmiştir. Bu tasarı, yönetim değişikliğini öngörmekte, seçimlerden vazgeçilmesini, ya da proletarya ile kentlerdeki orta katmanların oy verme olanaklarını sınırlamaya yönelik bulunmaktadır. Öte yandan, baskıyı yönetimi elde tutmanın biricik aracı sayan birçok kişiler de tasarıya karşı çıkmaktadırlar. Bu durumdan yararlanan hükümet, de-

mokratik güçleri şu seçenek karşısında bırakmaktadır: Ya otoriter tasarıya razı olacak, ya da faşizm karanlığına dönmeye.

Bu durumda halkımızın keyfi yönetime karşı yürüttüğü savaşımında elde ettiği deneyim, bugünkü rejimi yalıtılmanın, ya da çökertmenin biricik çaresi bütün demokratik güçlerin birliği olduğunu göstermektedir. Eğer bugün yeni bir politik duruma ulaşırsak, bunu, bu birlik sağlamıştır. Birliğin daha da güçlendirilmesi Brezilyalı komünistlerin başta gelen ödevidir. Bizim küçük kazanımlarımızı genişletme, demokratik güçlerin asgari programını formüle etme, halka, bu arada proletaryaya sosyalizme doğru ilerleme için gerekli politik çevreni sağlayacak olan ulusal kurucu meclisin toplanmasını sağlama yolunda çalışmamız gerekiyor.

Biz biliyoruz ki, bütün dünyadaki demokratik güçlerin ve özellikle kardeş partilerin dayanışması olmasaydı Brezilya halkını yıllar boyunca bahtsız kılan rejime karşı savaşımında elde ettiğimiz başarıları kavuşamayacaktık. Bundan dolayı bu paha biçilmez yardım karşısında candan teşekkür ve şükranlarımızı bildirmek istiyoruz.

POLİTİK SEÇENEK SORUNU

Hindistan Komünist Partisi Merkez Yürütme Komitesi üyesi ve Ulusal Konsey Sekreteri *Bhupesh Gupta* konuşmasında şunları belirtti; Burjuva yönetimin ülkemize dayattığı kapitalist gelişme yolunda başlıca sosyal sorunların bir teki çözüme bağlanmadığından başka ayrıca emekçilerin genel demokratik kazanımlarını da tehdit etmeye başladı. Ulusal demokratik devrimimizin bugünkü aşamasında geniş anti-emperyalist ödevlerle sosyal kurtuluş ödevleri arasındaki karşılıklı ilişkiler büyük bir önem taşımaktadır. Ülkedeki durum bu ödevlerin çözülmesinde başlıca yönetici rolü işçi sınıfının köylülükle sarsılmaz bir birlik halinde oynamasını gerektirmektedir.

Elbette ki, Hindistan Komünist Partisi güdülen barışçı dış politikanın ve tüm halk tarafından desteklenen anti-emperyalist konumda yer almanın büyük önemini kabul ediyor. Biz bu politikanın emperyalistlerin değerini küçültmeye çalıştıkları anti-emperyalist özünü güçlendirmeye çalışıyoruz ve gelecekte Hindistan'ın barışın güçlenmesine, ulusal bağımsızlık hareketlerinin pekişmesine ve yeni uluslararası ekonomik düzenin gerçekleştirilmesine yerel olduğu kadar dünya ölçüsünde daha büyük katkıda bulunmasını bekliyoruz. Hükümetin, Heng Samrin yönetimindeki yasal Kamboç hükümetini tanımamasını, dünya ölçüsünde atılmış bir adım sayıyoruz.

Güdülen dış politika ülkenin iç durumuna da olumlu etkilerde bulunmaktadır. Bugün en önemli olan şey, yığınsal, demokratik savaşımdır. Bunun taşıdığı niteliği, köklü sosyal değişimler yapılması istemleri açıkça

ortaya koymaktadır. Partimiz, hükümet politikasının halka ve demokrasiye karşı olan yönlerini kesinlikle kınarken bu savaşımın ön sıralarında yer almaktadır.

Yığınların günlük deneyimleri onlara, burjuvaziye karşı olumlu bir seçenek bulma gereksinimini gösterse de, ne yazık ki, halkın büyük çoğunluğu hâlâ burjuvazinin etkisi altındadır. Solcu ve demokratik güçlerin önemli başarılar elde ettiği kuşkusuzdur, ama yine de bu güçler, bütün olarak, gerçek bir ulusal seçenek olacak ölçüde güçlenmiş değildir.

HKP, diğer solcu ve demokratik parti ve çevrelerle birlikte böyle bir seçeneği ortak bir anti-emperyalist, anti-tekelleştirici ve anti-feodal, demokratik programda saptamaya çalışıyor. Solcu ve demokratik güçlerin birliği uğrındaki çabalarımız, işçi sınıfı ile diğer emekçi katmanlar arasında, gerçekten anti-emperyalist ve ilerici tüm çevreler arasında gittikçe daha geniş yankılar uyandırıyor. Bu çevreler, bazı ideolojik ve politik sorunlarda belirli görüş ayrılıkları devam etse de ülkenin en büyük solcu politik örgütleri olan HKP ile Hindistan Komünist (Marksist) Partisi arasındaki yakınlığı onaylıyorlar.

Bu sürecin anti-emperyalist ve sömürgecilığe karşı potansiyeli gerçekten de son derece büyüktür, ama, başarıya ulaşabilmesi için sol güçlerin gerek sağ, gerekse sol oportünizm eğilimleri göstermemeleri son derece büyük önem taşımaktadır. Bizim için en çeşitli nitelikte demokratik bağlaşıklar sağlamanın çok büyük önemi vardır. Sömürgeciliğin kalıntılarının tamamiyle ortadan kaldırılması ve ülkenin toplumsal ilerlemeye yöneltmesi için burjuva yönetimi tekeline son vermek ve onun yerine savaşkan yığınsal harekete dayanan sol ve demokratik güçlerin hükümetini kurmaktan başka çare yoktur.

Bunun yanısıra parlamenter ve parlamento dışı savaşım biçimlerini bir araya getiren ve birlik halinde yığınsal eylemler yoluyla yönetimdeki burjuva hükümetini ülkede emekçilerin ve tüm ulusun çıkarlarına uygun olumlu adımlar atmaya zorlamak olanağı vardır. Hindistan'da çeşitli yönlerden saldırıya uğrayan anti-emperyalist, demokratik ve ilerici güçlerin geliştirilebilmesi için demokrasiyi ve onun kurumlarını, vatandaş özgürlüklerini ve emekçilerin haklarını savunmak yaşamsal bir önem taşımaktadır. Dünya çapındaki anti-emperyalist güçlerle dayanışma ve işbirliği de aynı ölçüde önemlidir.

Bangladeş Komünist Partisi MK üyesi *Osman Ghani* Bangladeş hükümetinin transnasyonal korporasyonların sermayesini iç pazara çekme çabaları harcadığını ve emperyalist dış politikanın yolunu izlediğini belirterek konuşmasını şöyle sürdürdü: Bu durum ve bunun yanısıra yabancı kapitalist yardıma bağımlılık ve hepsinden önemlisi, devlet sektörünü

yavaş yavaş özel sektöre devretmek ülkenin egemenliğini tehdit etmektedir. Hal böyle olunca, güçler dengesi değişmekte, işçilerin, köylülerin, ulusal burjuvazinin bazı bölümlerinin ve diğer demokratik elemanların birleşmesini gerektirmektedir. Yürütülen savaşımın başarısı eylem birliğine, aynı zamanda yer yüzündeki tüm barışçı halklarla işbirliği ve dayanışmaya ve özellikle Sovyetler Birliği ile tüm sosyalist topluluğun barış taarruzuna bağlı bulunmaktadır.

Nepal Komünist Partisi heyeti yöneticisi, ülkesindeki komünistlerin edindikleri deneyimin ekonomik bağımsızlık, kapitalist olmayan gelişme yolu ve sosyalist doğrultu arasındaki sıkı ilişkileri göstermektedir, diyerek konuşmasını şöyle sürdürdü: Bizim Nepal'daki koşullar içinde ekonomik bağımsızlık elde etmemiz ancak kapitalist olmayan yoldan yürümekle mümkündür. Ama, ülkemiz sosyalist devletlerle ekonomik bağlarını güçlendirmediklerine göre, bu yolu nasıl tutabiliriz? Sosyalist ülkelerle yeni, karşılıklı yarara dayalı iş bölümüne engel olunup kapitalist devletlerle kurulmuş olan eşitliğe aykırı iş bölümü ilişkileri sürdürülürken bu yolu nasıl tutabiliriz?

Nepal'da henüz çok genç olan kapitalist ekonomik yapı, ülkenin kapitalist olmayan gelişme yoluna geçmesine henüz engel olacak durumda değildir. Bu alandaki en büyük engel, ülkedeki yönetici güçlerin sınıfsal özündeki çeşitliliktir. Bunların aralarından bazıları, ekonomik bağımsızlığın sağlanması yolunda biricik aracın, sosyalist dünya ile daha sıkı ilişkiler kurulması olduğu kanısını beslemekte ve emperyalist devletlere bağımlılığın ortadan kaldırılmasının sürdürülmesiyle kapitalist olmayan gelişme yolunun tutulmasından yanadır. Ne var ki, ülkedeki politik yapı, bu yolun üzerinde bir engel oluşturmaktadır. Bundan dolayı, bizim, ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımındaki amaçlarımız bir yandan toplumu demokratikleştirme ve devlet aygıtında yapısal değişiklikler gerçekleştirmek, öte yandan da ticaret burjuvazisiyle ulusal burjuvazi de dahil bütün toplumsal katmanları emperyalizme ve feodalizm kalıntılarına karşı savaşıma seferber etmektir.

Nepal'ın ulusal ve sosyal açıdan uyanması yolunu tıkayanlar Batı yanlısı burjuva partileriyle aşırı solcu Maoocu guruplardır. Bu güçlerin Çin-ABD eksenini tarafından desteklendiği apaçıktır. Bu iki devlet her ne kadar entrikaları başarıyla açıklansa da ülkemizde arsız arsız bir eylem yürütmektedirler. ABD ile Pekin'deki hegemonya heveslileri Nepal'da, bütün diğer ülkelerde olduğu gibi, en gerici kimseleri, toplumsal yaşamın ömrünü tamamlamış öğelerini, yani boy, feodalizm, komüncülük gibi kalıntıları, kastlara bölünüşü vb. desteklemektedirler. Kamboç ve Afganistan'la ilgili yakın geçmişteki olaylar, Pekin'in, – Çin-Amerikan işbirliğinin ortaklaşa düzenledikleri suikastın ve dünyanın bu bölgesine doğrudan doğruya müdahale etmelerinin sonucu olarak – Vietnam'a karşı giriştiği saldırı

halkımızı kendi yazgısı, ulusal ve sosyal uyanışı üzerinde düşünmeye zorladı.

Emperyalizme ve gericiliğe, sömürgeciliğe ve yeni-sömürgeciliğe karşı, barış ve toplumsal ilerleme için yürütülen savaşımlar bu uyanışın gerçekleştirilmesine sıkı sıkıya bağlıdır. Komünist ve işçi partilerinin bütün anti-emperyalist, ilerici ve radikal güçleri birleştirebilmeleri için güçlü olmaları, Marksizm-Leninizm'e, ve proletarya enternasyonalizmine sadakatla bağlanmaları kendi halklarının ve dünya sosyalizminin ortak davasına bağlı bulunmaları gereklidir.

Lesoto Komünist Partisi heyeti yönetmeni konuşmasında şunları belirtti: Halkımız, bağımsızlığını Britanya sömürgeciliğine karşı uzun bir savaşımlar sonucu 1966 yılında elde etti. Bunun peşinden ulusal bağımsızlığı ve ekonomik gelişmeyi pekiştirmek, toplumsal ilerleme için ve yeni-sömürgeciliğe karşı çetin bir savaşımlar yürütme zorunluluğu ortaya çıktı. Bu savaşımlar birinci olarak, ülkemizin Afrika'nın en gerici rejimi tarafından yönetilen Güney Afrika Cumhuriyeti toprakları tarafından kuşatılmış olması ve ikinci olarak, Lesoto'nun Güney Afrika Birliği'ne ekonomik bakımdan tehlikeli biçimde bağımlı bulunması (burada yiyecek maddelerinin sağlanması, işyeri bulunması ve dış dünya ile ilişkiler kurulması sözkonusudur) güçleştirmektedir. Güney Afrika emperyalizmi bu olanaktan, Lesoto'nun durumunu sarsmak için yararlanmakta ve bu amaçla ekonomik, politik ve hattâ askersel baskılara baş vurmaktadır.

Ülkemiz hükümeti son derece çelişkili bir politika izlemektedir. Herşeyden önce yabancı sermayenin çıkarlarına yanıt veren, kapitalist gelişme doğrultusunda yol alan hükümet, halkın anayasal ve diğer demokratik haklarını kısıtlamaya çalışmaktadır. Öte yandan izlediği dış politikada kısa bir süre önce bağılantısızlar yolunu tutmuş bulunuyor. Bu nedenle ırk ayrımını sistemli olarak eleştiriyor, Güney Afrika ırkçı rejimi tarafından benimsenen Batıstanlaştırmaya açıkça karşı koymakta, Lesoto'nun emperyalist devletlerle olağanüstü bağımlılığını hafifletmeye çalışarak sosyalist ülkelerle ilişkiler kurmaya başlıyor.

Lesoto Komünist Partisi'nin konumu son derece açıktır: Biz hükümetin ezgiye dayanan iç politikasına tamamiyle karşıyız, fakat dış politikasındaki olumlu yanları destekliyoruz ve aynı zamanda demokratik seçenle ilgili bir program öne sürüyoruz. Komünistler ırk ayrımına karşı savaşımların ve Güney Afrika'da kurtuluş hareketinin desteklenmesinin ancak, Basuto halkının geniş yığınlarının uyumlu ve bilinçli eylemlerine dayanılmakla başarıya ulaşabileceğine kesinlikle inanmaktadırlar.

Lesoto'da Güney Afrika'daki ırkçı rejime karşı işçilerin, köylülerin, devrimci aydınların, küçük burjuvazinin yurtsever bölümlerinin ve diğer toplumsal katmanların yürüttükleri ortak eylemler hızla gelişmektedir. Hattâ

yönetimde bulunan partide bile Güney Afrika'nın ülkemizin içişlerine emperyalistçe karışmasına karşı koymaya ve ulusal bağımsızlığı savunmaya cesaret eden etkili gruplar oluşmaktadır. Ne yazık ki, bunun yanısıra olumsuz eğilimlere de tanık olmaktadır. Yani, çeşitli muhalefet partilerinin sağcı yöneticileri Pretorya'daki ırkçı rejimle işbirliğine gitgide daha fazla yanaşmaktadır.

Fakat, böyle olmasına karşın Lesoto'daki politik yaşamın başlıca eğilimi, ulusal, demokratik ve yurtsver güçlerin pekiştirilmesi yönündedir. Partimiz Basuto halkının, Güney Afrika emperyalizmine karşı direniş hareketine katılmaya ve ulusal bağımsızlığının güçlendirilmesi ve Lesoto'nun demokratik bir devlet haline gelmesi savaşımına katılmaya hazır olan tüm yurtsver elemanlardan oluşacak geniş ve sağlam bir ulusal-demokratik cephe kurmaya politik ödevlerinin başında yer vermektedir. Elbette ki, Güney Afrika'nın emperyalist müdahalesini ve saldırısını yenilgiye uğratmayı biz ancak yeryüzündeki ilerici ve devrimci güçlerin enternasyonalist dayanışmasına dayanarak sağlayabiliriz.

ULUSLARARASI DAYANIŞMA

Konferansa katılanların tümü, bütün konuşmalarında bu konu üzerinde ısrarla durdular.

Vietnam Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi ve Uluslararası İlişkiler Şubesi Yöneticisi *Nguyen Thanh Le*, uluslararası dayanışma ülkemiz için ulusal-demokratik halk devrimi aşamasında vazgeçilmez bir gereksinim olmuştur, diyerek konuşmasını şöyle sürdürdü: VKP MK Genel Sekreteri *Le Zuan* yoldaşın belirttiği gibi «sosyalist ülkelerin, devrimci örgüt ve hareketlerin yardımları ve desteği, Lenin'in ölmez belgisi olan «Tüm dünya proleterleri ve ezilen halkları birleşiniz!» belgisinin canlı bir kanıtı olmuştur.» Uluslararası dayanışma şimdi sosyalist devrim aşamasında bizim için daha büyük bir gereksinim haline gelmiştir. Ve bunu yeni toplumun kurulmasının ve ülkenin savunulmasının nesnel gereksinimleri belirlemektedir.

Biz, Vietnam'la diğer sosyalist ülkeler arasındaki çokyanlı işbirliğinin ortak çıkarlar adına gelişmekte olduğunu sevinçle izliyoruz.

Vietnam Komünist Partisi'yle yer yüzündeki tüm komünist ve işçi partileri ve diğer devrimci ve ilerici örgütler arasında birçok alanlardaki kardeşçe ilişkiler ve işbirliğinin sürdürülmesine sosyalist Vietnam Cumhuriyeti ile Asya, Afrika ve Latin Amerika'da bize karşı dostluk besleyen ülkelerle ilişkilerimizin gelişmesine seviniyoruz. Sözkonusu partiler, örgütler ve ülkeler barış, yumuşama ve uluslararası güvenlik için, emperyalizme, sömürgecilğe, yeni-sömürgecilğe, yayılma ve hegemonya heveslilerine, siyoniz-

me ve ırkçılığa karşı verilen ortak savaşımında her geçen gün daha sıkı olarak birleşmektedirler.

Emperyalistlerin ve sömürgecilerin geleneksel politikası «parçala ve egemen ol» sloganına dayanmaktadır. Şu veya bu ülkenin, partinin ve hareketin yalıtılması, ancak sınıf düşmanı için yararlıdır. Başında ABD emperyalizminin bulunduğu dünya kapitalizmi bir çöküş dönemi yaşadığından bugün sosyalist ülkelere karşı, uluslararası işçi hareketine ve ulusal bağımsızlık ve toplumsal ilerleme için savaşan halklara karşı, barıştan ve demokrasiden yana olanlara karşı birbirini izleyen saldırılarında yararlanmak için yayılma ve hegemonya heveslisi Pekin yöneticileriyle uzlaşmaktadır. Bu saldırıların örgütçüleri, en iğrenç araçlara, zora, ya da zor kullanma tehdidine başvuruyor, sosyalist ülkelerle bağlantısız ülkeler arasına kama sokuyor, sosyalist ülkeleri, komünist hareketi vb. bölmeye çalışıyorlar. Zamanımızın üç devrimci akımının dayanışmasının daha da artırılması bunun için gereklidir. Çünkü, barış, yumuşama, bağımsızlık ve sosyalizm uğrunda savaşımın utkusu ancak böylelikle güvence altına alınabilir.

Partimiz, halkımız ve devletimiz uluslararası dayanışmaya yüksek bir değer biçmektedir. Ve uluslararası desteğe teşekkürlerini dile getirirken de kendilerine düşen görevi yerine getireceklerini belirtiyorlar: Vietnam daima kardeş sosyalist ülkelerin, komünist ve işçi hareketin, devrimci örgütlerin ve ulusal ve sosyal kurtuluş uğrunda savaşan halkların yanında yer alacaktır. Biz, teorik ve pratik çalışmalarımızda Lenin'in uyarısına bağlı kalıyoruz: «Tek ve yalnızca bir tür gerçek proleter enternasyonalizmi vardır. O da kişinin kendi ülkesindeki devrimci hareketin gelişmesi için yürekte çalışması ve ayrıcasız bütün ülkelerde bu savaşımı, bu ve yalnızca bu çizgiyi (propaganda, sempati ve maddesel yardımla) desteklemesidir.»⁽²⁾

Norveç Komünist Partisi'nin Oslo Örgütü Yönetim üyelerinden *Rolf Halgerud* şunları belirtti: Marksistler-Leninistler proletarya enternasyonalizmini hiçbir zaman proletarya ile diğer toplumsal ve politik güçler arasında işbirliğini yadsıyan dar bir sınıfsal dayanışma olarak kabul etmemişlerdir. Emperyalizme ve sömürgecilik sömürüsüne karşı, barış ve toplumsal ilerleme için savaş yürüten demokratik hareketlerin devrimci işçi hareketini desteklemeleri doğal olarak proletarya enternasyonalizminden ileri gelmektedir.

ABD Komünist Partisi MK Politik Büro üyesi *James West*, işçi sınıfının ülkesinde barış için savaşanların büyük çoğunluğunu oluşturduğunu belirterek şöyle dedi: Bu gerçeğin görmezlikten gelinmesine olanak yoktur. Öte yandan işçilerin sınıf olarak, işçi eliti denen ufak zümre ile kendilerini

⁽²⁾ V. İ. Lenin, Tüm yapıtlar, c. 31, s. 170.

bir tutmamaları gereklidir. Kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı ile, gelişmekte olan ülkelerde ezgi ve sömürü altında yaşayanların hepsi birden trans-nasyonal korporasyonların, tekelci devlet kapitalizminin, emperyalizmin ve özellikle tüm halkların, barışın ve sosyal ilerlemenin ortak düşmanı olan ABD emperyalizminin kurbanıdırlar. Dünya devrim süreci tarihe ayak uydurarak adım atan Amerikan işçi sınıfının kişiliğinde güvenilir bir güce sahiptir.

Kanada Komünist Partisi MK üyesi *Louis Feldhammer*, tekellere karşı yürütülen savaşında yer alan Kanada'lı işçilerin ulusal kurtuluş savaşçıları olarak ortak düşmanlarının emperyalizm olduğunu gitgide daha iyi anladıklarını belirterek konuşmasını şöyle sürdürdü: Bundan dolayıdır ki, ülkemizde yumuşamadan yana ve silâhlanma yarışmasına karşı tutum gitgide güçlenmektedir.

Ülkedeki tekellere karşı olan ve diğer ülkelerde ekonomik ve toplumsal kurtuluş için verilen savaşımı destekleyen Kanada Komünist Partisi önemli bir rol oynadığını gururla söyleyebilir. Partimiz, dünyanın her yerinde özgürlük ve bağımsızlık ideallerini savunanlarla dayanışmasını belirlemek için geniş demokratik bağlaşıklıklar kurmaktadır. Parti basını Kanada emekçilerine, ulusal kurtuluş hareketinin kendi savaşmalarının bir bölümümüştüğü gibi desteklenmesi gerektiğini artsız arasız anlatmaktadır.

Portekiz Komünist Partisi MK üyesi *Albano Nunes* konuşmasında şöyle dedi: İşçi sınıfının, bütün emekçilerin gerçekleştirdikleri Portekiz devrimi aynı zamanda uluslararası etmenlerin tartışılmaz önemini de ortaya koymaktadır. Bu devrim, NATO üyesi olan ve emperyalist egemenlik altında bulunan bir ülkede gerçekleşmesi nedeniyle utkuya ulaşmasını uluslararası alandaki güçler dengesinin yeni durumuna, ilişkilerin yumuşamaya dönüşmesine ve geniş ölçüdeki uluslararası dayanışmaya borçludur. Ve her şeyden önce Mozambik, Angola, Gine-Bisao, Yeşil Burun, San Tome ve Prinsip Adaları halklarının Portekiz halkının faşizme ve sömürge ezgisine karşı ortak savaşındaki bağlaşıkları olarak yürüttükleri kahramanca silâhli kurtuluş savaşımına borçludur. PKP her zaman ulusal ödevlerin enternasyonal ödevlerden ayrı düşünülmemeyeceği kanısını beslemiştir. Portekiz devrimi aynı zamanda dünya ölçüsündeki devrimci sürecin sonucu ve etmenidir. Bu devrim yeryüzündeki bütün emekçilerin ulusal ve sosyal kurtuluş uğrunda ortak savaşmalarının bir parçasıdır ve işçi hareketiyle ulusal kurtuluş hareketi arasındaki bağlaşıklığı güçlendirmenin büyük önemini ortaya koymuştur. Bizdeki devrim, tarihsel kökenleri olan bir deneyimi kanıtlamaktadır: Portekiz devrimi ülkemiz halkının daha önce Portekiz sömürgeciliğinin boyunduruğu altında bulunmuş olan halklarla dayanışmasını ortaya koymaktadır. Uzun yıllar boyunca sürdürülen savaşım sürecinde kurulan bağlar PKP ile MPLA-Emek Partisi, FRELİMO, PAİGC, MLSTP arasında işbirliğine ve savaşkan dayanışmaya dönüşmüştür.

Portekiz devrimi yurtseverlik, anti-emperyalizm, ulusal kurtuluş niteliklerini taşımış ve başkalarını ezgi altında yaşatan bir halkın özgür olamayacağı savının doğruluğunu bir kez daha kanıtlamıştır. Sömürgelere sahip olan Portekiz aynı zamanda emperyalizmin bir sömürgesi olarak baskı altında yaşamıştır.

Portekiz emekçilerinin ve tüm Portekiz halkının devrimci kazanımların savunulmasında başlıca yeri, emperyalizmin müdahalesine karşı ve gerçek ulusal bağımsızlık için verilen savaşım almıştır. Bunun tersi olarak şuna tanık oluyoruz: gerici güçlerin tekellerle büyük toprak sahiplerinin egemenliğini yeniden kurma uğrunda denemeleri Portekiz'in emperyalizme bağımlılığının artırılmasına koşut olarak yürütülmekte, ülkedeki yönetici çevreler uluslararası gerginliğin artırılması yönündeki çabalara katılmaktadırlar.

Partimiz, uluslararası komünist ve işçi hareketinde Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temeline dayalı birliği kesinlikle savunmakta, kardeş saydığı (onlar da bizi) parti ve örgütlerle tam dayanışma halinde bulunmaktadır. Şuna candan inanıyoruz ki, anti-komünizme ve anti-sovyetizme bel bağlayanların bütün hesaplarına karşın devrimci sürecin çok çeşitli olması devrimci güçler arasında birliğin ve işbirliğinin sürdürülmesine engel olmayacağı gibi bu ilişkilerin güçlenmesine yardım edecektir.

★

Komisyonlardaki çalışmaların sonuçları, konferansın son toplantısında genelleştirildi. Komisyonlara başkanlık eden Alman Sosyalist Birlik Partisi Merkez Komitesi üyesi profesör *Otto Reihold*, ASBP MK aday üyesi profesör *Helmut Koziol* ve ASBP MK üyesi profesör *Yohanna Töpfer* tam bir özgürlük havası içinde yapılan açık konuşmaların, görüşmelerin son derece verimli olmasını sağladığını belirtmişlerdir. Ayrıca, konferansın dünya devrim sürecindeki üç temel akımın doğasının ve birbirlerine etkilerinin bilimsel açıdan açıklanmasına önemli katkıda bulunduğunu söylemişlerdir.

Konferansın kapanış konuşmasını ASBP Politik Büro üyesi ve MK Sekreteri *Hermann Axen* yapmıştır.

Hermann Axen, 116 parti ve örgütün katıldığı konferansın, gerek temsil edilen parti, örgüt, ülke ve halkların sayısı, gerekse ele aldığı politik, toplumsal ve ideolojik sorunlar bakımında uluslararası anti-emperyalist hareket tarihinde en büyük toplantı olduğunu belirterek konuşmasını şöyle sürdürdü: Yalnız bu olgu bile konferansımızın alacağı yeri, yapacağı etkiyi belirlemek için yeterlidir. Böyle bir toplantının yapılması ve uygulanan yöntem dünya anti-emperyalist güçlerinin en önemli özelliğini, yani onların ortak amaçlar için ve ortak düşmana karşı savaşımında karşı-

lıklı anlayış ve dayanışmayı güçlendirme emelini ortaya koymaktadır. Oysa emperyalistler ve onların ajanları çağdaş ulusal kurtuluş güçlerinin başlıca özelliğini, birlikten yoksun olmalarının, aralarında anlaşamamalarının oluşturduğunu ileri sürüyorlar. Bu savlarda her ne kadar istekler gerçek olarak gösterilmek istense de, bunlarda titizlikle örgütlenmiş bazı bölücü eylemlerin gerçekleştirilmesi plânlanmaktadır ki, bunların küçümsenmesi gereklidir.

Barış davasında, ulusal ve sosyal kurtuluş hareketinde ve bu arada bu uluslararası bilimsel konferansta elde edilen başarılar gibi birçok olgu, savlanılanların tersini ortaya koymaktadır. Yeryüzündeki bütün ilerici güçlerin temsilcileri hem sayı, hem de görüş çeşitliliği bakımından daha önce eşi görülmemiş bir toplantı yaparak karşılıklı anlaşma ve ortak eylemlerin nesnel zorunluğunu hep birlikte doğrulamışlardır.

Burada arkadaşça, demokratik nitelikli görüşmelere eşit haklı savaşım yoldaşları olarak karşılıklı saygı ve anlayış havası içinde katıldık. Yürütülen savaşım koşullarının ve bazı sorunlardaki görüşlerin çeşitliliğine – ki bu, tamamiyle doğaldır – karşın hareketimizde olduğu gibi konferansımızda da, politik ve ideolojik konulardaki ve ortak savaşım iradesindeki görüşlerin birbirine gitgide daha uygun duruma geldiği ortaya çıktı.

Bu büyük uluslararası toplantının önemini, konferans için seçilen zaman da ortaya koymaktadır. Bütün delegelerin belirttiği gibi, şimdiki dönemin başlıca niteliği halkların barış ve özgürlük için savaşımındaki yeni başarılarıdır. Ve diyalektik olarak emperyalizm de karşı saldırılara geçmiş ve doğrudan doğruya çatışma politikasını uygulamaya başlamıştır. Sömürü, ezgi ve savaş güçleri suikastlar ve baltalamalar yoluyla tarihsel değişimleri durdurmak ve ortadan kaldırmak, sosyalist ülkelerle kurtulmuş ulusal devletlere karşı baskı ve boykota başvurmakta, insanlığın ilerlemesiyle ilgili bütün düşünceler ve gerçeklere karşı karalama kampanyaları örgütlemektedirler. Sözkonusu güçlerin çağımızın üç temel devrimci akımının arasındaki karşılıklı etkilemeyi yıpratmak için denemelerde bulunmaktan geri kalmadıkları da bilinmektedir. Konferansımız anti-emperyalist hareketin sadece genişlemekle kalmadığını, etkisinin son derece arttığını ve büyük ölçüde politik deneyim biriktirdiğini tamamiyle kanıtlamıştır. Uygulamalar ve bütün partilerin deneyimleri ayrı ayrı koşullar içinde, çeşitli yollar izleyerek ve ayrı ayrı araçlardan yararlanarak yürüttüğümüz savaşımın dünya ölçüsündeki ilişkileri ile ilgili anlayışı doğrulamaktadır.

Konferans bizim büyük ödevleri ortaklaşa çözüme bağlamak için gerekli gücümüzün ve yeteneklerimizin arttığını ortaya koydu. Biz bunu övünmek için değil, emperyalizmin neden olduğu son derece çetin uluslararası politik durum içinde dünya barışını daha kararlı olarak savunmada ve insanlığın kurtuluşu davasında ortak gücümüzden daha iyi yararlanabilmek için ortaya koyuyoruz.

Öyle sanıyorum ki konferansta hazır bulunanların tümü adına bu toplantının bizler için bir okul olduğunu söyleyebilirim. Böyle bir konferansın düzenlenmesi devrimci hareketin köklü demokratik geleneklerine tamamiyle yanıt vermektedir. Konferansta olağanüstü zengin ve değerli materyaller, birçok yeni olgular ortaya kondu, bunlar incelenerek sonuçlar çıkarıldı. Bunlar tüm halinde politik ve teorik deneyim hazinesidir ve bu hazineye bütün heyetler katkıda bulunmuştur.

Bu fikir değiş-tokuşu bizim için, Alman Birleşik Sosyalist Partisi için büyük bir önem taşımaktadır ve biz partimizi, halkımızı bu alanda aydınlatmaya çalışacağız. Öyle sanıyorum ki diğer heyetler de aynı biçimde hareket ederek partilerine, örgütlerine ve ülkelerine konferansın içeriği ve çalışmalarıyla ilgili bilgi vereceklerdir. Burada kısır fikir değiş-tokuşu ile vakit kaybetmediğimiz, konferansta elde edilen politik ve teorik sonuçları ortak yüce amaçlarımızın gerçekleşmesine yönelik savaşımımızda devrimci bir ruhla uygulayacağımız kanısını hepimiz paylaşıyoruz.

Konferansta ASBP için, Demokratik Almanya Cumhuriyeti işçi sınıfı ve halkı için çok içten sözler söylendi, dayanışma alanındaki eylemlerimizin minnet uyandırdığı belirtildi. Bu sözler bize onur veriyor, bizi sevindiriyor. Burada izin verirsiniz Erich Honecker yoldaşın şu sözlerini anımsatacağım: Demokratik Almanya Cumhuriyeti dayanışmaya büyük değer verir, çünkü kendisi de dayanışmadan yararlanmıştır ve bugün de yararlanmaktadır.

Honecker yoldaş konferansı açış konuşmasında toplantımızın Büyük Ekim Devrimi'nin 63. yıldönümünün arifesinde başladığı noktasına rastgele değinmemiştir. Ekim Devrimi insanlık tarihinde yeni bir dönüşümün başlangıcını oluşturmuştur ve bu dönüşüm bundan 31 yıl önce sosyalist Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla Alman halkını ve Avrupa'nın tarihinde ifadesini bulmuştur. Biz Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin ve halkının dayanışma ve yardımından yararlandık, halkımızı faşizmden onlar kurtardı, bizi kardeşçe onlar savundu ve destekledi. Biz bu tarihsel olanaktan yararlandık ve Lenin'in ideleriyle silâhlanarak dünyaya Marks ile Engels'i bağışlamış olan ülkemizde sosyalist devrimi sonuna kadar sürdürdük.

Kardeş sosyalist ülkeler bizimle dayanışma halindeydiler ve bugün de bu dayanışmayı sürdürmektedirler. Biz kendilerine ve aynı zamanda kapitalist ülkelerdeki, sömürgecilikten kurtulmuş ülkelerdeki değerli dost ve savaşım arkadaşlarımıza, dünya emperyalizminin yıllar boyunca DAC'nin etrafını saran politik, diplomatik ve ekonomik kuşatmasını yarmamızda yaptıkları yardıma minnetarız. Bize göre ASBP ve DAC, dayanışmayı gerçekleştirmekle sadece sınıf kardeşleri ile özgürlük ve ilerleme uğrunda savaşım yürüten tüm halklara karşı enternasyonalist görevlerini yerine getirmekle kalmıyorlar. Uluslararası dayanışma ideleri ve eylemleri bizim

gözümüzde, sosyalist yurtseverlik ve proletarya enternasyonalizmi bilincine sahip yeni, sosyalist insanın yetişmesinde oynadığı rolden dolayı paha biçilmez bir önem taşımaktadır. Partimizin, halkımızın ve devletimizin bundan böyle de uluslararası dayanışma bayrağını dalgalandıracığına inebilirsiniz.

Almanya Birleşik Sosyalist Partisi MK Genel Sekreteri ve DAC Devlet Konseyi Başkanı Erich Honecker koferansa katılanlar onuruna düzenlenen kabul töreninde bir konuşma yaptı. Konuşmayı Uruguay Komünist Partisi MK Birinci Sekreteri Rodney Arismendi yanıtladı.

TÜSTAV

TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın 28 Nisan 1981'de «TKP'nın Sesi» radyosunda yaptığı konuşma

1 Mayıs!

İşçi sınıfının uluslararası birlik, savaşım, dayanışma günü 1 Mayıs Türkiye işçi sınıfına, emekçilere, komünistlere, tüm yurtsever ve ilericilere kutlu olsun!

1 Mayıs dünyanın her köşesinde değişik biçimlerde kutlanıyor. Bugün sosyalist ülke halkları 1 Mayıs alanlarını gerçek bir bayram yerine dönüştürüyor. «Herşey halkın esenliği için!» belgisiyle, sosyalizm ve komünizm kuruculuğu yolunda yeni başarılarla koşuyorlar. Gelişmiş kapitalist ülkelerde işçiler, emekçiler iş güvenliği için, daha iyi yaşama ve çalışma koşulları için tekellerin emekçi haklarına karşı saldırılarını geri püskürtmek için birleşiyorlar. Öteki ülkelerde 1 Mayıs emperyalizme, yeni sömürgeciliğe, ırkçılığa karşı, ulusal bağımsızlık için savaşım bayrağı oluyor.

Ne ki, bugün her ülkede yükselen ortak bir belgi var: Barışı korumak! Yaşamak isteyen her insan, nükleer bir savaş önlemek, silâhlanma yarısını durdurmak, yumuşamayı sürdürmek istemlerini 1 Mayıs'da haykırıyor. Emperyalizmin kalelerinde, Amerika'da, Federal Almanya'da Japonya'da yığınlar ABD yönetiminin, NATO'nun «soğuk savaş» geri getirme, gerginliği artırma girişimlerine karşı, ölüm tüccarı silâh tekellerine karşı birleşiyorlar. Milyonlarca insan Sovyetler Birliği'nin yeni barış önerilerinin yaşamsal önemini görüyor, bu somut barış programını onaylıyor. Ortadoğu halkları Amerikan emperyalizminin şantaj ve dayatmalarına, bölgeyi bir barut fıçısına çevirme girişimlerinin karşısına dikiliyor.

Ülkemiz bu tehlikelerin dışında değil. Amerikan emperyalistleri, NATO egemen çevreleri yurdumuzu Edirne'den Kars'a kadar casusluk üsleriyle, atom yığınaklarıyla doldurmuştur. Bununla da yetinmiyor, halkımızı daha da ateşe sürmek için baskıları arttırıyorlar. Topraklarımızı komşumuz sosyalist ülkelere, Ortadoğu halklarına karşı emperyalizmin ileri karakoluna dönüştürmek, orduyu emperyalist serüvenlere araç etmek istiyorlar. Bunun için Türkiye'nin dış politikasında barıştan yana her gerçekçi eğilimi kırmaya, sosyalist ülkelerle ilişkileri baltalamaya çalışıyorlar.

Tehlikeler somuttur. Üstelik bu tehlikelere karşı kamuoyunu en baştan uyararak, emperyalizme bağımlılığa, NATO'culuğa, bunalımın bu kaynaklarına karşı çıkan yurtsever güçler bugün yoğun baskılar altındadır. Erk-

teki generaller tüm temel demokratik hak ve özgürlükleri kaldırmışlar, ülkemizi emperyalist dayatmalar karşısında savunmasız bırakmışlardır. Tutukevlerinde faşist ve Maoçu teröristlerden çok yurtsever ve demokrat güçler var. Toplumun en diri, en ilerici-devrimci kesimi olan işçi sınıfı ve onun sendikaları üstündeki baskılar, yurtsever aydınlara gözdağı vermeler, yalnızca emperyalistlerin ve işbirlikçi gerici güçlerin etkinliklerini artırmalarına yarıyor. Bunlar, CIA'nın tezgâhladığı anti-komünist, anti-Sovyetik kampanyaları, barış ve demokrasiden yana tüm güçlere yöneliyorlar. Emperyalizme, NATO'ya, Ortak Pazar'a tam kölelik için ortam hazırlıyorlar. Ordu ve devlet içindeki faşistler güçlerini koruyor. Faşist MHP gizli örgütlenme eylemlerini artırıyor. Faşist tehlike ortadan kalkmış değildir. Emperyalizme, NATO'ya bağımlılık, ekonomik bunalım, terörizmin sınıfsal kaynakları ortadan kaldırılmış değildir.

İşçi sınıfı, halkımız bu 1 Mayıs'ı olağanüstü çetin koşullar altında karşıyor. 1 Mayıs tatili kaldırıldı. DISK kapatıldı. Çok sayıda işçi önderi tutuklu, işkence altında. Türk-İş işsiz bırakıldı. Şimdi işbirlikçi tekelci burjuvazi işçi ücretlerini ve öteki işçi haklarını istediği gibi kısabiliyor. Kıdem tazminatları kuşa çevirildi. Sigorta hakları budandı. Toplu sözleşme hakkı kullanılmıyor. İşten çıkarmalar artıyor. Cuntanın dayattığı ücretlerle işçi yarı aç yarı tok tezgah başına gidiyor. Köylünün zar zor ürettiğini yok pahasına elinden alanlar, üstüne bir de vergi istiyorlar. Dükkanını kapayan esnaf, arabasını satan şoför, kapıya kilit asan küçük işletmeciler sayısı hızla artıyor. Devlet daireleri, üniversiteler, okullar kışlaya çevrilme isteniyor. Kürt halkının demokratik ulusal istemlerinin bastırılması için ağır zorbalıklar uygulanıyor.

Cunta yönetimi tüm halkın sofrasından kesip aldıklarını destek diye, kredi diye tekellere sunuyor. Ozal'a göre, holdingçilerin kârlarının daha da artması ekonomiyi sözde düzlüğe çıkaracakmış. Oysa açıktır, halkı süngü zoruyla açlığa, yoksulluğa itmekle, tekellerin kasalarını doldurmakla bunalım giderilemez. Büyük holdingçiler yıllardır vurgun vuruyor. Vurgunları arttıkça artıyor. Geçen yıl işçi ücretleri düşerken, basının verilerine göre 1 milyarın üstünde kâr eden 6 tekel var. Bir yılda kârını 10 kat arttıran holdingler var. Hangi sorun çözüldü? Görülüyor, tekellerin vurgunları arttıkça bunalım daha da derinleşiyor, halk daha da yoksullaşıyor.

Bugün ülkemizin içinde bocaladığı derin bunalımları, işçi sınıfının, emekçi halkın, yığınların yaratıcı gücünden başka yarıp geçecek güç yoktur. Askersel diktatörlüğü kalıcılaştırmak, ya da onu güdümlü, baskıcı bir rejime dönüştürmek isteyenleri geriletmek ve gerçek bir demokrasiye yönelmek, ancak işçi sınıfımızın ardıcıl savaşıyla, tüm ulusal demokratik güçlerin birbirine kenetlenmesiyle olanaklıdır. Çıkış yolu budur.

1 Mayıs'ların geleneğini halkımız unutmadı, unutmuyor. Yüzbinlerce işçi, memur, aydın, köylü, kadın, genç 1 Mayıs 1976'da nasıl yığinsal bir

güç oluşturmuştu ... 1977'de ölüm kusan faşist namluları 1978'de daha da kenetlenerek nasıl tıkamışlardı.

1979 ve 1980'de değişik koşullarda bu geleneği nasıl sürdürmüşlerdi! İşçi sınıfımız, 1 Mayıs'ların savaş birikimlerinden güç alıyor.

12 Eylül askersel devirmesi, cuntanın, tüm anti-demokratik baskıların yanı sıra şimdi de 1 Mayıs'ı yasaklaması neyi gösteriyor? Herşeyden önce işçi sınıfının, ulusal ve demokratik güçlerin eylem birliğinin yeterince sağlanamamış olmasını daha da açık ortaya çıkarıyor.

Günümüzde işçi sınıfının gönüllü sendikal birliği için, özgür sözleşme, sınırsız grev hakları, DISK'in açılması, tutuklu sendikacıların serbest bırakılması için, DISK'li, Türk-İş'li işçi ve sendikacıların ortak savaşımı büyük önem taşıyor. Politik birlik yolunda, işçi sınıfı partilerinin geçmişte bunu engelleyen ortak yanlışlardan birlikte dersler çıkarmaları, eylem birliğini güçlendirmeleri daha da zorunlu oluyor.

Cunta yönetimi 1 Mayıs ile birlikte 27 Mayıs tatilini de kaldırdı. Bu olay, demokrasi ve bağımsızlık ülkülerine, anti-emperyalist geleneklere bağlı, ulusal bir ordudan yana yurtsever subay ve aydınların işçi sınıfının savaşımıyla dayanışma içinde olmasının zorunluğunu bir kez daha gösteriyor. Demokrasinin, barışın, ulusal bağımsızlığın, işçi ve emekçi haklarının baş düşmanı birdir. Emperyalizm ve işbirlikçi tekeller, ordu içinde ve dışındaki en koyu Amerikancı, en gerici faşizm yanlı güçlerdir.

TKP'lilerin, TİP'lilerin, TSİP'lilerin en geniş demokrasi güçleriyle birlikte anti-emperyalist ve demokratik ortak bir savaşım yürütmeleri, ülkemiz ve halkımız üstündeki karabulutları dağıtmak için ön koşuldur. TKP bu konuda üstüne düşen her görevi yapıyor, yapacaktır.

Gençliğin yakıcı sorunları çözüm bekliyor. İşsizlik en çok gençleri etkiliyor. Yarım milyon genç üniversite kapılarında bekliyor. Eğitim paralı oldu. Tutuklevleri gençlerle dolu. Gençliği demokrasi ve ulusal bağımsızlık savaşımına kazanmalıyız! Gençliğin terörizme kurban edilmesinin önüne geçilmelidir! Türkiye gençliğinin bağımsız, ilerici örgütü İGD, onbinlerce üyesinin özverili savaşlarıyla bu yolda önemli görevler gördü. «Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur!» diyen ilerici gençler bugün de emekçi halkın yanındadır. Onlar, terörün her sorunu çözeceğine inanan, serüvenlere kapılan, demokrasi savaşımına zarar veren gençlere bu karmaşık ortamda doğru yolu bulmada arkadaşça yardım ediyor. Serüvenliğe kapılmadan, karamsarlığa düşmeden savaşmanın yolu yığınlarla bağlanmaktır! İşçi sınıfının, emekçi halkımızın güçlü birleşik anti-faşist, anti-emperyalist gençlik hareketine her zamandan çok gereksinimi var. Bu görev tüm ilerici, devrimci gençlerin omuzundadır.

Dünyanın dört bir yanında, sosyalizm, barış, ulusal bağımsızlık ve demokrasi güçleri ardarda yeni başarılar kazanıyor. Emperyalizm ve işbirlik-

çileri tarihin ileriye doğru akışını durduramıyor. Ne yeni silâh fabrikaları, yeni atom füzeleri, ne de yeni zindan ve işkence evleri bu gidişi durduramaz. Ülkemizde de durduramayacak! Halkımızın ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımını, iş, ekmek, toprak, özgürlük istemini hiçbir güç bastıramıyacaktır.

İşçi sınıfı, halkımız son sözünü söylemedi. Askersel diktatörlüğe teslim olmadı! Olmayacak! İşçi sınıfı, halkımız, bu ülkeyi aydınlık ve çağdaş bir geleceğe götüreceği yolu açacak güçte olduğunu kanıtlayacaktır. Halkımız kendi yazgısını kendi ellerine alacaktır. Ulusal onurun, ulusal bağımsızlığın Pentagon ve NATO generallerinin, çok uluslu emperyalist tekeilerin ayakları altında ezilmesine son verecektir! 1 Mayıs'ların özgürce kutlanacağı bağımsız ve demokratik Türkiye mutlaka kurulacaktır.

Bu 1 Mayıs'ta tutukevlerindeki, işkence altındaki DİSK yöneticilerine, sendikacılara, işçi temsilcilerine, köylü önderlerine, ilerici, yurtsever gençlere, kadınlara, öğretmenlere, TIP, TSIP üyelerine, Kürt demokratlarına, komünistlere ve tüm anti-emperyalist, anti-faşist güçlere devrimci dayanışma selâmlarımızı iletiriz!

Komünistler bu 1 Mayıs'da da çetin koşullarda, ülkenin her köşesinde, toplumun her kesiminde, halkın savaşımaları içinde görev başında. Savaşım sürüyor. Yaşasın 1 Mayıs, işçi sınıfının uluslararası birlik, savaşım ve dayanışma günü!

Almanya Sosyalist Birlik Partisi X. Kongresi'ne

Değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, tüm Türkiye komünistleri, ülkemiz işçi sınıfı ve emekçileri adına kardeş Almanya Sosyalist Birlik Partisi'nin X. Kongresi'ni en içten duygularla selamlar.

Almanya Sosyalist Birlik Partisi'nin X. Kongresi, ABD emperyalizminin ve NATO egemen çevrelerinin yumuşamaya karşı sosyalist ülkelerle çatışma, onlar üzerinde «askersel üstünlük» sağlama politikasına yöneldiği bir dönemde toplanıyor. Sovyetler Birliği başta, sosyalist ülkeler topluluğunun ardıcıl Leninci barış politikası, böylesi tehlikeli girişimler karşısında, tüm barış güçlerinin ve ilerici insanlığın en büyük desteğidir. Sosyalist Alman Demokratik Cumhuriyeti Avrupa'nın ortasında barış ve güvenliğin en sağlam bir kalesidir.

Almanya Sosyalist Birlik Partisi'nin Marksçı-Leninci yönetiminde Alman Demokratik Cumhuriyeti emekçileri, bugün gelişmiş sosyalist toplumu kurma yolunda sağlam adımlarla ilerliyorlar. Ekonomik teknik potansiyelin güçlendirilmesi, halkın yaşam düzeyinin sürekli yükseltilmesi, siz Alman Demokratik Cumhuriyeti komünistleri için olduğu kadar, Türkiye komünistleri için de büyük bir kıvanç kaynağıdır. Halk ile parti arasındaki sıcak bağlar genç kuşakların ardıcıl sosyalizm kurucuları ve savunucuları olarak yetiştirilmesi, sosyalist demokrasinin sürekli geliştirilmesi sonucu, Alman Demokratik Cumhuriyeti halkı geleceğe büyük bir güvenle bakıyor.

Değerli yoldaşlar,

Emperyalist güçler, ülkemizin içinde bulunduğu zorluklardan yararlanmak, topraklarımızı serüvenci amaçları için kullanmak, Türkiye'nin dış politikasındaki kimi realist eğilimleri yok etmek için ülkemiz üzerinde yoğun bir baskı ve şantaj politikası uyguluyorlar. İç gericiliği, ülkemiz ilerici güçleri üzerindeki baskıların daha da artırılması yönünde kışkırtıyorlar. TKP, *çetin koşullar altında emperyalizme, NATO'ya bağımlılığa, tekellerin sömürsüne, askersel cuntanın ilerici güçler üzerindeki baskılarına karşı tüm ulusal demokratik güçlerin tek cephesini örmek yolunda savaşıyor.*

Sosyalist ülkelerin, bu arada Alman Demokratik Cumhuriyeti'nin ülkemiz ile eşit haklar ve karşılıklı yarar ilkeleri temeli üzerindeki ilişkileri, ülkemizin ve halkımızın, Avrupa'da barış ve güvenliğin yararınadır. TKP, Türkiye ile Alman Demokratik Cumhuriyeti arasındaki ilişkilerin daha da gelişmesi için vargüçle çalışıyor.

Değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi ile Almanya Sosyalist Birlik Partisi arasındaki

kardeşçe bağların, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkeleri temelinde sürekli pekişiyor.

TKP, *Almanya Sosyalist Birlik Partisi'nin X. Kongresine büyük başarılar diler.*

Yaşasın Almanya Sosyalist Birlik Partisi'nin X. Kongresi!

Yaşasın Avrupa'da barış ve güvenliğin ardıcıl savunucusu Alman Demokratik Cumhuriyeti!

Yaşasın Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi!

*TKP Merkez Komitesi
Genel Sekreteri
İ. Bilen*

11 Nisan 1981

TÜSTAN

Almanya Sosyalist Birlik Partisi Genel Sekreteri Erich Honecker yoldaş'a

Çok değerli Erich Honecker yoldaş,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi ve kendi adıma, Sizi, Almanya Sosyalist Birlik Partisi Genel Sekreterliği görevine, bu sorumlu ve önemli göreve yeniden seçilmeniz nedeniyle yürekten kutlarım. Biz Türkiyeli komünistler, Sizi, uluslararası komünist ve işçi hareketinin seçkin bir Leninci savaşeri olarak tanıyor, Almanya Sosyalist Birlik Partisi'nin başındaki Alman Demokratik Cumhuriyeti'nin gelişmiş sosyalist toplum yolunda ilerlemesi yönündeki becerikli ve usta çalışmalarınıza büyük değer biçiyoruz.

Size, Almanya Sosyalist Birlik Partisi'nin X. Kongresi'nde alınan kararları yaşama geçirmede ve bundan sonraki çalışmalarınızda yeni ve büyük başarılar dilerim.

Komünist selamlarla

I. Bilen

*Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Genel Sekreteri*

16 Nisan 1981

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın BKP'nin XII. Kongresini selâmlama konuşması

Çok değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi adına, Türkiye işçi sınıfı ve tüm emekçileri adına, kardeş Bulgaristan Komünist Partisi'nin XII. Kongresini en içten duygularla selâmlarım.

Türkiye komünistleri için BKP'nin her zaman özel bir yeri olmuştur. İki kardeş parti arasında çok eskiden gelen köklü savaşım bağları vardır, BKP'nin zengin tarihsel deneyiminden çıkarılan dersler, Türkiye komünistlerinin savaşımı açısından her zaman büyük önem taşımıştır.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti bugün BKP'nin önderliğinde gelişmiş sosyalist toplum kuruculuğunda sağlam adımlarla ilerliyor. Todor Jivkov yoldaşın kongreye sunduğu rapor bu yoldaki gelişmeleri gözler önüne serdi. Türkiye komünistleri ve tüm ilerici güçler kardeş Bulgar halkının başarılarından kıvanç duyuyor. Yedinci Beş Yıllık Plân'ın başarıyla gerçekleşmesi, halkın maddesel ve tinsel genliğinin yükseltilmesi, sosyalist Bulgaristan'ın her alanda ilerlemesi, Bulgar komünistlerinin önlerine koydukları görevleri başarıyla yerine getirdiklerini gösteriyor.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin varlığı ve gelişmesi, onun ayrılmaz bir parçası olduğu dünya sosyalist sisteminin gücünün ve etkinliğinin artmasına büyük katkılarda bulunuyor. BKP'nin SBKP ile sıkı kardeşlik ilişkilerini dış politikasına temel taşı yapmış olması proletarya ve sosyalist enternasyonalizmi ilkelerine bağlılığı, bunda belirleyici bir rol oynuyor.

Değerli yoldaşlar,

Kısa bir süre önce toplanan SBKP'nin XXVI. Kongresi dünya halklarının barış savaşımında yeni bir kilometre taşı oldu. Saldırgan emperyalist çevrelerin barış düşmanı etkinliklerini olağanüstü artırdıkları bir dönemde, Sovyetler Birliği adına Brejnev yoldaşın getirdiği yapıcı barış önerileri, Sovyetler Birliği'nin dünya barışının kalesi olduğunu bir kez daha kanıtladı.

Bugün emperyalizmin en saldırgan çevreleri, başta ABD emperyalizmi sosyalist ülkelerle çatışma, askersel üstünlük sağlama politikasına hız veriyor. O, tarihi geriye, soğuk savaş dönemine çevirmeye çalışıyor. Yayılmacı ABD emperyalist çevreleri bölgemiz Ortadoğu'ya yönelik biçimde NATO'nun etki alanını daha genişletmek istiyorlar. Pekin yönetiminin emperyalizmle artan askersel işbirliği barışı tehlikeye atan başka bir etken oluşturuyor. Saldırgan emperyalist çevreler birçok ülkede halkların ulusal ve

sosyal kurtuluş savaşımına karşı bu ülkelerin iç işlerine silâhla karışma yolunda yürüyorlar.

Öteki sosyalist ülkelerle birlikte Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin aktif barışçı dış politikası dünyada ve Avrupa'da, özellikle Balkanlar'da yumuşama ve işbirliğini geliştirme yolundaki ardıcıl çabaları, dünya barışı için büyük tehlikelerin ortaya çıktığı bu dönemde, büyük önem taşıyor.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti bugün Balkanlar'da barış ve güvenliğin kalesidir. Sosyalist Bulgaristan Balkan yarımadasında barış ve güvenlik, işbirliği yolunda gerçekleşen olumlu değişikliklerin tümünde yapıcı bir işlev görmüştür.

Değerli yoldaşlar,

Amerikan emperyalizminin bölgemizde yoğunlaşan hegemonyacı girişimleri ve ülkemizin içinde bulunduğu derin bunalım koşullarında iki Balkan ülkesi olan Bulgaristan Halk Cumhuriyeti ile Türkiye arasındaki iyi komşuluk ve işbirliği ilişkileri, bu ilişkilerin daha da gelişmesi büyük önem taşıyor. TKP kapı komşu iki ülke, iki halk arasındaki dostluğun gelişmesinden yana aktif çaba harcıyor, bu ilişkilerin gelişmesine karşı emperyalizmin kışkırttığı gericiliğin girişimlerine, dostluğu baltalama çabalarına tüm gücüyle karşı çıkıyor. Bulgaristan ve Türkiye arasındaki dostluk yalnızca iki ülkenin çıkarları için değil bölgede barış ve güvenlik açısından da büyük önem taşıyor.

Partimiz, ülkemizi gerilikten ve bunalımdan kurtarmanın ve halkın yaşama ve çalışma koşullarını iyileştirmenin temel koşulunun, emperyalizmin ve işbirlikçi tekellerin, büyük toprak sahiplerinin ekonomik ve politik yaşımdaki egemenliklerine son vermek olduğunu savunuyor.

Partimiz emperyalizmin ülkemize dayattığı baskılara, ağır aksersel yüklerle son vermenin en temel koşulunun NATO'dan çıkmak, Amerikan üslerini kaldırmak ve ikili kölelik anlaşmalarını yırtmak olduğunu savunuyor. Bölgemizde ve dünyada barış ve güvenliğin ayakta durması için savaşıyor.

Türkiye'deki askersel rejimin önlemleri «sol» terörizmin ve bir ölçüde neofaşist Milliyetçi Hareket Partisi'nin etkinliğini sınırladı. Öte yandan işçi sınıfının parti ve örgütlerine, demokrasi güçlerine karşı yoğun bir baskı uygulanıyor. Türkiye'de ilerici güçler, özellikle sınıf sendikacıları, son yılların en büyük tutuklama, yığınsal işkence ve baskılara uğramaktadır.

Bu baskılar ve başlıca demokratik hak ve özgürlüklerin kaldırılmış olması, objektif olarak, en gerici güçlerin konumlarını güçlendiriyor. Bugün bunların aktifliği artıyor. Bu durum ülkemizi yeni tehlikelerle karşı karşıya bırakıyor: Dışta emperyalist serüvenlere sürüklemek, içte bir avuç tekelcinin çıkarları için, emekçilerin çok daha amansızca ezilmesi, ekonominin

emperyalist tekellere daha sıkı bağlanması, neofaşist güçlerin konumlarını yeniden güçlendirmesi gibi . . .

TKP, ülkemizin tüm ulusal demokratik güçlerini, emperyalizmin, gerici-
ğin konumlarını zayıflatmak, cuntanın anti-demokratik baskılarına son
vermek ve demokrasiye yönelmek için eylem birliğine çağırıyor.

Değerli yoldaşlar,

Dimitrof'un partisi BKP ile TKP arasında köklü bir tarihsel temeli olan
kardeşlik bağlarının gelecekte de Marksizm-Leninizm ve proletarya enter-
nasyonalizmi temelleri üzerinde güçleneceğine inanıyoruz.

TKP, BKP'nin XII. Kongresi'ne çalışmalarında büyük başarılar diler.

Yaşasın Leninci BKP!

Yaşasın Bulgaristan Halk Cumhuriyeti!

Yaşasın Marksizm-Leninizm, proletarya enternasyonalizmi!

Bulgaristan Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Todor Jivkov yoldaş'a

Çok değerli T. Jivkov yoldaş,

BKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri seçilmeniz, bu çok sorumlu, önemli
ve bu ölçüde de onurlu görevi yüklenmeniz nedeniyle Sizi, TKP Merkez
Komitesi ve kendi adıma candan selâmlarım.

Sizi, değerli yoldaş, biz Türkiyeli komünistler, uluslararası komünist ve
işçi hareketinin yetenekli, seçkin, Leninci savaşçılarından biri olarak tanı-
yoruz.

Siz, komşumuz Bulgaristan'da gelişmiş sosyalizm kuruculuğu yolunda,
uzun yıllardır Dimitrofçu kaptan köprüsünde yönetim dönemini ustalıkla,
özveriyle, akılcılıkla kullanıyorsunuz. Dünyada, özellikle bölgemiz Balkan-
larda barışın güçlenmesi, yumuşamanın ardıcıl sürmesi için savaşıyor-
sunuz. Türkiye Cumhuriyetiyle Bulgaristan Halk Cumhuriyeti arasında, halk-
larımız arasında iyi komşuluk, dostluk ilişkilerinin, her yanlı ilişkilerin ge-
lişmesini sürekli sürdürüyor, bu yolda en büyük çabaları harcıyorsunuz.

Size, T. Jivkov yoldaş, bundan böyle de çalışmalarınızda büyük başarılar
dileriz.

*Komünist selâmlarımızla
Türkiye Komünist Partisi
MK Genel Sekreteri
I. Bilen*

5 Nisan 1981

Çekoslovakya Komünist Partisi XVI. Kongresi'ne

Değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, tüm Türkiye komünistleri ve işçi sınıfı adına Çekoslovakya Komünist Partisi'nin XVI. Kongresi'ni en içten duygularla selâmlar.

Çekoslovakya Komünist Partisi'nin XVI. Kongresi, ABD yönetimi ve NATO egemen çevrelerinin yumuşamayı baltalamak, sosyalist ülkelerle çatışma politikasını tırmandırmak yolundaki çabalarını yoğunlaştırdığı bir dönemde toplanıyor. Başını Sovyetler Birliği'nin çektiği sosyalist ülkeler topluluğunun ardıcıl barış politikası, tüm barış güçlerinin en büyük güven ve güç kaynağıdır. TKP, Çekoslovakya Sosyalist Cumhuriyeti'nin Avrupa'da güvenlik ve işbirliği sürecini geliştirme yönündeki girişim ve adımlarına büyük bir değer biçiyor.

Biz Türkiye komünistleri, Çekoslovakya Sosyalist Cumhuriyeti'nin, yakında 60. kuruluş yıldönümünü kutlayacak olan Çekoslovakya Komünist Partisi yönetimindeki sosyalizm kuruculuğu çalışmalarından, bu yoldaki başarılarından büyük bir kıvanç duyuyoruz. XV. Kongre'den bu yana ekonomik potansiyelin büyümesi, halkın yaşam düzeyinin sağlam adımlarla sürekli yükseltilmesi, sosyalist demokrasinin geliştirilmesi sonucu Çekoslovakya halkı geleceğe sağlam bir güvenle bakıyor.

Yoldaşlar,

Emperyalist güçler, NATO'nun en saldırgan-yayılmacı çevreleri ülkemizin içinde bulunduğu derin bunalımdan, askersel diktatörlük koşullarından yararlanarak topraklarımızı serüvenci amaçlar için kullanmak istiyor. Dış politikadaki kimi realist eğilimleri ezmek, amaçlarına ulaşabilmek için anti-komünizmi kışkırtıyor, iç gericiliği aktifleştiriyor. TKP, çetin koşullarda emperyalist dayatmalara, NATO'ya bağımlılığa, tekellerin sömürüsüne, askersel rejimin ilerici güçler üzerindeki baskılarına karşı tüm ulusal demokratik güçlerin tek cephesini sağlamak için savaşıyor. Partimiz, Türkiye ile Çekoslovakya Sosyalist Cumhuriyeti arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi, iki ülke halkı arasında dostluğun pekişmesi için çalışıyor. TKP ve ÇKP Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkeleri temeli üzerinde kardeşçe bağlarla birbirine bağlıdır.

Yoldaşlar,

Kardeş Çekoslovakya Komünist Partisi'nin XVI. Kongresi'ne büyük başarılar dileriz.

Yaşasın Çekoslovakya Komünist Partisi!

Yaşasın Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi!

Türkiye Komünist Partisi

MK Genel Sekreteri

İ. Bilen

6 Nisan 1981

Çekoslovakya Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Gustav Husak yoldaş'a

Değerli Gustav Husak yoldaş,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi adına ve kendi adıma Çekoslovakya Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreterliğine yeniden seçilmeniz nedeniyle Sizi kutlar, bu sorumlu görevinizde büyük başarılar dilerim.

Türkiye komünistleri, Sizi, dünya komünist ve işçi hareketinin seçkin bir savaş eri, Çekoslovakya Sosyalist Cumhuriyeti'nde gelişmiş sosyalist toplum kuruculuğu yolundaki başarılarının öncüsü, ÇKP'nin yetkin bir yöneticisi olarak tanıyor. Size ve Çekoslovakya Komünist Partisi'ne XVI. Kongrede alınan kararları yaşama geçirmede büyük başarılar dilerim.

*Komünist selamlarla,
Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Genel Sekreteri
İ. Bilen*

Nisan 1981

Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne

Değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, tüm Türkiye komünistleri, ülkemiz işçi sınıfı ve emekçileri adına kardeş Küba Komünist Partisi'nin kuruluşunun 20. yıldönümünü candan kutlar, devrimci savaş selamlarını gönderir.

Küba Komünist Partisi, Küba devrimcilerinin ve yurtseverlerinin ulusal bağımsızlık ve halkın esenliği uğruna yürüttükleri savaşın en yüce ve en ateşli geleneklerini sürdürüyor. Jose Marti'lerin, Julio Antonio Mella'ların, Monkada kışlasını basan, Batista rejimini alaşağı eden yiğit devrimcilerin ide ve ülkülerini, Amerikan emperyalizminin kapı eşiğindeki sosyalist Küba'nın politik, ekonomik ve askersel gücünün sürekli artırılması savaşımında yaşıyor.

Kısa bir süre önce toplanan Küba Komünist Partisi'nin II. Kongresi, Küba halkının sosyalist toplum kuruculuğundaki eşsiz kazanımlarının Marksist-Leninist partisinin öncülüğüyle sınıksız bağı olduğunu bir kez daha ortaya koydu. TKP, kardeş Küba Komünist Partisi'nin II. Kongresi'nde alınan tüm kararların yaşama geçirilmesi yolunda Kübalı komünistlere büyük başarılar diliyor.

Yoldaşlar,

Emperyalizmin en gerici ve saldırgan kesimlerinin yumuşama politikasından sosyalist ülkelerle çatışma politikasına yönelmesi, dünya devrimci sürecine çok yönlü saldırıları, tüm dünya halklarının önüne yakıcı sorunlar koyuyor. Savaş tehlikesinin giderilmesi, barış ve ilerlemenin korunması için SBKP'nin 26. Kongresi'nden tüm dünyaya yönelen barış önerileri, en gerçekçi ve en somut yolu gösteriyor. Bu öneriler, emperyalist dayatmalarla karşı karşıya bulunan ülkemiz için de can alıcı önem taşıyor. ABD yönetimi, NATO elebasıları, saldırgan ve serüvenci planlarında aktif rol alması için ülkemiz üzerindeki baskılarını yoğunlaştırıyor. İç gericiliği kışkırtarak bu dayatmaların önünü açmak istiyor. TKP, çetin koşullar altında emperyalist dayatmalara, NATO'ya bağımlılığa, tekellerin egemenliği ve sömürüsüne, iç gericiliğe askersel diktatörlüğün ilerici ve demokratlar üzerindeki baskılarına karşı tüm ulusal demokratik güçlerin tek cephesini örmek yolunda savaşıyor.

Türkiye Komünist Partisi, Küba Komünist Partisi'yle Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkeleri temeli üzerinde kardeşçe bağlarla bağlıdır. Türkiye'nin tüm ilerici güçleri, emperyalizme karşı Küba'da sos-

yalızmin kazanımlarını savunmak yolunda Küba halkıyla dayanışma içindedir.

Küba Komünist Partisi'nin kuruluşunun 20. yıldönümünün, tüm Kübalı komünistlerin, kardeş Küba halkının, bölge halklarının ve tüm dünya halklarının barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık ve toplumsal ilerleme savaşında ileri adımlar yılı olmasını dileriz.

*Komünist selamlarımızla
Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Genel Sekreteri
İ. Bilen*

16 Nisan 1981

TÜSTAV

ABD Komünist Partisi Başkanı Henry Winston yoldaş'a

Çok değerli Henry Winston yoldaş,

TKP MK, tüm Türkiye komünistleri, ülkemiz işçi sınıfı ve kendi adıma 70. yaşgününüzü candan kutlar, ülkemiz devrimci güçlerinin ateşli savaş selâmlarını iletirim.

Türkiye komünistleri Sizi şu sözlerinizle tanıyor: »Görme yeteneğimi elimden aldılar, ama görüşlerimi asla!». Çok genç yaşınızdan beri komünist harekette yer aldınız. ABD'de işçi sınıfı davası için ırk ayırımına, sömürgeciliğe karşı savaşta 50 yılın üzerinde KP sıralarında, 45 yıl boyunca MK üyesi ve, 35 yıl Politik Büro üyesi olarak en önde yer aldınız. TKP, ülkemiz komünistleri, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkelere sınıksız bağlılığınıza, dünya komünist hareketinin birliği yolundaki çabalarınıza büyük bir değer biçiyor.

Türkiye komünistleri, ülkemiz işçi sınıfı, ABD KP'nin çalışmalarına, seçkin önderlerine büyük bir saygı duyuyor. ABD emperyalizmi, NATO'nun en saldırgan çevreleri, ülkemizdeki askersel diktatörlük koşullarından, cunta ve ordu içinde ve dışındaki en gerici, en işbirlikçi kesimlerden destek alarak Türkiye üzerindeki baskılarını, dayatmalarını tırmandırıyor. Topraklarımızı Sovyetler Birliği'ne, Basra Körfezi'ne karşı emperyalist amaçlar için kullanmak istiyor. TKP, tüm bunlara karşı ve ülkemiz emekçilerinin çıkarları için en geniş demokrasi güçlerinin, yurtsever-devrimci çevrelerin eylem birliğini sağlamak için savaşıyor. Biz, Türkiye komünistleri biliyoruz ki, bu savaşta yalnız değiliz. ABD komünistleri, barış ve demokrasi güçleri, bizim yanımızdadır.

Değerli Winston yoldaş,

70. yaşgününüzde Size sağlık, esenlik, sorumlu görevinizde yeni yeni başarılar dileriz.

Komünist selamlarımızla
TKP MK
Genel Sekreteri
I. Bilen

2 Nisan 1981

Sri Lanka Komünist Partisi Başkanı S. A. Wikremshinge yoldaş'a

Değerli Wikremashinge yoldaş,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, tüm Türkiye komünistleri adına ve kendi adıma 80. doğum gününüzü kutlar, işçi sınıfının, halkımızın sıcak selâmlarını iletirim.

Türkiye komünistleri, Sizi, Sri Lanka'da ulusal ve sosyal kurtuluş savaşının, uluslararası komünist hareketin seçkin önderlerinden birisi olarak tanıyor. TKP, işçi sınıfı davası yolundaki yılmaz tutumunuza, sağ ve «sol» oportünizme karşı, Maoculuğa karşı aktif ideolojik savaşınıza, dünya komünist hareketinin birliği yolundaki girişimlerinize, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkelerini gözbebeğiniz gibi korumanıza büyük bir değer biçiyor.

Türkiye'de 12 Eylül 1980'de erki ele geçiren «Milli Güvenlik Konseyi», başlıca demokratik hak ve özgürlükleri kaldırdı. Binlerce politik tutuklu ve işkencelerde can veren onlarca demokrat, bu askersel devrimin sonuçları arasındadır. ABD yönetimi ve NATO egemen çevreleri, askersel diktatörlük koşullarından yararlanarak, cunta içinde ve dışındaki en gerici, Amerikancı çevrelerden destek alarak Türkiye'yi Ortadoğu'daki ileri karakoluna dönüştürmek istiyor. TKP, emperyalist dayatmalara, NATO'ya bağımlılığa, yerli-yabancı tekellerin sömürsüne karşı, ulusal bağımsızlık ve demokrasi için, emekçilerin hak ve çıkarları için en geniş demokrasi güçlerini ve yurtseverleri birleştirmek için çalışıyor. TKP, Sri Lanka Komünist Partisi ile Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkeleri temelinde kardeşçe bağlarla bağlıdır.

Değerli Wikremashinge yoldaş,

Size 80. yaşgününüzde sağlık, esenlik, sorumlu görevinizde başarılar dileriz.

*Komünist selamlarımızla,
Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Genel Sekreteri
İ. Bilen*

13 Nisan 1981

Almanya Sosyalist Birlik Partisi Merkez Komitesi'ne

Değerli yoldaşlar,

Gerhard Grüneberg yoldaşın beklenmedik ölümüyle Almanya Sosyalist Birlik Partisi, Alman Demokratik Cumhuriyeti halkı, Alman işçi sınıfı aktif komünist savaş erlerinden birini kaybetti. Gerhard Grüneberg yoldaş savaş dolu yaşamını Alman Demokratik Cumhuriyetinde sosyalizmin kurulup gelişmesi, Sovyetler Birliği ile dostluğun, Dünya Sosyalist Sistemi'nin güçlenmesi, dünyada barışın sağlanması için vermiş olan ateşli bir yurtsever ve proleter enternasyonalisti idi.

Büyük kaybınızdan dolayı Sizlerin acısını paylaşır, Sizlere, partinize, komünistlere ve ailesine başsağlığı dileriz.

*Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Genel Sekreteri
İ. Bilen*

11. 4. 1981

Kolombiya Komünist Partisi Genel Sekreteri Gilberto Vieira yoldaş'a

Değerli Gilberto Vieira yoldaş,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, tüm Türkiye komünistleri, ülkemiz emekçileri ve kendi adıma 70. yaşgününüzü kutlar, devrimci savaş selâmlarımızı iletirim.

Türkiye proletaryası Sizi, genç yaşta işçi sınıfının savaş sıralarına katılan yiğit bir devrimci olarak tanıyor. Kolombiya işçi sınıfının ve emekçilerinin çıkarları uğruna savaşınıza, sağ ve «sol» oportünizme karşı kararlı çıkışlarınıza, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkelere bağlılığımıza büyük bir değer biçiyor.

ABD emperyalizmi, ülkemizin de yer aldığı Ortadoğu'yu, tıpkı Karayipler gibi, «ulusal çıkar» bölgesi ilân etti. Türkiye üzerindeki baskılarını artırıyor. Askersel diktatörlük koşullarından yararlanarak Türkiye'yi emperyalist amaçları için bir sıçrama tahtası yapmak istiyor. TKP, emperyalist dayatmalara, cunta içinde ve dışında yer alan, destek olan en gerici güçlere karşı en geniş demokrasi güçlerinin, tüm yurtseverlerin birliğini sağlamak için savaşıyor.

Değerli Vieira yoldaş,

Ülkemiz komünistleri, kurucularından olduğunuz Kolombiya Komünist Partisi'nin tüm çalışmalarını, kişisel katkılarınızın büyük olduğu Demokratik Cephe'nin girişimlerini yakından izliyor. Partinizin ülke çapında saygınlığının artmasını, barış ve sosyalizm davasına büyük bir katkı olarak değerlendiriyor.

70. yaşgününüzde Size sağlık, esenlik, 34 yıldan bu yana yürüttüğünüz sorumlu görevinizde nice başarılar dileriz.

*Komünist selâmlarımızla
Türkiye Komünist Partisi
MK Genel Sekreteri
İ. Bilen*

3 Nisan 1981

Filistin XV. Ulusal Kongresi'ne

Değerli arkadaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, tüm Türkiye komünistleri adına Filistin XV. Ulusal Kongresi'ne devrimci savaş selamlarını gönderir, kardeş Filistin halkının emperyalizme, siyonizme ve gericiлик güçlerine karşı haklı savaşımıyla dayanışmasını dile getirir.

Filistin XV. Ulusal Kongresi, ABD yönetiminin, NATO elebaşlarının uluslararası durumu gerginleştirdiği, silahlanma yarışını tırmandırdığı ve dünya devrimci sürecine karşı çok yönlü saldırıya geçtiği bir ortamda toplanıyor. ABD emperyalizmi başta, emperyalizmin ve siyonizmin Yakın ve Orta-doğu'daki saldırılarının sivri ucu Filistin halkının yasal haklarına ve onun tek yasal temsilcisi olan Filistin Kurtuluş Örgütü'ne yöneliyor.

Değerli arkadaşlar,

ABD emperyalizmi ve NATO elebaşları, ülkemiz üzerindeki baskılarını artırıyor. Ülkedeki askersel diktatörlük koşullarından yararlanarak, cunta içindeki ve dışındaki en gerici, en Amerikancı güçlerden destek alarak Türkiye'yi emperyalist serüvenlerin geçit üssüne dönüştürülmesini istiyorlar. TKP, çetin koşullar altında emperyalizmin dayatmalarına, NATO'ya bağımlılığa, tekellerin sömürüsüne, askersel cuntanın anti-demokratik baskılarına karşı, ulusal bağımsızlık ve emekçilerin tüm hakları için tüm ulusal demokratik güçlerin tek cephesini örmek için savaşıyor.

Emperyalizm ve ülkemizdeki gericiлик güçleri, sınıf sendikalarını ve yurt-severleri «terörist» olarak damgalamaya, faşist terör çetelerinin kanlı cinayetlerini örtbas etmeye çalışıyor. Öte yandan bunlar, emperyalizmin, siyonizmin, Kataeb çetecilerinin Filistin halkına karşı kırımlarını örtbas etmek için Filistin Kurtuluş Örgütü'ne «terörist» damgasını vurmaya kalkışıyorlar.

Türkiye komünistleri, tüm ilerici ve demokrat güçler, halkımız Filistin Kurtuluş Örgütü'ne yönelik bu karalama çabalarını kesinlikle kınıyor, emperyalizme ve siyonizme karşı ulusal bağımsızlık savaşı veren kardeş Filistin halkının haklı davasını yürekten destekliyor.

TKP, bölgede gerçek barışın sağlanması için İsrail'in 1967'de işgal ettiği tüm Arap topraklarından çekilmesi, Filistin halkının, bağımsız ve egemen bir devlet kurma hakkı da içerisinde, tüm haklarının tanınması ve bölgedeki tüm devletlerin ve tüm halkların haklarına saygı gösterilmesi gerektiği görüşündedir. TKP, FKO'nün Filistin halkının tek yasal temsilcisi olarak bölgeye ilişkin tüm toplantılara eşit haklı olarak katılmasını savunuyor.

Filistin XV. Ulusal Kongresi'ne büyük başarılar dileriz.

Yaşasın Filistin halkının tek yasal temsilcisi Filistin Kurtuluş Örgütü!

Yaşasın emperyalizme, siyonizme ve gericiliğe karşı savaşan halkların kardeşliği ve dayanışması!

*Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Genel Sekreteri
İ. Bilen*

15 Nisan 1981

TÜSTAV

V. FİDEF Kurultayı'na

Değerli arkadaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, FİDEF'in V. Kurultayı'nı candan selamlar.

Kurultayınız emperyalizmin, başta ABD emperyalizminin uluslararası durumu sertleştirme, sosyalist ülkelere karşı askersel üstünlük sağlama amacıyla silahlanma yarışını tırmandırma yolunda yeni adımlar attığı bir dönemde toplanıyor. FİDEF, barış ve güvahlık için savaşımın Avrupa, bölgemiz ve ülkemiz açısından önemini Federal Almanya'daki işçilerimize kavratmak için sürekli bir çaba göstermiştir. FİDEF ve Federal Almanya'da işçilerimizin öteki demokratik yığın örgütleri, barışı ve yumuşamayı savunmak için örgütlenen yığınsal eylemlere aktif katılmışlardır. Barış savaşımının bu örgütler arasındaki eylem birliğini gelecekte de güçlendireceğine inanıyoruz.

Federal Almanya'daki işçilerimiz, yerli ve öteki yabancı işçilerle omuz omuza sınıf savaşlarında yerlerini alıyor. İşyerlerinin korunması, konut, eğitim gibi işçilerimizin yakıcı sorunları FİDEF'in gündeminden inmiyor. Yerli ve yabancı işçilerin demokratik ve sosyal hakları için, yabancı işçilere eşit haklar için Federal Almanya işçi sınıfının parçası olarak yürütülen savaşım, Türkiyeli tüm demokratik yığın örgütlerinin eylem birliğini gerçekleştirme için somut bir platform oluşturuyor.

Türkiye işçi sınıfı, demokrasi güçleri, Kürt yurtseverleri bu yıl 1 Mayıs'ı askersel rejimin sert baskı ve terörü altında karşıyorlar. Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışma girişimini aktif ve yığınsal olarak destekleyen FİDEF, cuntanın anti-demokratik baskılarına karşı uluslararası dayanışma bayrağının yükselmesine katkıda bulunuyor. Bu amaçla Türkiyeli tüm demokratik yığın örgütleri arasında eylem birliğini yaşama geçirmek yolunda adımlar atılıyor. Var olan görüş ayrılıkları, Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmayı yükseltmek yolunda aşılmaz engeller değildir. Tüm devrimci güçlerin ilkeli davranmasıyla, ortak çabalarıyla zorlukların aşılabacağına inanıyoruz.

Federal Almanya işçi sınıfının Marksçı Leninci partisi, Alman Komünist Partisi, askersel diktatörlük koşullarında emperyalizme, işbirlikçi tekellere, cunta içinde ve dışındaki en gerici. Amerikancı güçlere karşı çetin bir savaş veren Türkiye işçi sınıfıyla, tüm ilerici güçleriyle dayanışma ve proletarya enternazionalizmi bayrağını yükseklerde dalgalandırıyor.

Değerli arkadaşlar,

V. FİDEF Kurultayı'nın, FİDEF'in gelişip güçlenmesinde, Federal Alman-

ya'daki tüm demokratik yığın örgütlerinin eylem birliğinin pekişmesinde ileri bir adım olacağına inanıyoruz.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Kurultayınıza büyük başarılar diler.

*Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Genel Sekreteri
İ. Bilen*

18 Nisan 1981

TÜSTAV

Değerli okurlar,

Dergimize ilişkin görüşlerini öğrenmeye büyük önem veriyoruz. Bize «Barış ve Sosyalizm Sorunları» dergisini daha ilginç, daha çekici yapmada yardımcı olacağınıza inanıyoruz.

Sizden aşağıdaki soruları yanıtlamanızı rica ediyoruz:

1. «Barış ve Sosyalizm Sorunları» dergisini ne zamandan beri sürekli izliyorsunuz?

a) 1 yıl, b) 2–5 yıl, c) 5 yıldan fazla

2. Derginin hangi bölümlerini en ilginç buluyorsunuz?

a) Özgün sorunların çözümlendiği yazılar

b) Görüş değiş-tokuşu

c) Komünist partilerinin eylemleri ve gelişmeleri üstüne yazılar

ç) Kitap eleştirileri; bibliyografya

d) Enformasyon, istatistik veriler

3. Aşağıdaki sorunlarla ilgili yazıların hangilerini daha ilginç buluyorsunuz?

a) Ekonomi

b) Politika, dünya olayları

c) Marksizm-Leninizm teorisi

ç) Bilim ve kültür

d) Barış savaşımı

4. «Barış ve Sosyalizm Sorunları» dergisinin içeriğine ilişkin özel bir görüş ve öneriniz var mı? Derginin hangi sorunları ele almasını öneriyorsunuz?

5. Yaşınız

a) 25'ten küçük, b) 26–40, c) 41–59, ç) 60'tan büyük

6. Mesleğiniz ...

7. Adresiniz

Kent ...

Ülke ...

Yanıtlarınızı şu adrese gönderiniz:

«Yeni Çağ» – Stredisko pro rozšírování tisku,

Praha 6, Thakurova 3

(Czechoslovakia)

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
<i>James West, Raul Valdes-Vivo, Vusizwe Seme</i>	
Lenin'in bayrağı altında, Lenin'in yolunda	321
<i>Aleksandır Lilov</i>	
Leninizm'de teori ve politikanın diyalektiği	328
<i>Jose Ramon Machado Ventura</i>	
Devrimci iyimserlik ve enerji	342
xx: Emperyalizme karşı, sosyal ilerleme uğrunda	352

ÖZEL SAYFALAR

xx: TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın 28 Nisan 1981'de «TKP'nin Sesi» radyosunda yaptığı konuşma	410
xx: TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın ASBP'nin 10. Kongresine mesajı	414
xx: TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın ASBP MK Genel Sekreteri Erich Honecker yoldaşa mesajı	416
xx: TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın BKP'nin 12. Kongresini selamlama konuşması	417
xx: TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın BKP MK Genel Sekreteri Todor Jivkov yoldaşa mesajı	419
xx: TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın ÇKP'nin 16. Kongresine mesajı	420
xx: TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın ÇKP MK Genel Sekreteri Gustav Husak yoldaşa mesajı	421
xx: TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın Küba Komünist Partisi Merkez Komitesine mesajı	422
xx: TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın ABD Komünist Partisi Başkanı Henry Winston yoldaşa mesajı	424
xx: TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın Şri Lanka Komünist Partisi Başkanı S. A. Wihremshinge yoldaşa mesajı	425
xx: TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın ASBP Merkez Komitesine mesajı	426
xx: TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın Kolombiya Komünist Partisi Genel Sekreteri Gilberto Vieira yoldaşa mesajı	427
xx: TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın Filistin 15 Ulusal Kongresine mesajı	428
xx: TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın 5. FİDEF Kurultayına mesajı	430